

VALKEALA, MÄNTYHARJU

**Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan
metsän luonnonsuojelualueen inventointi
21.-25.08.2006**

M. Lavento, K. Nordqvist, S. Kivimäki, A. Lahelma, T. Miettinen,
T. Mökkönen, W. Perttola, I. Pylkkö & O. Seitsonen

Helsingin yliopisto
Kulttuurien tutkimuksen laitos
Arkeologia

HELSINGIN YLIOPISTO

SISÄLLYSLUETTELO

Rekisteröinti	2
Johdanto	3
Repoveden kansallispuiston alue	5
Arkeologiset kenttätyöt	10
Tulokset	12
Lähteet	17
Kohdekuvauksissa käytetyt termit	18
Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelu- alueella sijaitsevat kulttuurihistorialliset kohteet	19
Esihistorialliset kohteet	19
Moniperiodiset kohteet	46
Historialliset kohteet	60
Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelu- alueen ulkopuolella sijaitsevat kulttuurihistorialliset kohteet	124
Esihistorialliset kohteet	124
Historialliset kohteet	151
Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelu- alueella sijaitsevat luonnonkohteet	154
Tarkastetut kohteet ja löytöpaikat	157
Liitteet	
Liite I	Tutkimuksissa löydetty ja tarkastetut muinaisjäännökset
Liite II	Inventoinnissa tarkastetut alueet
Liite III	Löytöluettelo
Liite IV	Inventoinnin 2006 valokuvat - kovalistat

Kannen kuvat: Ylh. Näkymä Katajavuorelta länteen Repovedelle; Alh. Panoraama Mustalamminvuorelta etelään kohti Kuutinlahtea ja Katajajärveä. (Kuvat: K. Nordqvist)

Rekisteröinti:

Alue:	Repoveden kansallispuisto ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualue, Valkealan kunta
Tarkoitus:	Arkeologinen inventointi
Tavoite:	Aiemmin tuntemattomien pyyntikulttuurien muinaisjäännösten paikantaminen tutkimuksen tarpeisiin – etenkin varhaismetallikautisen asutuksen ja alueen kalliomaalauksiin liittyvän asutuksen etsiminen. Myös muun aikaiset muinaisjäännökset dokumentoitiin niitä löydettyä.
Inventoijat:	Prof. Mika Lavento, FM Sanna Kivimäki, FM Antti Lahelma, FK Timo Miettinen, FM Teemu Mökkönen, FM Kerkko Nordqvist, FM Wesa Perttola, FM Oula Seitsonen sekä fil.yo. Ilkka Pylkkö

Abstrakti:

Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen alueella suoritettiin 21.-25.08.2006 arkeologinen inventointi. Alueelta ei ennestään tunnettu muinaisjäännöksiä, lukuun ottamatta kahta alueen rajoilta tunnettua kalliomaalausta. Keväällä 2004 Repoveden Katajajärvellä suoritettu pohjansedimenttien siitepölytutkimus kuitenkin paljasti, että ihminen on liikkunut alueella jo kivikauden lopulla, sekä viljellyt maata varhaismetallikaudella.

Vuoden 2006 monitieteellisen tutkimushankkeen tutkimukset jatkoivat paleoekologisia tutkimuksia. Arkeologian osalta kenttätöiden keskeisenä tavoitteena oli löytää varhaiseen viljelyyn liittyviä muinaisjäännöksiä. Lisäksi tavoitteena oli etsiä alueelta uusia kalliomaalauksia sekä tehdä perusselvitys alueen muinaisjäännöksistä.

Inventoinnin aikana löydettiin 38 uutta muinaisjäännöstä ja yksi luonnonmuodostuma. Kohteista 17 ajoittuu kivi- ja varhaismetallikaudelle ja loput 21 kohdetta historialliseen aikaan. Kohteista 30 on Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen alueella, yhdeksän niiden ulkopuolella.

Inventoinnin tuloksia voi pitää hyvinä. Vaikka varhaiseen viljelyyn kiistatta liittyvää aineistoa ei löytynyt, eivät varhaiset viljojen siitepölyt enää ole vailla arkeologista pohjaa. Historiallisen ajan löydöt kertovat ennen kaikkea alueen käytöstä paitsi eräalueena, myös viljelyyn ja metsätalouteen. Paitsi tieteellisessä mielessä, tutkimuksilla on merkitystä myös alueen virkistyskäytön ja matkailun sekä suojelutyön kannalta.

Löydöt:	KM 36181-36196
Työaika:	Maastotyöaika 21.-25.08.2006
Kustannukset:	10 000 €, Kymin osakeyhtiön 100-vuotissäätiö, Metsähallitus tarjosi käytännön apua
Tutkimusraportti:	Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen inventointi 21.-25.08.2006. Raporttia säilytetään Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen arkistossa, kopioita Museoviraston arkeologian sekä rakennushistorian osaston arkistoissa.

JOHDANTO

Repoveden kansallispuisto ja siihen liittyvä UPM-Kymmene Oyj:n omistama Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualue Pohjois-Kymenlaakson ja Etelä-Savon rajalla muodostavat yhden Kaakkois-Suomen laajimmista yhtenäisistä rakentamattomista erämaa-alueista. Kuten kansallispuistot yleensä, myös Repoveden alue on pääasiassa arkeologisesti tutkimatonta seutua. Kansallispuistot ovat jääneet syrjään aiemmista tutkimuksista, koska niiden alueella harvemmin esiintyy maankäyttöpaineita. Lisäksi alueilla liikkuminen on usein hidasta ja rajoitettua. Näin ollen kansallispuistoihin ei ole haluttu esim. Museoviraston tai maakuntamuseoiden toteuttamissa lähialueiden inventoinneissa uhrata muutenkin niukkoja voimavaroja.

Repoveden alueelta tunnettiin ennen vuotta 2006 joitain historialliseen aikaan ajoittuvia kohteita, kuten metsä- ja uittotöihin liittyviä rakenteita, kolme tervahautaa ja sen tarkemmin tuntematon ”vanha kalmisto” (Metsähallitus 2004). Sen sijaan alueelta ei tunnettu esihistoriallisia muinaisjäännöksiä (ks. Seppä 2002; Miettinen 1998), lukuun ottamatta kahta puiston rajojen tuntumassa sijaitsevaa kivi- tai varhaismetallikaudelle ajoittuvaa kalliomaalausta (Löppösenluola ja Olhavanvuori). Nämä maalaukset osoittavat, että ihminen on liikkunut alueella jo esihistoriallisella ajalla.

Keväällä 2004 Repoveden Katajajärvellä suoritettiin professori Matti Saarniston aloitteesta järven pohjasedimenttien siitepölytutkimus. Tutkimukset osoittivat, että alueella oli ollut intensiivistä ihmistoimintaa jo kivikauden lopulla, n. 2400-2200 eKr. Vielä yllättävämpää oli tulosten osoittama intensiivinen viljelyvaihe, joka ajoittui varhaismetallikaudelle, noin vuosiin 660-260 eKr. Viljelyvaihe loppuu n. 190 eKr. mennessä, minkä jälkeen alueella koittaa jälleen erämaavaihe. (Alenius *et al.* 2005.)

Poikkeuksellisen analyysin tuloksesta tekee se, että kyseinen ajanjakso, varhaismetallikausi, on yleisesti ottaen Suomen esihistorian heikoimmin tunnettuja periodeja. Aikakauteen liittyvät löydöt ovat suhteellisen niukat, etenkin mitä tulee varhaisen maanviljelyn merkkeihin (esim. Lavento 2001). Näin ollen on outoa, että viitteitä hyvin varhaisesta viljelystä saadaan alueelta, jota on pidetty erämaana. Vuoden 2004 tutkimukset, jotka rahoitti Kymin 100-vuotissäätiö, tuntuivat vaativan ehdottomasti myös arkeologista inventointia (Alenius *et al.* 2005).

Vuoden 2006 tutkimukset jatkavat omalta osaltaan näitä paleoekologisia tutkimuksia. Kyseessä on monitieteellinen tutkimushanke, johon osallistuvat arkeologian, geologian ja paleoekologian lisäksi uskontotiede, etnohistoria ja nimistötutkimus. Tässä raportissa käsitellään ainoastaan tutkimusten arkeologisia tavoitteita ja tuloksia – muiden tieteenalojen tulokset julkaistaan omina raportteinaan. Koko hankkeesta on myöhemmin tarkoitus kirjoittaa julkaisu, jonka Metsähallitus on luvannut julkaista.

Arkeologian osalta kenttätöiden keskeisenä tavoitteena oli löytää Repovedeltä muinaisjäännöksiä, jotka voitaisiin liittää edellä mainittuun myöhäskivikautiseen ja varhaismetallikautiseen toimintaan alueella. Toisena tavoitteena oli etsiä alueelta uusia kalliomaalauksia entisten lisäksi, sekä niihin mahdollisesti liittyviä asutuksen merkkejä.

Kolmanneksi, koska Repovesi on pitkälti arkeologisesti tuntematon alue, olivat tutkimukset myös perusselvitys, alueen muinaisjäännöskannan kartoitus tulevaa tutkimusta varten.

Tutkimuksissa yhteistyökumppanina toimi Metsähallitus. Metsähallituksen Luontopalvelut ovat viime vuosina osoittaneet suurta kiinnostusta alueillaan olevia muinaisjäännöksiä kohtaan. Tarkoituksena on lisätä niiden käyttöä matkailu- ja virkistyskäytössä, mutta toisaalta saattaa muinaisjäännökset suojelu- ja tutkimustyön piiriin. Repoveden alue on Etelä-Suomen suosituimpia retkeilykohteita ja alueen muinaismuistojen tunteminen tuo ehdottomasti lisäedellytyksiä alueen matkailukäytölle. Toisaalta muinaisjäännösten kartoittaminen on välttämätöntä myös suojelun kannalta – kansoitetut ulkoilureitit ja modernit leiripaikat voivat helposti tuhota pienialaisia kohteita, mistä myös inventoinnin aikana saatiin esimerkkejä.

Inventoinnin aikana Metsähallitus tarjosi tutkijoiden käyttöön käytännön apua, mm. veneen. Erytiskiitokset kuuluvat Repoveden kansallispuistossa yhdyshenkilönä toimineelle Paula Niskalalle, joka auttoi tutkimusryhmää monin tavoin esim. majoitusjärjestelyissä, sekä osallistui aktiivisesti töiden suunnitteluun ja kenttätöihin (kuvat I ja II). Lisäksi Metsähallitus on lupautunut vastaamaan hankkeen loppujulkaisun julkaisemisesta. Varsinaisesti vuoden 2006 tutkimukset rahoitti Kymin 100-vuotissäätiö.

Kuvat I ja II. Vas. W. Perttola, A. Lahelma, M. Lavento, A. Kejonen, K. Nordqvist ja O. Seitsonen suunnittelemassa seuraavan päivän kenttätöitä Mustalammin erämajalla. Oik. A. Lahelma, M. Lavento ja T. Miettinen haastattelemasta kvartsi-iskoksia näytille tuonutta mökkiläistä. (Kuvat: T. Mökkönen ja K. Nordqvist)

Repoveden kansallispuiston alue

Sijainti

Repoveden kansallispuisto ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualue sijaitsevat Valkealan ja Mäntyharjun kunnissa, Pohjois-Kymenlaakson ja Etelä-Savon rajalla. Alue sijaitsee Kouvolan ja Mäntyharjun välissä, Vuohijärven kylästä koilliseen, Voikosken kylästä kaakkoon ja Tuohikotista luoteeseen. Vuohijärvi-Voikoski maantie (368), sekä Kouvola-Mikkeli rautatie kulkevat alueen länsipuolella, Ristiinaan johtava tie (15) alueen itäpuolella (kuva III). Alueella itsessään on niukasti tiestöä – ainoa kansallispuiston halki kulkeva tie on sekin suljettu puomeilla yleiseltä liikenteeltä.

Kansallispuisto, joka on perustettu vuonna 2003, ja siihen liittyvä UPM-Kymmene -yhtiön omistama Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualue, kattavat yhteensä noin 29 km²:n alueen (www.luontoon.fi/repovesi). Kyseessä on yksi Kaakkois-Suomen laajimmista yhtenäisistä rakentamattomista alueista. Kansallispuisto- ja suojelualueen itä- ja koillisosassa sijaitsee Pahkajärven ampuma-alue ja siihen liittyvä varoalue – nämä ovat liikkumiskieltoalueita, eli suljettuja suurelta yleisöltä ilman erityistä lupaa puolustusvoimilta.

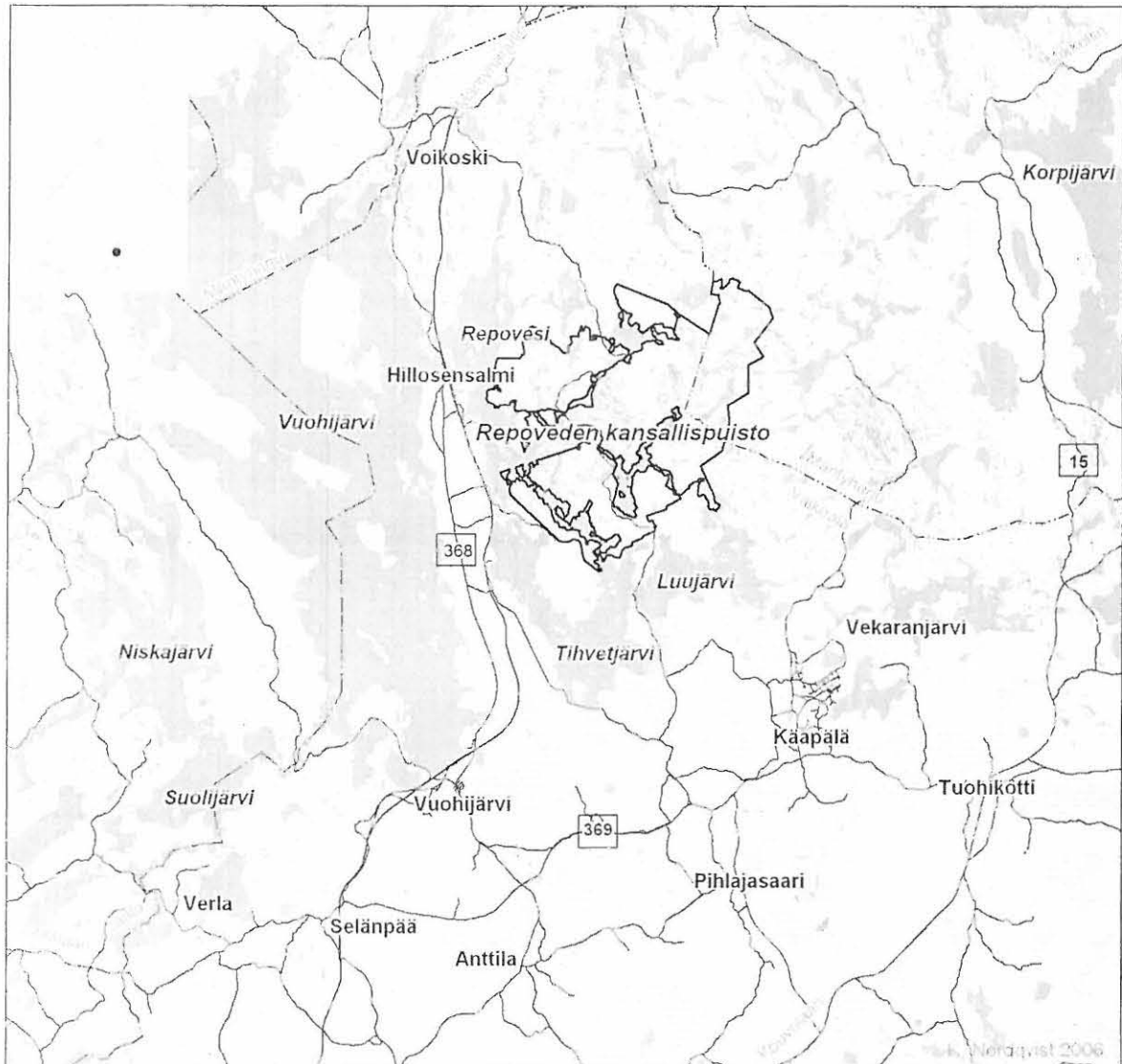
Luonnonhistoria

Repoveden alue on luonnonoloiltaan omaleimainen erämaa-alue, jolle jylhä topografia, laajat metsät ja korkeat kallioseinämät, sekä lukuisat järvet ja lammet antavat luonteenomaiset piirteensä. Aluetta luonnehtivat suuret korkeuserot – kansallispuiston alueella sijaitsevatkin Kymenlaakson korkeimmat kohdat. (www.luontoon.fi/repovesi.)

Geologialla on merkittävä osuus alueen ulkomuotoon. Hieman Lapinsalmen pohjoispuolella, Kapiaveden ja Tihvetjärven välillä on kahden kivilajin törmäyslinja. Linjan pohjoispuolella kallioperä on kovaa Keski-Suomen granaattipitoista mikrokliinigraniittia, kun taas eteläpuoli kuuluu Viipurin rapakivimassiivin alueeseen. Eri kivilajeille tyypilliset ominaisuudet, yhdessä maankuoren liikuntojen, jäätikön aiheuttaman kulutuksen ja eroosion kanssa, ovat muovanneet Repoveden alueesta nykyisen kaltaisen. Alueelle ovat tyypillisiä erilaiset voimakkaat ruhjeet ja rakoiluvyöhykkeet, jyrkänteet ja laaksot, sekä louhikot. (Hamari 1990; Metsähallitus 2004; www.luontoon.fi/repovesi.)

Kallioperän ruhjeet ja rakoiluvyöhykkeet, jotka ovat tavallisesti koillis-lounas tai kaakko-luode suuntaisia, näkyvät nykyään usein maastossa pienten järvien, lampien ja purojen ketjuina. Kansallispuiston ja suojelualueen alueella on kymmeniä pieniä järviä ja lampia ja myös alueen suot ovat pienialaisia. Maaston yleisestä rikkonaisuudesta johtuen myös pienvesistöissä on suuria korkeuseroja. Alueen matalimman järven, Repoveden, pinnankorkeus on 77 m mpy, kun taas korkeimman järven, Rajalammen, korkeus on 139 m mpy. (Hamari 1990; Metsähallitus 2004; www.luontoon.fi/repovesi.)

Alueen maaperä on nuorta ja pääasiallisesti hyvin ohutta, niukkaa mineraalimaata. Avokalliota Repoveden alueella on paljon ja paksumpia maakerroksia on yleensä ainoastaan laaksoissa ja rotkoissa. Vallitseva maalaji on moreeni. Hiekkamaita alueella ei

Kuva III. Repoveden kansallispuiston sijainti (mk 1:200 000; Metsähallituksen maastotietokannan 20P2 ja 20Q1 pohjalta).

ole juuri lainkaan – lähimpänä ovat Vuohijärven halki sekä Luujärven itäpuolitse pohjois-eteläsuunnassa kulkevat pienemmät harjujaksot, sekä joitain kilometrejä puistosta etelään sijaitseva sisempi Salpausselkä. (Hamari 1990; Metsähallitus 2004; www.luontoon.fi/repovesi.)

Kasvillisuus on pääasiassa mäntyvaltaista kangasmaastoa – puustosta $\frac{3}{4}$ on mäntyä. Karusta maaperästä huolimatta alueen voimakas topografia mahdollistaa erilaisten pienilmastojen ja niiden myötä erilaisten biotooppien synnyn. Kankaiden lisäksi alueella on mm. kosteita lehtomaisia alueita. Maaston pienipiirteisyys tuo myös alueen monimuotoisuutta kasvi- ja eläinlajistoon. (Metsähallitus 2004; www.luontoon.fi/repovesi.)

Vesistöhistoria

Viimeinen jääkausi Repoveden kansallispuiston alueella päättyi noin 11 600 vuotta sitten, jolloin mannerjäätikön reuna vetäytyi sisemmältä Salpausselältä. Tässä vaiheessa aluetta peitti laajasti vielä Baltian jääjärvi, jonka ylin taso Valkealan alueella ylittää 123 metriin mpy. (Alenius *et al.* 2005.)

Repoveden alue paljastui veden alta Baltian jääjärveä seuranneen Yoldia-vaiheen aikana, kun jääjärvi laski Yoldiamereen Loirinkankaan kohdalla. Ensimmäiset, nykyään yli 100 m mpy sijaitsevat järvet kuroutuivat alueen pohjoisosissa jo aivan Yoldia-vaiheen alussa. Muutenkin nopeamman maankohoamisen alueella sijainnut pohjoisosa vapautui veden alta varhemmin. Noin 11 4000 vuotta sitten, kun Loirinkankaan kynnys oli noin 90 m mpy, laajoja alueita pohjoisessa oli jo vapaana vedestä. Muutamia satoja vuosia myöhemmin kynnys oli laskenut n. 80 m mpy tasolle ja isoja maa-alueita oli taas paljastunut veden alta nyt myös etelämpää. Radikaalit ja nopeat ympäristömuutokset Repoveden alueella päättyvät noin 10800-10900 vuotta sitten, jolloin alueen järviaaltaista matalimmalla sijaitseva Repovesi kuroutui erilleen. (Alenius *et al.* 2005.)

Alue sai Yoldia-vaiheen aikana suurin piirtein nykyisen muotonsa, sillä myöhemmät Itämeren vaiheet eivät enää ulottuneet Repoveden alueelle (Alenius *et al.* 2005). Ympäristön vesistöhistorian kehitys on kuitenkin vaikuttanut välillisesti Repoveden alueen käyttöön. Kymijoen synty yli 6000 vuotta sitten vaikutti merkittävästi koko Kymenlaakson alueeseen ja samoin Kymijoen ja Saimaan yhdistävän Väliväylän synty yli 5000 vuotta sitten on epäilemättä ollut merkittävä alueen metsästäjä-keräilijäyhteisöille. (Miettinen 1990; 1998.)

Repoveden alueella on koettu myöhemmin pieniä vedenpinnan muutoksia. Nämä liittyvät kuitenkin metsätalouteen; tukinuittoa varten järviä ja jokia on padottu ja esim. Kuutinkanavaa varten Tervajärveä oli nostettava puolisen metriä (Metsähallitus 2004) (kuva IV).

Inventoinnin aikana tehtiin havaintoja muinaisrannoista. Kansallispuiston alueella havainnot olivat niukkoja alueen geologiasta johtuen. Alueen rannansiirtymähistorian mukaisesti kivikautiset kohteet tuntuivat sijaitsevan nykyisillä rannoilla, mutta paikoitellen puiston pohjoisosassa oli mahdollista hahmotella jonkinlainen rantamuodostuma n. 90 m mpy tasolla. Lisäksi inventointiryhmän majapaikan läheisyydessä, Kuutinlahden pohjoisrannalla, karkeassa huuhtoutuneessa rinteessä oli näkyvissä merkkejä muinaisrannasta noin korkeudella 80 m mpy. Vuohijärven (76.6 m mpy) alueella tälle korkeudelle sijoittuvia havaintoja tehtiin runsaammin. Täälläkin jotkut kohteet sijoittuivat nykyrannoille ollen jopa osin järveen erodoituneita. Järven eteläosissa oli havaittavissa selvä jyrkkä rantamuodostuma n. 79-80 m mpy. korkeudella (ks. esim. Okanniemen kohdekuvaus) (kuva V).

Asutuksen ja maankäytön historia

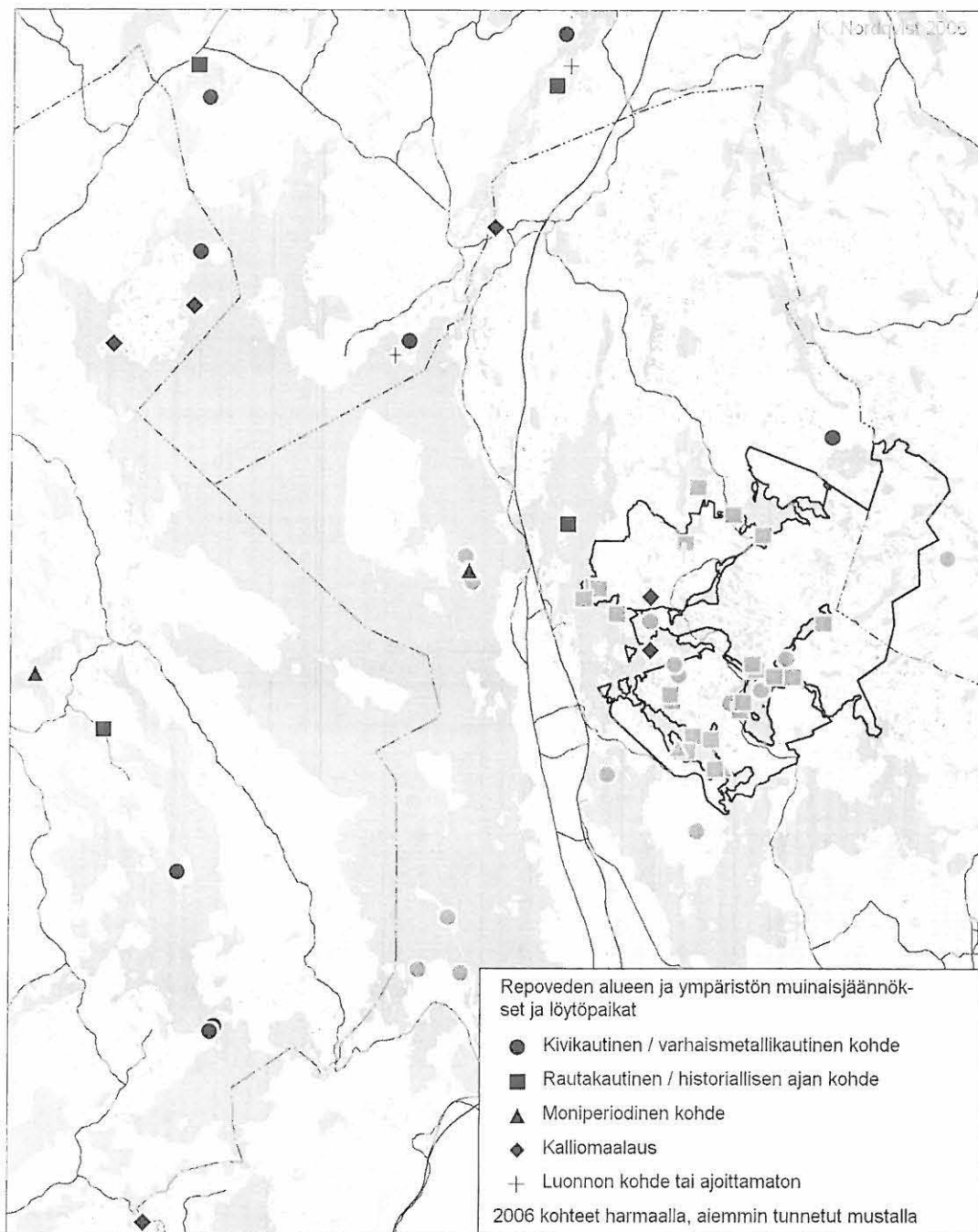
Alueen asutus- ja maankäyttöhistoria on alkuvaiheistaan hämärän peitossa. Kuten jo on todettu, alueelta ei tunnettu ennen vuotta 2006 esihistoriallisia muinaisjäännöksiä. Valkealan kunnan kaikki aiemmin tunnetut kivikautiset asuinpaikat sijaitsevat kunnan

eteläosissa, mutta Vuohijärven pohjoisrannoilta Jaalan ja Mäntyharjun kunnista löydetty kivikautiset asuinpaikat, muutamat lähialueiden irtolöydöt sekä kalliomaalaukset kertovat, ettei alue ole ollut vieras esihistoriallisellekaan ihmiselle (ks. Miettinen 1998; 2000; Seppä 2000; 2002) (kuva VI). Lisäksi Katajajärven analyysin tulokset osoittavat ihmisen liikkuneen myös Repoveden alueella.

Siitepölyanalyysin mukaan raivaus- ja viljelytoiminta on elpynyt alueella vasta 1200-luvulta lähtien (Alenius *et al.* 2005). Repoveden alue on ollut takamaata pitkälle historialliseen aikaan asti – alue on kuulunut Hevossalmen ja Kinansaaren kyliin, joiden eräaluetta se on ollut. Lisäksi alueen halki on kulkenut useita tärkeitä eräreittejä. (Kepsu 1990.) 1600-luvulla alueella alkoi kasken- ja tervanpolto, joka säilyi tärkeänä aina 1800-luvulle asti. Varsinainen metsäteollisuus alkoi pienimuotoisesti 1700-luvulla, mutta 1800-luvun aikana Kymijoenvarteen perustetut paperitehtaat yhdessä 1900-luvun alussa Hillosensalmelle perustetun sahan kanssa takasivat, että metsää kaatui myöhemmin runsaasti myös Repoveden alueella. Vaikeakulkuisella alueella uitto pysyi aina 1960-luvun loppuun asti keskeisimpänä puun kuljettamismuotona. Vasta 1960-1970-lukujen taitteessa alueelle rakennettiin tiet ja uitto loppui. Koneellinen metsäteollisuus jatkui Repovedellä 1992 asti. (Metsähallitus 2004; www.luontoon.fi/repovesi.)

Kuvat IV ja V. Vas. Kuutinkanava. Oik. Rantaterassia Vuohijärven etelärannalla, Okanniemen kivikautisella kohteella. (Kuvat: T. Mökkönen)

Kuva VI. Repoveden ja lähialueen tunnetut muinaisjäännökset ja löytöpaikat – lähialueiden tiedot vastaavat muinaisjäännösrekisterin kevään 2006 tilannetta (mk 1:150 000; pohjakartta Metsähallituksen maastotietokannan 20P2 ja 20Q1 pohjalta).

Arkeologiset kenttätyöt

Tavoitteet

Vuoden 2006 kenttätyöt ovat osaltaan aiempien paleoekologisten tutkimusten jatkoa. Tästä syystä yksi tutkimusten keskeisimmistä tavoitteista oli selvittää mitä erämaana pidetyllä Repoveden alueella tapahtui kivikaudella ja varhaismetallikaudella. Tämän selvittämiseksi tarkoituksena oli paikantaa muinaisjäännöksiä, jotka voitaisiin liittää kyseisiin aikakausiin ja ihmisten toimintaan Repovedellä.

Kenttätöiden toisena tavoitteena oli etsiä alueelta uusia kalliomaalauksia. Kahden kansallispuiston tienoilla sijaitsevan maalauksen lisäksi Valkealasta tunnetaan viisi muuta kalliomaalauksia – Valkealan alue on kalliotaiteen osalta yksi Suomen rikkaimmista (Miettinen 2000). Uusia kohteita oli tarkoitus etsiä tarkastamalla topografiansa perusteella lupaavat kallionjyrkänteet, sekä olemassa olevat yleisövihjeet. Lisäksi tavoitteena oli intensiivisesti tutkia jo tunnettujen maalausten ympäristöä ihmistoiminnan merkkien paikantamiseksi.

Kolmanneksi, koska kyseessä on arkeologisesti tuntematon alue, tutkimus oli samalla perusselvitys, alueen muinaisjäännöskannan kartoitus tulevaa tutkimusta varten.

Toteutus

Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen inventointi suoritettiin 21.-25.08.2006. Kenttätöistä vastasivat prof. Mika Lavennon johdolla yhdeksän arkeologia pääasiassa Helsingin yliopistosta, jotka kenttätöiden aikana liikkuivat kolmessa eri ryhmässä:

- Ryhmä 1: prof. Mika Lavento, FM Sanna Kivimäki, FM Kerkko Nordqvist ja FM Wesa Perttola
- Ryhmä 2: FM Teemu Mökkönen, FM Oula Seitsonen ja fil.yo. Ilkka Pylkkö
- Ryhmä 3: FM Antti Lahelma ja FK Timo Miettinen.

Lisäksi kentällä olivat geologi, FL Aimo Kejonen (GTK) sekä yhden päivän ajan geologi, prof. Matti Saarnisto. Samanaikaisesti suoritettiin lisäksi uskontotieteellisen ja etnohistoriallisen materiaalin keräämistä ja tallentamista, mistä vastasivat prof. Juha Pentikäisen johdolla FM Vesa Matteo Piludu ja fil.yo. Anna Partanen.

Ryhmien 1 ja 2 pääasiallisena tavoitteena oli inventoida kivi- ja varhaismetallikautista asutusta, kun taas ryhmä 3 keskittyi kalliomaalauksien inventointiin. Ryhmät liikkuivat pääasiassa kansallispuiston ja suojelualueen alueella, mutta kenttätöihin liittyen tutkittiin myös puiston alueeseen topografialtaan oleellisesti liittyviä lähialueita (ks. liite II). Pahkajärven ampuma-alueeseen kuuluvia alueita voitiin inventoida vain yhden päivän ajan (21.08.) – muuna aikana alueella käynnissä olleet kovapanosammunnat tekivät alueella liikkumisen mahdottomaksi.

Kenttätyöt toteutettiin etsimällä aktiivisesti uusia kohteita pääasiassa kivikautiseen asutukseen sekä varhaiseen kaskiviljelyyn sopivilta alueilta. Koska Repoveden kaltainen kalliainen ja jyrkän topografian omaava alue ei ole tyypillisintä maastoa, josta pyyntikulttuurien tai varhaista maataloutta harjoittaneiden yhteisöjen asuinpaikkoja on

totuttu etsimään, ei tällaisten alueiden paikantaminen ollut yksiselitteistä. Käytännössä tämä tarkoitti laajojen alueiden läpikäymistä, jotta nämä oletettavasti pienialaiset kohteet olisi mahdollista löytää. Koska kivikautinen asutus on kuitenkin ollut ilmeisen rantasidonnaista ja koska alueella vedenpinta on ollut suunnilleen nykytilassaan koko sen ajan kun ihminen alueella on liikkunut, ryhmät inventoivat käytännössä lähes kaikkien alueella sijaitsevien vähänkään suurempien järviältäiden rannat (kuvat VII ja VIII). Rannoilta ja niiden tuntumasta löytyikin useita kohteita.

Löydöt tehtiin normaaliin tapaan lapionpistoista, joskin kalliainen maaperä ja ohuet maakerrokset heikensivät välillä mahdollisuuksia perinteiseen koekuopitukseen. Lisäksi kaikki paikat, joissa maanpinta oli rikki ihmistoiminnan tai eroosion vaikutuksesta tarkastettiin – tällaisia olivat mm. tieleikkaukset, retkeilyn auki kuluttamat polut, mutta myös rantavoimien kuluttamat rannat.

Kuvat VII ja VIII. Vas. T. Mökkönen ja I. Pylkkö inventoimassa Kuutinlahden rantoja. Oik. T. Miettinen kaivaa koekuoppaa Mäntysaaren Kellonkärjen kivikautisella asuinpaikalla. (Kuvat: O. Seitsonen & A. Lahelma)

Oletettuun varhaismetallikautiseen maanviljelyyn liittyen etsittiin lisäksi kaskiraunioita ja kaskimaiksi sopivia rinteitä. Etenkin Katajajärven ympäristöä tutkittiin tiiviisti, mutta myös muita otollisia paikkoja käytiin läpi. Lisäksi varhaismetallikauteen liittyen etsittiin aktiivisesti lapinraunioita, kalliopohjalle kasattuja matalia hautakumpuja.

Kalliomaalausryhmä liikkui pääasiassa veneellä ja näin ollen pystyi tarkastamaan ja tutkimaan alueita, joille muilla ryhmillä ei ollut asiaa. Mahdollisten maalauskaalioiden lisäksi ryhmä inventoi myös kaikki muut reitilleen osuneet potentiaaliset paikat.

Jo etukäteen oli tiedossa, että alueella kauan jatkunut metsäteollisuus on jättänyt jälkensä maastoon – tällaisia ovat esim. uittolaitteiden jäännökset, tervahaudat, hiilimiilut yms. Kentällä kaikki vastaan tulleet ihmistoiminnan merkit dokumentoitiin, aikakauteen katsomatta. Tämä oli myös Metsähallituksen toivomus. Näin ollen inventoinnissa paikannettiin myös suuri määrä historiallisen ajan muinaisjäännöksiä.

Uusien kohteiden etsimisen lisäksi tarkastettiin myös muutama paikannukseltaan epämääräinen tieto. Lähialueelta ilmoitettu kivikautisen kirveen (KM 31520) löytöpaikka Matalajärven pohjoispäässä aivan kansallispuiston alueen tuntumassa (Seppä 2002) tarkastettiin, mutta mitään asuinpaikkaan viittaavaa paikalta ei löydetty. Myös Hillosensalmen itäpuolelta tunnetun, Korpisaaresta tehdyn rautaisen nuolenkärjen (KM 7316) mahdollisen löytöpaikan ympäristöä tarkastettiin – uusia löytöjä ei täälläkään tehty. Myös paikallisen mökkiläisen mukanaan tuoman kvartsi-iskoksen (kuva II) mahdollinen löytöpaikka tarkastettiin. Löytöjä kertoi iskoksen löytyneen Olhavanlammen eteläpäästä, lammesta Sammallahteen virtaavan puron varrelta, turpeesta laavusta noin 200m länteen. Tarkastettaessa paikka havaittiin kivikkoiseksi ja ihmistoiminnalle sopimattomaksi. Samoin ainoa Metsähallituksen SutiGIS-rekisteristä löytynyt kulttuuriperintökohde, Pienen Matalan Peukalon ja Pienen Matalan väliselle kannakselle luontotyyppikartoituksen yhteydessä merkitty tieto parista pyyntikuopasta tarkastettiin. Paikalta ei kuitenkaan löydetty sen enempää pyyntikuoppia kuin muutakaan esihistorialliseen toimintaan viittaavaa. Lisäksi tarkastettuihin kohteisiin voidaan laskea ennestään tunnetut Löppösenluolan ja Olhavanvuoren kalliomaalaukset, joiden yhteydestä ei mitään uutta kuitenkaan havaittu.

Dokumentointi ja raportointi

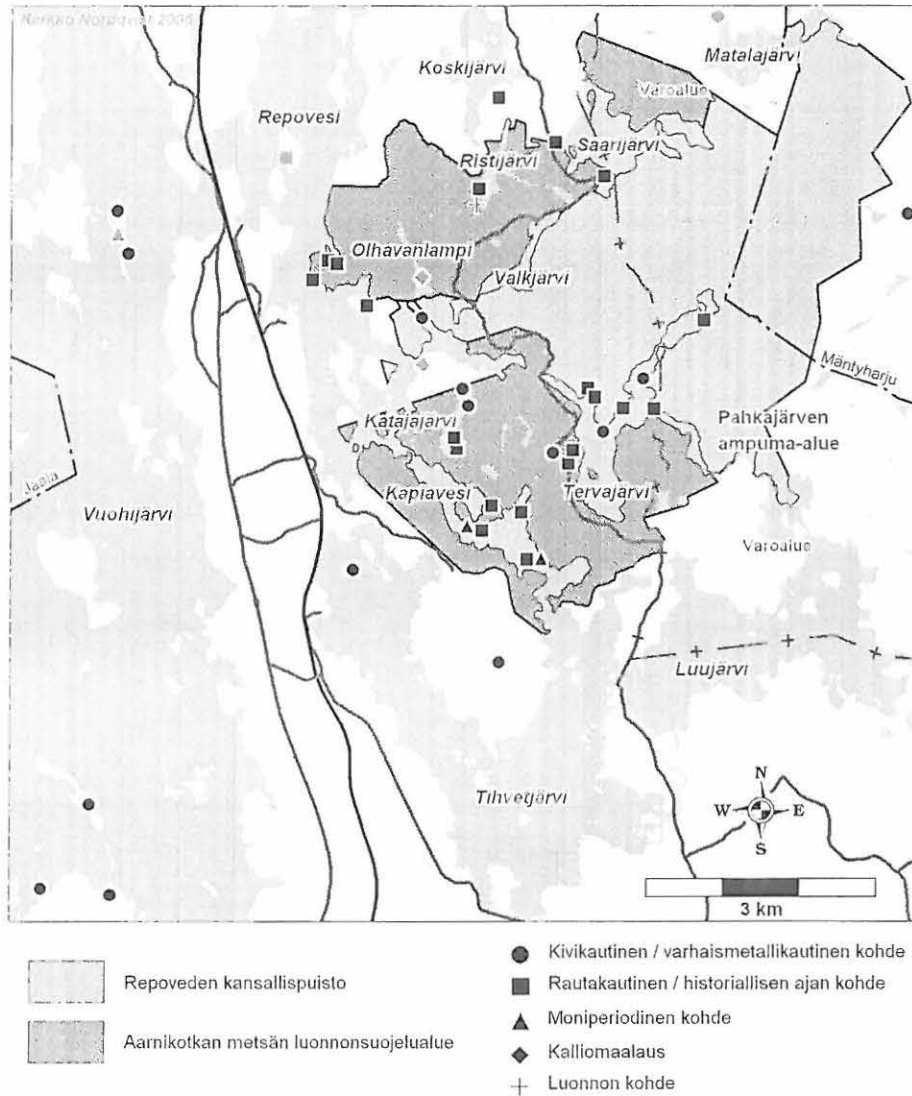
Kukin ryhmä huolehti kentällä kohteidensa dokumentoinnissa. Muistiinpanot kohdekuvausten pohjaksi kirjoitettiin paikanpäällä. Yleiskarttaluonnoksia piirrettiin niistä kohteista, joilla se koettiin tarpeelliseksi – karttaluonnokset piirrettiin askelparimittojen ja kompassisuuntien avulla. Pääosasta kohteista mitattiin GPS-koordinaatit. Kohteet kuvattiin. Kuvaamisessa käytettiin digitaalikameroita – alkuperäiset tiedostot ovat kuvaajien hallussa, kopiot löytyvät tämän raportin liitteenä olevalta CD-levyltä. Lisäksi osa kohteista dokumentoitiin mustavalkokuvoin, joita säilytetään Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen arkistossa.

Inventoinnin jälkityöt on pääasiassa tehnyt FM Kerkko Nordqvist Helsingissä marras-joulukuussa 2006. Hän on vastannut muistiinpanojen, karttojen, valokuvien ja löytöjen valmistelusta sekä koontanut raportin ja kirjoittanut sen johdannon. Muut tutkimusryhmän jäsenet ovat osallistuneet kohdekuvausten ja karttojen tekemiseen.

Tulokset

Kaikkiaan inventoinnin aikana löydettiin 38 uutta muinaisjännöstä¹ – lisäksi paikannettiin yksi puhtaasti luonnonmuodostuma (luola). Näistä kohteista 17 ajoittuu kivi- ja varhaismetallikaudelle tai epämääräisemmin esihistoriallisiin pyyntikulttuureihin kuuluvaksi. Kahdelta näistä kohteista löydettiin esihistoriallisen materiaalin lisäksi historialliseen aikaan ajoittuvia rakenteita. Loput 21 kohdetta ajoittuvat historialliseen aikaan. Kohteista 30 on Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuo-

¹ Tässä uusiin kohteisiin luetaan myös Valkeala Vuohijärvi Mäntysaari, joka on aiemmin tunnettu historiallisen ajan hautasaarena, mutta josta inventoinnissa paljastui kivikautisen asutuksen merkkejä.

Kuva IX. Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen alueet, inventoinnissa löytyneet kohteet sekä tarkastetut kohteet (harmaalla) (mk 1:100 000; pohjakartta Metsähallituksen maastotietokannan 20P2 ja 20Q1 pohjalta).

jealualueen alueella, yhdeksän niiden ulkopuolella². Yhtä asuinpaikkaa lukuun ottamatta (Mäntyharju Kaljunkoski) kaikki kohteet sijaitsevat Valkealan kunnan alueella. (kuva IX, taulukko 1, liite I)

Kivikautisista kohteista yhdeksän sijaitsee kansallispuistossa ja luonnonsuojelualueella. Varsinaisia asuinpaikkoja löydettiin neljä kappaletta. Kaikki asuinpaikat ovat pitkälti ennako-odotusten mukaisia, eli hyvin pienialaisia kohteita, joiden löytömaterialina on

² Muutaman kohteen kohdalla (Saarijärvi, Vuotavanvuori, Kätäjärvi 4, Sammallahti) on epäselvää, kuuluvatko ne puiston alueeseen vain ovatko ne joitain kymmeniä metrejä alueen ulkopuolella – tässä kohteet on laskettu kuuluvaksi puiston alueeseen.

ainoastaan kvartsia. Kohteet sijaitsivat karummassa ympäristössä pienissä paikallisissa hienomman maa-aineksen muodostamissa taskuissa. Asuinpaikoista Määkijänniemi 2 sijaitsee nykyisellä rannalla ja Sikoniemi sekä Kaljunkoski joitain kymmeniä metrejä nykyisestä rannasta. Ainoastaan Huoltoalueen asuinpaikka sijaitsee nykyään sisämaassa, mutta sekin vanhan, soistuneen ja kuivuneen lahden perällä. Asuinpaikkojen lisäksi löydettiin järvien rannoilta viisi kvartsilöytöpaikkaa, joita ei ainakaan ennen jatkotutkimuksia voi luokitella asuinpaikoiksi.

kohdetyyppi	puistossa	ulkopuolella	yht.
kivikautinen asuinpaikka	4	5	9
kivikautinen löytöpaikka	5	2	7
varhaismetallikautinen lapinraunio	0	1	1
historiallinen kohde	20*	1	21
luonnon kohde	1	0	1
yht.	30	9	39

*kahdella puistossa sijaitsevalla kivikautisella asuinpaikalla myös historiallisen ajan rakenteita

Taulukko 1. Inventoinnissa löydetyt kohteet ja niiden sijoittuminen puistoalueelle ja sen ulkopuolelle.

Vain kvartsia löytöaineistonaan sisältävien kohteiden ajoittaminen on harvoin mahdollista – näin ollen ne voivat olla yhtä hyvin kivi- kuin varhaismetallikautisia. Myöskään rannansiirtymäajoituksesta ei alueella juuri ole apua. Kiviteknologiassa ei hajanaisissa inventointilöydöissä voi erottaa ajallisia piirteitä. Ajoittaminen ilman muuta esineistöä ei onnistu edes kivikauden sisällä, eikä keramiikan puuttuminen materiaalista oikeuta täällä mesoliittinen-neoliittinen jakoon (poikkeuksena mahdollisesti mesoliittiseksi ajoittuva Kaljunkosken kohde). On mahdollista, että Repoveden ensimmäiset asuttajat ovat tulleet alueelle jo varhain mesoliittisella ajalla ja että joku kohteista ajoittuu tälle ajalle. Jos kuitenkin oletetaan, että Repoveden kohteet edustavat pääasiassa pieniä, erikoistuneita leiripaikkoja ja lyhytaikaista käyttöä, on keramiikan puuttuminen neoliittisiltakin kohteilta ymmärrettävää, jos keramiikan ajatellaan kuvastavan edes jonkinasteista paikallaan pysyvyyttä.

Repovedeltä löydetyt kivikauden kohteet, pienet leiripaikat, kuvastanevat alueen käyttöä resurssialueena, jota on hyödynnetty muualla sijainneilta suuremmilta asuinpaikoilta käsin. Tätä näkemystä tukee se, että puiston ulkopuolelta löydetyt seitsemän kivikautista kohdetta ovat osin luonteeltaan ja osin löytöaineistoltaan erilaisia kuin puistosta löydetyt. Kohteista viisi on asuinpaikkoja ja kaksi löytöpaikkoja. Selkeimmin eroavat Mäntysaari Kellonkärki sekä Lampisaari, joista löydettiin asumuspainanteita, muinaisen asumuksen pohjia. Lisäksi kohteilta löytyi erilaista löytömateriaalia (kvartsin lisäksi piitä ja palanutta luuta).

Suurin ero on kuitenkin ympäristössä. Puiston ulkopuolella olevat kohteet sijaitsivat pääasiassa Vuohijärven rannoilla, jonka ympäristöstä tunnetaan entuudestaan runsaasti kivikautta; Mäntyharjun Keitaankankaan ja Jaalan Hintterin kivikautiset asuinpaikat,

Valkealan Voikosken ja Jaalan Tupavuoren ja Kapasaaren kalliomaalaukset pohjoisessa sekä Jaalan Nuumanniemen ja Hietaniemen kivikautiset asuinpaikat sekä Valkealan Verlan kalliomaalaus Vuohijärveen liittyvien vesien varrella etelässä (Miettinen 2000; Seppä 2000; 2002). Vuohijärvi ja siihen liittyvät järvet muodostavat suuren vesialueen ja -reitistön, joka on yhteydessä laajalle alueelle. Suuri osa alueen asuinpaikoista on järveä halkovalla harjujaksolla, johon mm. Okanniemi, Kierinsaari, Lampisaari sekä Mäntysaaren kohteet sijoittuvat. Repoveden alue puolestaan on pieni ja rikkonainen, hieman syrjässä oleva järvalue, jonka maaperä ja muut olosuhteet eivät ilmeisesti ole olleet suotuisia laajemmalle kivikautiselle toiminnalle.

Yhtään kivikautista kohdetta ei ole suoralta kädeltä mahdollista liittää varhaismetallikauteen, vaikka on mahdollista, että ainakin osa niistä liittyisi tuon aikaisiin maanviljelytoimintaa harrastaneisiin yhteisöihin. Esimerkiksi tarkkaan tutkitun Katajajärven ympäristössä on muutamia kvartsilöytöpaikkoja, mutta varmoja todisteita ei ole. Samoin inventoinnissa löydettyjen kaskiraunioiden (4 kohteelta) synty voi ajoittua jo esihistoriaan, mutta sitä ei nykytiedon perusteella pystytä todentamaan. Ainoa perinteisesti varhaismetallikauteen liitettävä muinaisjäänös on Pukkisaaren lapinraunio. Lähin lapinraunio löytyy Jaalan Nuumansalmesta (Seppä 2000).

historiallisia	yht.
rakennuksen pohjia	4
hiilimiiluja	2
viljelyrykkiöitä	4
kivaitoja	1
uittolaitteita	1
pyynti- ja yöpymispaikkoja, tulisijoja	4
rajamerkkejä	2
kuoppia (epäm.)	8
kivilatomuksia (epäm.)	3
yht.	29

Taulukko 2. Inventoinnissa 2006 löytyneet historiallisen ajan muinaisjäänökset (Huom! Yhdellä kohteella voi olla useamman tyyppisiä rakenteita – kohteita on yhteensä 21 kpl.)

Historiallisen ajan kohteita kansallispuiston ja suojelualueen alueelta löydettiin 20 kpl ja ulkopuolella yksi – lisäksi kahdella kivikautisella kohteella dokumentoitiin historiallisen ajan rakenteita. Suurin osa näistä kohteista on käyttötarkoitukseltaan tuntemattomia erilaisia kuoppia ja kuopparyhmiä (kahdeksalla kohteella) ja kivilatomuksia (kolmella kohteella). Rakennuksen pohjia havaittiin neljällä kohteella. Melko runsaasti paikannettiin erilaisia työpaikkoja – vanhoja tulisijoja, pyynti- ja yöpymispaikkoja – sekä valmistuspaikkoja, kuten hiilimiiluja, kaskiraunioita (eli vanhoja kaskipeltoja) sekä uittolaitteita. Lisäksi löydettiin muutama rajamerkki (taulukko 2).

Inventoinnin tuloksia voi pitää hyvinä. Perinteistä esihistoriallisten kohteiden inventointia ajatellen Repoveden alue on topografialtaan poikkeava ympäristö, mutta tutkimuksen tulokset todistavat kivikautisen ja yleisemmin esihistoriallisen toiminnan olemassaolosta puistossa. Vaikka selvää kontaktia varhaismetallikauteen ei pystytäkään luomaan, eivät varhaiset viljojen siitepölyt enää ole yksin vailla arkeologista pohjaa. Inventointi myös osoittaa, että etukäteen ”epäsuotuisilta” alueilta on mahdollista löytää kivi- ja varhaismetallikautisia muinaisjäännöksiä, joskin tämä on melko työlästä. Jylhät erämaat eivät ole olleet autioita – tosin lähialueilla tehdyt uudet löydöt osoittavat, että tällaisten seutujen käyttö poikkesi selvästi ”suotuisampien” alueiden käytöstä.

Historialliseen aikaan liittyviä muinaisjäännöksiä löytyi odotetusti runsaasti. Historiallisen ajan löydöt sijoittuvat koko puiston alueelle ja kertovat ennen kaikkea alueen käytöstä historiallisena aikana sekä eräalueena, että viljelyyn ja metsätalouteen.

Paitsi tieteellisessä mielessä, tämän vuoden tutkimuksilla on merkitystä myös alueen virkistyskäytön ja matkailun kannalta – ulottuahan Repoveden kansallispuiston käyttö nyt todistettavasti tuhansia vuosia taaksepäin. Kivikauden ihmiset ovat samonneet samoja rantoja kuin nykypäivän retkeilijät, usein aivan konkreettisestikin. Katajajärvi 3 asuinpaikka löytyi, koska retkeilijöiden usein käyttämältä nuotiopaikalta oli kuorittu maan pintakerrokset pois. Tarkoituksena oli rakentaa paikalle nuotiokatos. Tämä esimerkki osoittaa tutkimuksen tarpeen, jotta tietoa saadaan sekä maankäyttäjien että suojelutyön käyttöön.

Löytöinä talteen otetut artefaktit on luettelointi Kansallismuseon kokoelmiin KM numeroilla 36181-36196. Tämän raportin alkuperäiskappaletta säilytetään Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen arkistossa, kopioita Museoviraston arkeologian osaston sekä rakennushistorian osaston arkistoissa.

Helsingissä 03.01.2007

Mika Lavento, prof.

Kerkko Nordqvist, FM

Lähteet:

- Alenius, Teija, Saarnisto, Matti, Ojala, Antti, Lavento, Mika 2005: Repoveden kansallispuiston alueen sedimenttikerrostumat luonnon- ja maankäytön historian arkistona. Tutkimusraportti. Geologian tutkimuskeskus.
- Hamari, Risto 1990: Valkealan luonto. Teoksessa Hamari, Risto, Miettinen, Timo & Kepsu, Saulo 1990: *Valkealan historia* I. Lahti. 9-46.
- Kepsu, Saulo 1990: Valkealan asuttaminen. Teoksessa Hamari, Risto, Miettinen, Timo & Kepsu, Saulo 1990: *Valkealan historia* I. Lahti. 87-439.
- Lavento, Mika 2001: Textile ceramics in Finland and on the Karelian Isthmus: nine variations and a fugue on a theme of C. F. Meinander. *Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja* 109.
- Metsähallitus 2004: Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelun alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. *Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B, nro 75*.
- Miettinen, Timo 1990: Valkealan esihistoria. Teoksessa Hamari, Risto, Miettinen, Timo & Kepsu, Saulo 1990: *Valkealan historia* I. Lahti. 47-85.
- Miettinen, Timo 1998: Kymenlaakson esihistoriaa. *Kymenlaakson maakuntamuseon julkaisuja no 26*. Kotka.
- Miettinen, Timo 2000: Kymenlaakson kalliomaalaukset. *Kymenlaakson maakuntamuseon julkaisuja no 27*. Kotka.
- Seppä, Johanna 2000: Jaalan arkeologinen inventointi 2000. Tutkimusraportti, Museoviraston arkeologian osaston arkisto, Helsinki.
- Seppä, Johanna 2002: Valkealan arkeologinen inventointi 2002. Tutkimusraportti, Museoviraston arkeologian osaston arkisto, Helsinki.
- www.luontoon.fi/repovesi : Metsähallituksen www-sivut, luettu 20.11.2006.

Kohdekuvauksissa käytetyt termit

Kertomuksessa käytetään muinaisjäännösten nimeämissesteemiä, jossa muinaisjäännöksen nimi koostuu kahdesta osasta: *Kunta ja Paikannimi*. Paikannimi-osa on arkeologin antama, tavallisesti kartalta valittu kohdetta lähin oleva karttasana.

Muinaisjäännöstyyppi:

Asuinpaikka	Kiinteä muinaisjäännös, josta löytyy kiinteään tai toistuvaan toimintaan viittaavia merkkejä. Pyyntikulttuurin asuinpaikoilla tavallisimpia ovat esim. eri kivilajeista isketyt iskokset ja palaneet luun fragmentit; historiallisilla asuinpaikoilla astioiden yms. tavaroiden fragmentit ja esim. talonpohjat tai uuninsijat.
Löytöpaikka	Kohde, jolla on merkkejä esihistoriallisesta toiminnasta, muttei kuitenkaan niin runsaasti, että ne oikeuttaisivat kutsumaan kohdetta asuinpaikaksi. Joskus kyseessä ovat asuinpaikat, joilta ei inventoinneissa vain kyetä havaitsemaan tarpeeksi löytömateriaalia. Kyseessä saattaa olla myös esimerkiksi myöhemmän maankäytön tai rantaeroosion vaikutuksesta tuhoutunut asuinpaikka.
Hautapaikat	Tässä tapauksessa tarkoitetaan lapinraunioita (matalia, kalliopohjalle tehtyjä kivilatomuksia).
Kivirakenteet	Tässä tapauksessa joko rajamerkeiksi tulkittuja rakenteita tai ns. latomuksia, joiden alkuperäistä tarkoitusta ei ole voitu päätellä. Lisäksi kiviaitoja ja rakennuksen perustuksia.
Maarakenteet	Tässä tarkoitetaan erilaisia kumpuja ja kuoppia, joiden alkuperäistä tarkoitusta ei ole voitu päätellä.
Työpaikat	Tässä tarkoitetaan pyynti- ja yöpymispaikoiksi tulkittuja kohteita sekä tulisijoja.
Röykkiöt	Tässä röykkiökohteilla tarkoitetaan viljelyröykkiöitä (metsään maakivien yhteyteen koottua kivikasaa).
Valmistuspaikat	Tässä tapauksessa tarkoitetaan hiilimiiluiksi tulkittuja rakenteita.
Kulkuväylät	Tässä tarkoitetaan uittorakenteita.
Luonnonmuodostumat	Tässä tarkoitetaan luolia.

Ajoitus:

Kivikautinen	Pyyntikulttuurin muinaisjäännös (kivi-, pronssi- ja varhaisrautakausi). Useimmiten on mahdotonta vähäisen löytöaineiston perusteella sanoa, mihin periodiin – kivi-, pronssi- vai varhaisrautakautteen – kyseinen muinaisjäännös ajoittuu.
Historiallinen	Selvästi historialliseen aikaan ajoittuva muinaisjäännös.

Rauhoitusluokka	1=valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäännös, jonka säilyminen on turvattu kaikissa olosuhteissa 2=kohteen arvo selvittämisen edellyttää tarkempia tutkimuksia 3=tuhoutunut ja/tai loppuun tutkittu muinaisjäännös, ei enää rauhoitettu
------------------------	---

REPOVEDEN KANSALLISPUISTOSSA JA AARNIKOTKAN METSÄN LUONNONSUOJELUALUEELLA SIJAITSEVAT KULTTUURIHISTORIAALLISET KOHTEET

ESIHISTORIAALLISET KOHTEET

Valkeala Huoltoalue

Muinaisjäänöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6784036 y= 3493197 z= 82-84 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 1,8 km E Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee n. 400 m Tervajärvestä itään. Löydöt (kvartsia) tehtiin Tervajärven puomilta tulevan tien itäpuolelta, tieleikkauksesta, kohdassa jossa Katajajärvelle vievä tie eroaa Tervajärven puomilta tulevasta tiestä, 20 m risteyksen pohjoispuolella. Tie tekee löytöpaikalla mutkan kulkien kaakosta koilliseen. Heti risteyksen länsipuolella on suuri hiekkakuoppa, jota käytetään huoltoalueena. Hiekkakuopan länsipuolella kulkee merkitty ulkoilureitti. Risteyksen lounaispuolella rinne laskee loivasti suohon.

Löytöalue kattaa 15-20 m pitkän kaistaleen avonaisessa tienpenkassa. Löytöpaikalla rinne laskee jyrkästi kohti etelää/lounasta. 10 m tieleikkauksesta itään kohoo jyrkkä kallio – samoin löytöalueen pohjoispuolella mäen päällä nousee avokallio. Tien länsipuolella on matalampi tieleikkaus ja n. 5 m paksu valli, jonka takana alkaa hiekkakuoppa.

Oletettavasti suurin osa asuinpaikasta on tuhoutunut. Idässä kallio rajoittaa aluetta, eikä pohjoisessa mäen päällä havaittu löytöjä. Tien länsipuolisesta leikkauksesta tai hiekkakuopan reunoista ei löydetty mitään asuinpaikkaan viittaavaa, joskin nämä olivat osin umpeenkasvaneita ja/tai karikkeen ja lehtien peitossa. Suurin osa asuinpaikkaa on ilmeisesti kaivettu pois hiekanoton yhteydessä ja tuhottu tietä tehtäessä. Löytöpaikalla tienpenkkaan tehdyssä oikaisussa ei havaittu merkkejä kulttuurikerroksesta.

Maaperä löytöpaikalla on hienoa hiekkaa, jonka alla on karkeampaa hiekkaa. Hiekan seassa on soraa ja rapakiveä. Muuten maaperä alueella on melko karkeaa hiekkamoreenia. Alueella on myös joitain suuria maakiviä ja esim. hiekkakuopan länsipuolella jyrkän rinteiden alaosa on kivikkoista. Kasvillisuus on mäntyvaltaista metsää. Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä kohteen arvioidusta keskustasta vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 21.08.2006, inventointi

Löydöt: kvartsi-iskoksia

Lähilöydöt: Tervajärvi 1 n. 250 m ENE, Tervajärvi 2 n. 250 m SE

Kartat: peruskarttaote n:o 1; yleiskarttaluonnos n:o 1

Kuvat: kuvat 1-2; löytökuvat 1-2

Löytölista (KM 36182):

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 16 kpl, 42,4 g

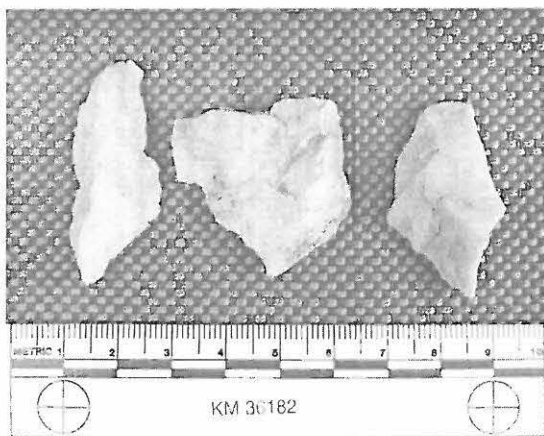
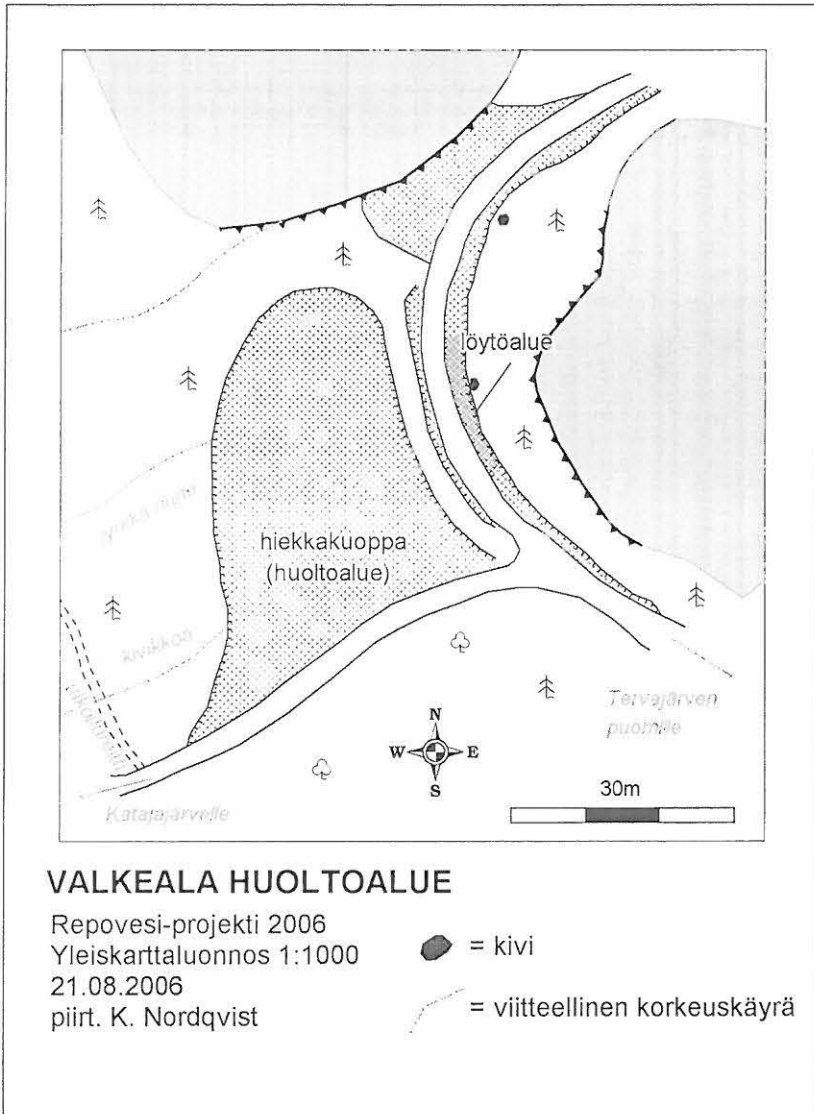

VALKEALA HUOLTOALUE

PERUSKARTTAOTE

1:20 000

Peruskarttaote n:o 1.

Löytökuvat 1-2. KM 36182; kvartsi-iskoksia. (Kuvat: K. Nordqvist)

Kuva 1. Huoltoalue, asuinpaikka etelästä (panoraama). 21.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 2. Huoltoalue, asuinpaikka pohjoisesta, S. Kivimäki löytöalueella. 21.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Mäntyharju Kaljunkoski

Muinaisjäänöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Mäntyharju
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6787180 y= 3497847 z= 101-104 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella, Pahkajärven ampuma-alueella n. 7,2 km NE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Kaljunjärven ja Tervalammen välisen Kaljunkosken pohjoisrannalla, jyrkähkössä rinteessä olevassa ympäristössä tasaisemmassa kohdassa. Kvartsit löytyivät tieleikkauksesta, joka sijaitsee Kaljunkoskentiestä Käkiniemeen päin haarautuvan nimettömän autotien risteyksessä. Löytökohta on Kaljunkoskentien itäpuolella ja nimettömän autotien pohjoispuolella, risteyksestä noin 10 m itään. Paikalta on matkaa kosken rantaan noin 35 m etelään. Asuinpaikka sijaitsee Vekaranjärven varuskuntaan kuuluvalla Pahkajärven ampuma-alueella, jolla liikkuminen on luvanvaraista.

Maalaji tieleikkauksessa on kellertävää hiesua, jonka seassa on jonkin verran karkeaa moreenia. Kaikki kvartsit löytyivät samasta keskittymästä, vain noin 50 cm laajuiselta alueelta. Löytöpaikalla todettiin myös joitain palaneita kiviä, mutta ei kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita. Tuoretta, peitteetöntä tieleikkausta oli runsaasti sekä Kaljunkoskentien että nimettömän tien varrella, mutta löytöjä tehtiin vain yhdestä kohdasta.

Löytöpaikan kohdalla potentiaaliselta asuinpaikka-alueelta vaikuttava tasainen alue on suurimmaksi osaksi tien rakentamisen tuhoamaa, mutta aivan tien vieressä saattaa vielä olla jonkin verran koskemattonta muinaisjäänösalueita. Koska maasto on tien vieressä tiheää sekametsää, sinne ei tehty koekuoppia. Löytöpaikalta pohjoiseen maasto nousee melko jyrkästi, kunnes se noin 30 m pohjoisempaan muuttuu tasaisemmaksi terassiksi. Terassilla kasvaa harvaa havumetsää ja maa on hiekkamoreenia, johon on tehty erilaisia kuoppia, joista osa on ”vanhan” näköisiä, mutta joukossa on myös selvästi tuoreita poteroja. Mitään esihistorialliseen toimintaan viittaavaa ei todettu.

Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, mittauksen tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset: A. Lahelma, M. Lavento, T. Miettinen, P. Niskala 21.08.2006, inventointi

Löydöt: kvartsi-iskoksia

Lähilöydöt: -

Kartat: peruskarttaote n:o 2; yleiskarttaluonnos n:o 2

Kuvat: kuvat 3-4; löytökuvat 3-4

Löytölista (KM 36184):

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 12 kpl, 100,3 g

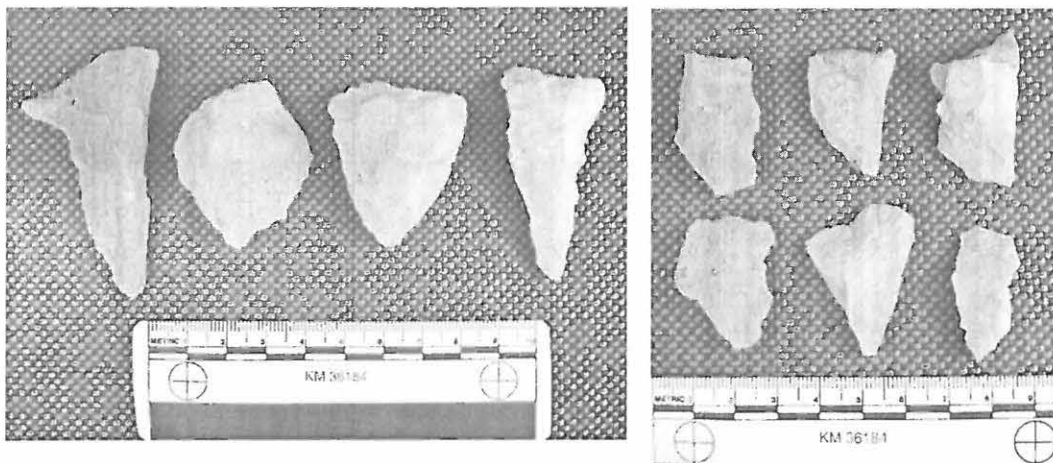

MÄNTYHARJU KALJUNKOSKI
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 2.

Yleiskarttaluonnos n:o 2.

Löytökuvat 3 ja 4. KM 36184; kvartsi-iskoksia. (Kuvat: K. Nordqvist)

Kuva 3. Kaljunkoski, kivikautinen asuinpaikka. T. Miettinen (keskellä) seisoo tieleikkauksessa kvartsien löytöpaikalla. M. Lavento (vasemmalla) piirtää yleiskarttaa. Puolustusvoimien auton vieressä P. Niskala. Lounaasta. 21.8.2006. (Kuva: A. Lahelma)

Kuva 4. Kaljunkoski, kivikautinen asuinpaikka. Nuoli osoittaa kvartsien löytöpaikkaa. Vasemmalta oikealle: T. Miettinen, P. Niskala, M. Lavento. Idästä 21.08.2006 (Kuva: A. Lahelma)

Valkeala Lojukoski

Muinaisjäännöstyyppe:	löytöpaikat
Ajoitus:	kivikautinen?
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6785010 y= 3494386 z= n. 79,5 m mpy
Etäisyystieto:	Repoveden kansallispuistossa n. 3,2 km NE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Tervajärven pohjoispäässä, järven itärannalla sijaitsevassa kallioisessa, länteen työntyvässä niemessä. Matalan niemen päältä avokalliolla olevan modernin nuotion ja siitä itään sijaitsevan maakiven (halkaisija n. 2 m) välistä löytyi kvartsi-iskos ja kvartsimukula, jonka päästä on irrotettu iskos. Välittömästi maakiven länsipuolella on vanha, osin peittynyt ja sammaloitunut matala kivetty nuotionpaikka (hieman hiiltä). Löytöpaikalla kallion päällä on n. 3-5 cm tiiviiksi tallautunutta kariketta ja hiekkaa.

Kallioniemeke laskee pohjoisessa, idässä ja etelässä kanervaa kasvavaan kivikkoon, joka puolestaan laskee loivasti järveen (n. 0,5 m). Idässä kallio putoaa n. 0,5 m suolle/kosteikolle, jonka takana n. 30 m päässä maasto nousee yhden törmän kautta taustalla oleville kallioille. Niemekkeen koko on n. 20x30 m – kyseessä on ilmeisen pienialainen leiripaikka - kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita paikalla ei kuitenkaan ollut mahdollista havaita.

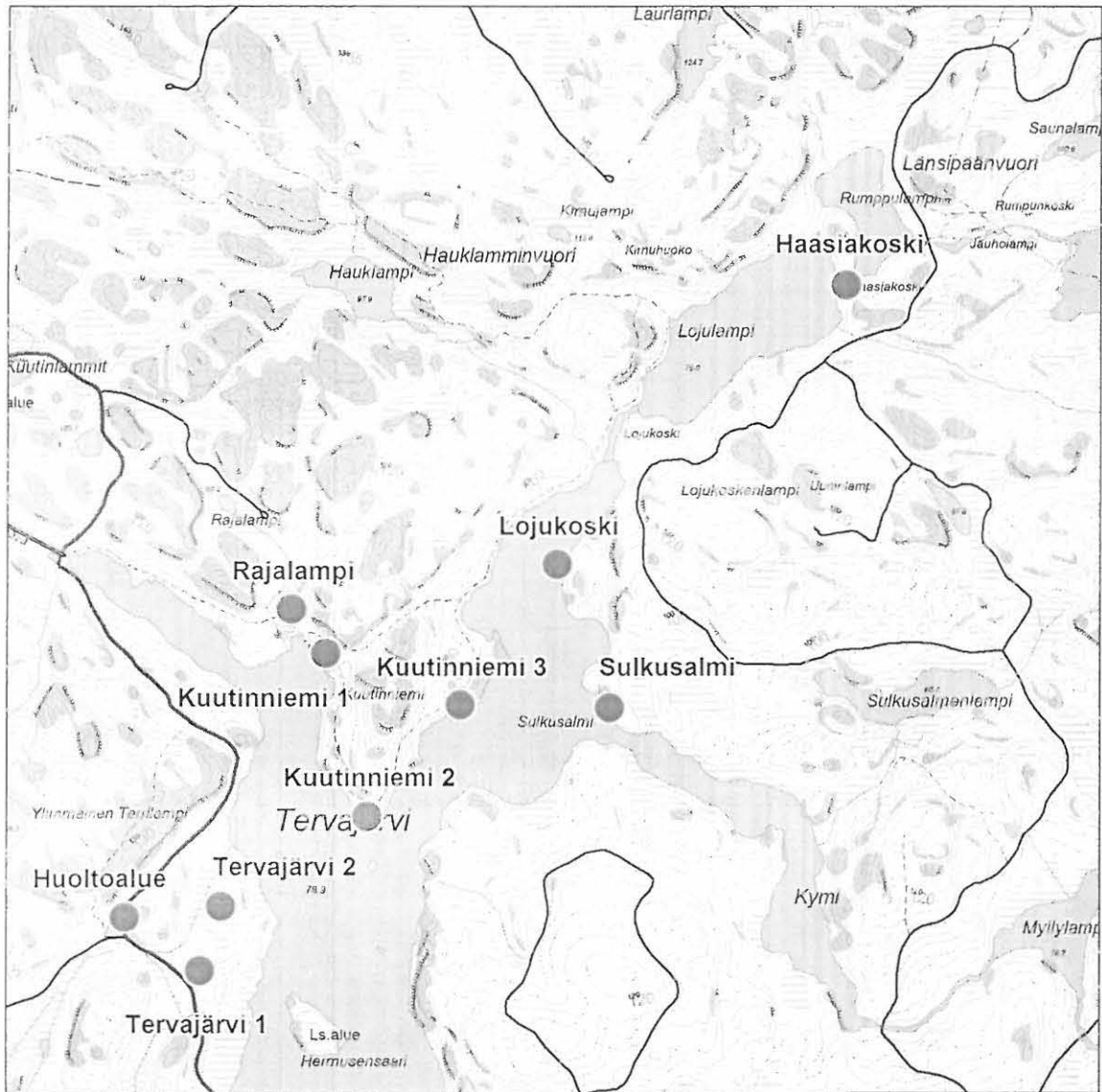
Alue on kivikkoista karkeaa moreenia ja avokalliota, kasvillisuus mäntyvaltaista, kosteikossa lehtipuuvaltaista.

Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 22.08.2006, inventointi
Löydöt:	kvartsi-iskos
Lähilöydöt:	Sulkusalmi n. 400 m SE
Kartat:	peruskarttaote n:o 3; yleiskarttaluonnos n:o 3
Kuvat:	kuvat 5-6; löytökuvaa 5

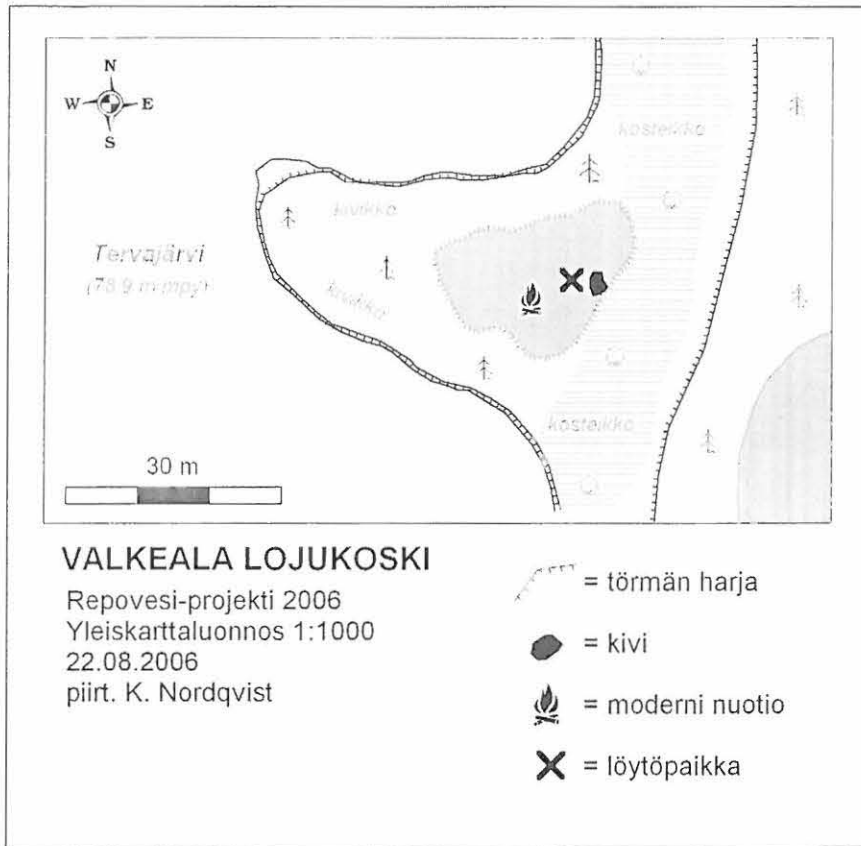
Löytölista (KM 36183):

1. KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, 1,0 g

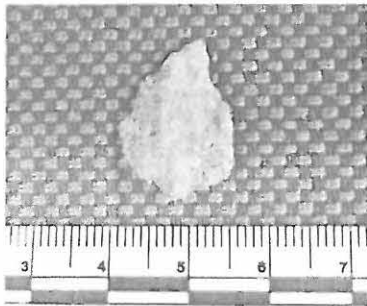

VALKEALA LOJUKOSKI
 PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 3.

Yleiskarttaluonnos n:o 3.

KM 36183

Löytökuvaa 5. KM 36183; kvartsi-iskos. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 5. Lojukoski, kvartsin löytöpaikka ja sammaloitunut tulisija. Lännestä. 22.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 6. Lojukoski, löytöpaikka lännestä (panoraama). 22.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Valkeala Katajajärvi 3

Muinaisjäännöstyyppi:	löytöpaikat
Ajoitus:	kivikautinen?
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6784654 y= 3492074 z= 78-80 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 1,0 km NE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Katajajärven itärannalla, n. 150 m Katajajärven itäpuolella kulkevan tien mutkasta luoteeseen Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella. Mutkasta lähtee huoltoura, joka johtaa talousrakennukselle sekä puuvarastolle kohteen taustalla ja jatkuu aina löytöpaikalle asti. Kohde sijaitsee järven itärannalla kulkevalla merkityllä ulkoilureitillä, opaskarttoihin merkityn Katajajärven tulentekopaikan kohdalla. Löytöalueelle johtaa etelästä selvä polku, joka alueen pohjoispuolella vaihtuu metsään raivatuksi ulkoilu-uraksi.

Kohteella on kaksi löytöaluetta, A ja B, joilta molemmilta löydettiin kvartsi-iskoksia. Molemmat löytöpaikat voitaneen tulkita lyhytaikaisiksi leiripaikoiksi – on myös todennäköistä, että alueen myöhempi intensiivinen retkeilykäyttö yhdistettynä alueen topografiaan ja maaperään on tuhonnut kohteista ja niiden löytöateriaalia.

Alue A sijaitsee aivan järven rannassa. Se on kooltaan hyvin pieni, n. 4 x 5 m ja sijaitsee pienessä suojaisessa taskussa, jota rajoittavat taustalla useita metrejä korkeat pystysuorat kallioseinämät. Kallioseinämien välistä johtaa polku ylös löytöalueelle B, joka sijaitsee n. 10 m päässä. Löytöalueella on nuotiopaikka.

Löytöalue B on tasainen terassinlaki, jonka koko on n. 10 x 15 m. Maasto laskee järveen (länteen) melko jyrkkänä törmänä. Kivikkoinen tausta kohoaa jyrkästi kohti mäen lakea kaakossa. Myös etelään kohti rinne laskee loivasti, pohjoisessa maasto jatkuu melko tasaisena. Löydöt tulivat törmän laella olevalta tasaiselta alueelta, joka suunniteltujen rakennustöiden vuoksi oli kuorittu auki kesällä 2006 – samalla on ilmeisesti tuhottu osa kohteesta. Löytöpaikan keskellä on melko tuore nuotiopaikka.

Kasvillisuus alueella on kuivaa mäntykangasta. Maaperä on karkeaa moreenia, alueella on myös hyvin paljon avokalliota. Alueella A kallio on osin esillä ja hiekkamoreenikerros vain joitain senttejä paksu. Alueella B maaperä on hiekkaista moreenia. Kummallakaan alueella ei havaittu kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita.

Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, mittauksen tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento 24.08.2006, inventointi

Löydöt: kvartsi-iskoksia

Lähilöydöt: Katajajärvi 2 n. 450 m SW, Katajajärvi 4 n. 230 m NW

Kartat: peruskarttaote n:o 4; yleiskarttaluonnos n:o 4

Kuvat: kuvat 7-10; löytokuva 6

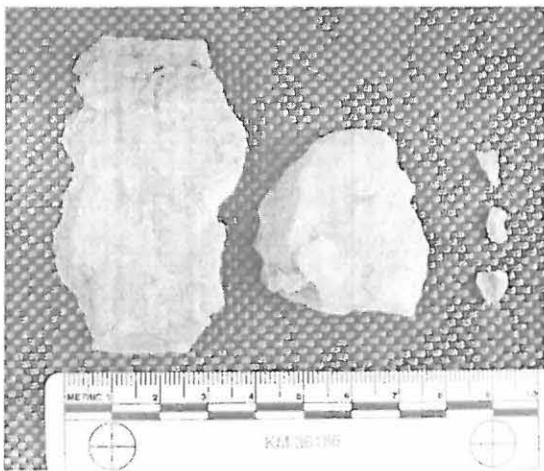
Löytölista (KM 36186):

Löytöalue A

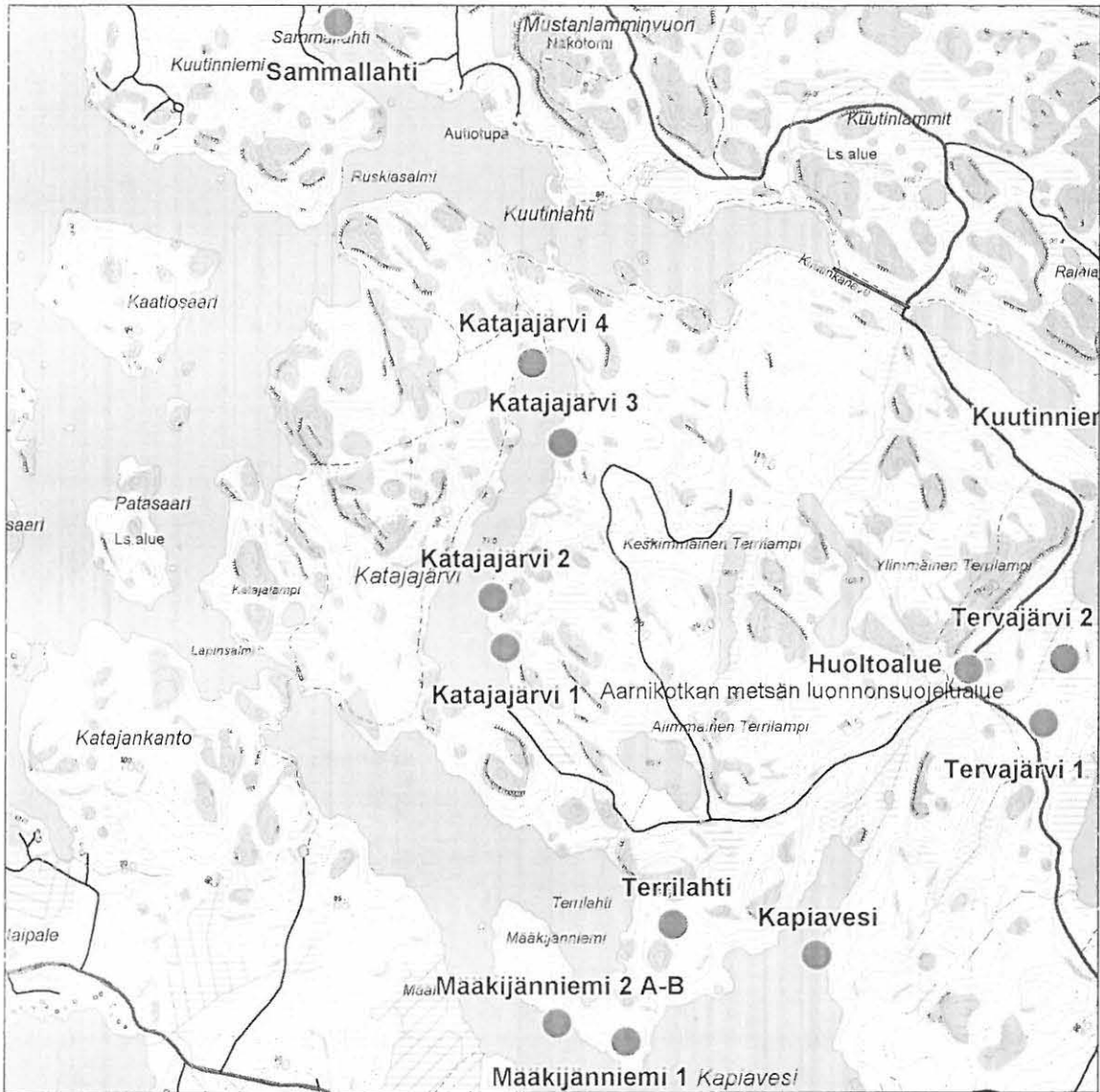
1. KVARTSI-ISKOKSIA, 2 kpl, 0,1 g

Löytöalue B

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 9 kpl, 76,3 g

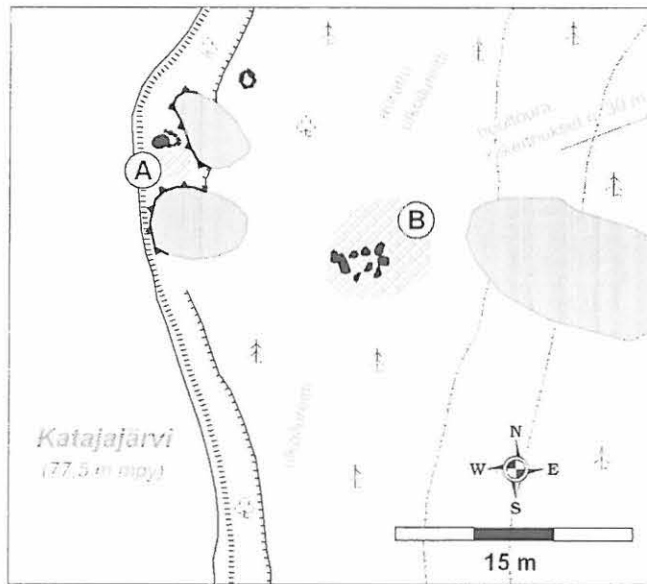

Löytokuva 6. KM 36186; kvartsi-iskoksia löytöalueelta B. (Kuva: K. Nordqvist)

VALKEALA KATAJAJÄRVI 3
 PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 4.

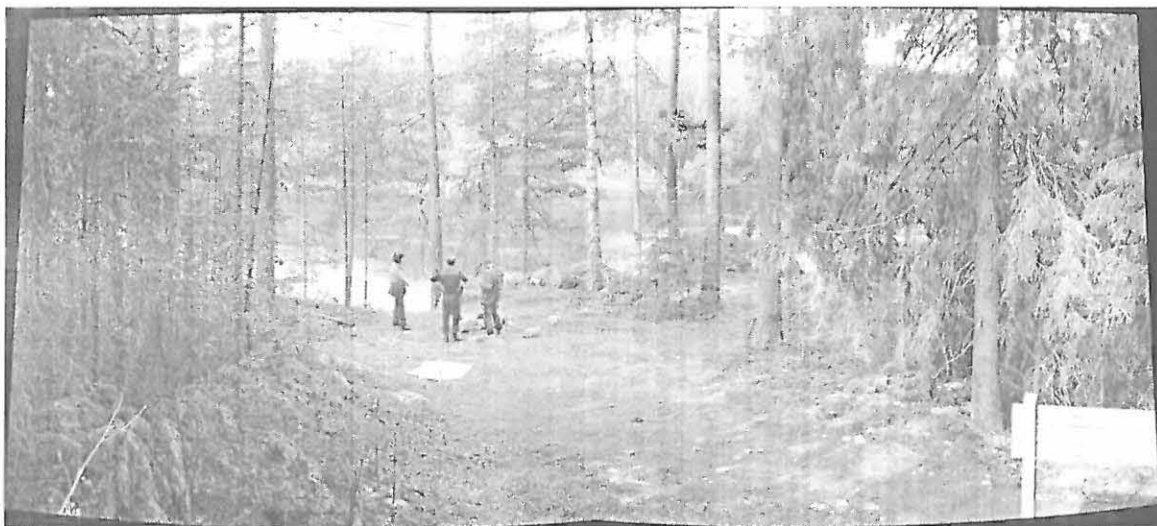
VALKEALA KATAJAJÄRVI 3

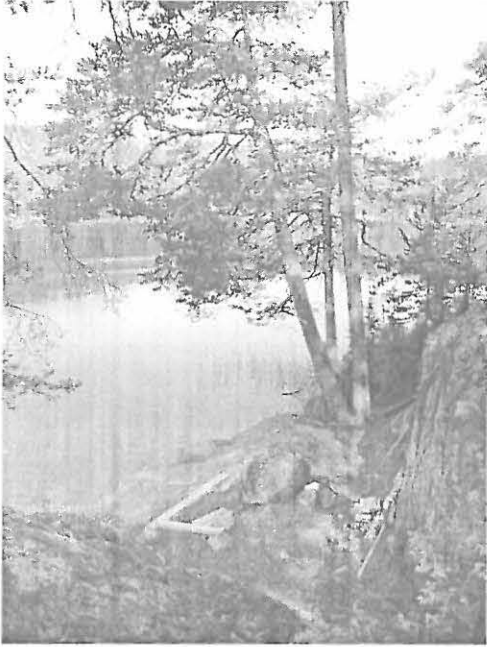
Repovesi-projekti 2006
 Yleiskarttaluonnos 1:1000
 24.08.2006
 piirt. M. Lavento
 digit. K. Nordqvist

- = törmän harja
- = törmän tyvi
- = viitteellinen korkeuskäyrä
- = löytöalue
- = moderni tulisija

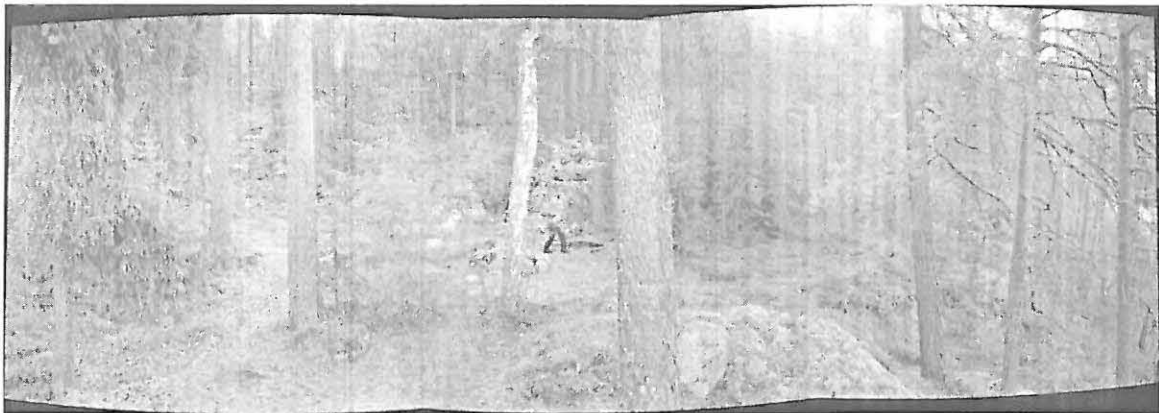
Yleiskarttaluonnos n:o 4.

Alla: Kuva 7. Katajajärvi 3. M. Lavento, A. Tervonen ja P. Niskala ylemmällä löytöalueella. Idästä. 25. 08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 8. Katajajärvi 3. Alempi löytöalue kallioiden välissä. Etelästä. 25.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 9. Katajajärvi 3. Panoraama ylemmästä löytöalueesta. Lännestä. 25.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 10. Katajajärvi 3. Näkymä löytöpaikalle Katajajärvi 4:stä – löytöpaikka kuvan vasemmassa osassa. Luoteesta. 25.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Valkeala Katajajärvi 4

Muinaisjäännöstyyppe:	löytöpaikat
Ajoitus:	kivikautinen?
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6784880 y= 3491995 z= n. 80 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelun rajalla n. 1,1 km NE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Katajajärven luoteispäässä, n. 60 m Katajajärvestä Kuutinlahteen laskevasta ojasta lounaaseen. Alue on aivan Aarnikotkan metsän luonnonsuojelun rajalla, juuri sen ulkopuolella.

Kohde on järveen pistävällä kallioniemekkeellä, joka aukeaa eteläkaakkoon ja jolta aukeaa näkymä koko järven pohjoispäähän. Löytöalue sijaitsee lähellä niemekkeen kärkeä. Sen länsipuolella maasto kohoaa kallion laelle, pohjoisessa masto laskee soistuneelle alangolle ja etelässä jatkuu tasaisena.

Löydöt, kvartsi-iskoksia, tehtiin kalliota peittävästä ohuesta (3-5 cm) hiekka/karikerroksesta. Maa-aines on hyvin tiiviiksi tallautunutta, sillä kohteen läpi kulkee vanha ulkoilureitti. Paikalla on myös nuotiopaikka, mistä syystä maa on paikoitellen punaiseksi palanut. Myös palanutta kiveä on runsaasti. Alueen länsiosassa on lisäksi vanhempi, nyt jo sammaloitunut liesikiveys.

Kasvillisuus paikalla on kuivaa ja karua männikköä, kenttäkerroksessa varpuja, rannassa ruovikkoa. Maaperä on hietaa, mutta avokallion osuus on huomattava – näin ollen kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita ei ollut mahdollista havaita. Avokalliossa esiintyy joitain kvartsisuonia.

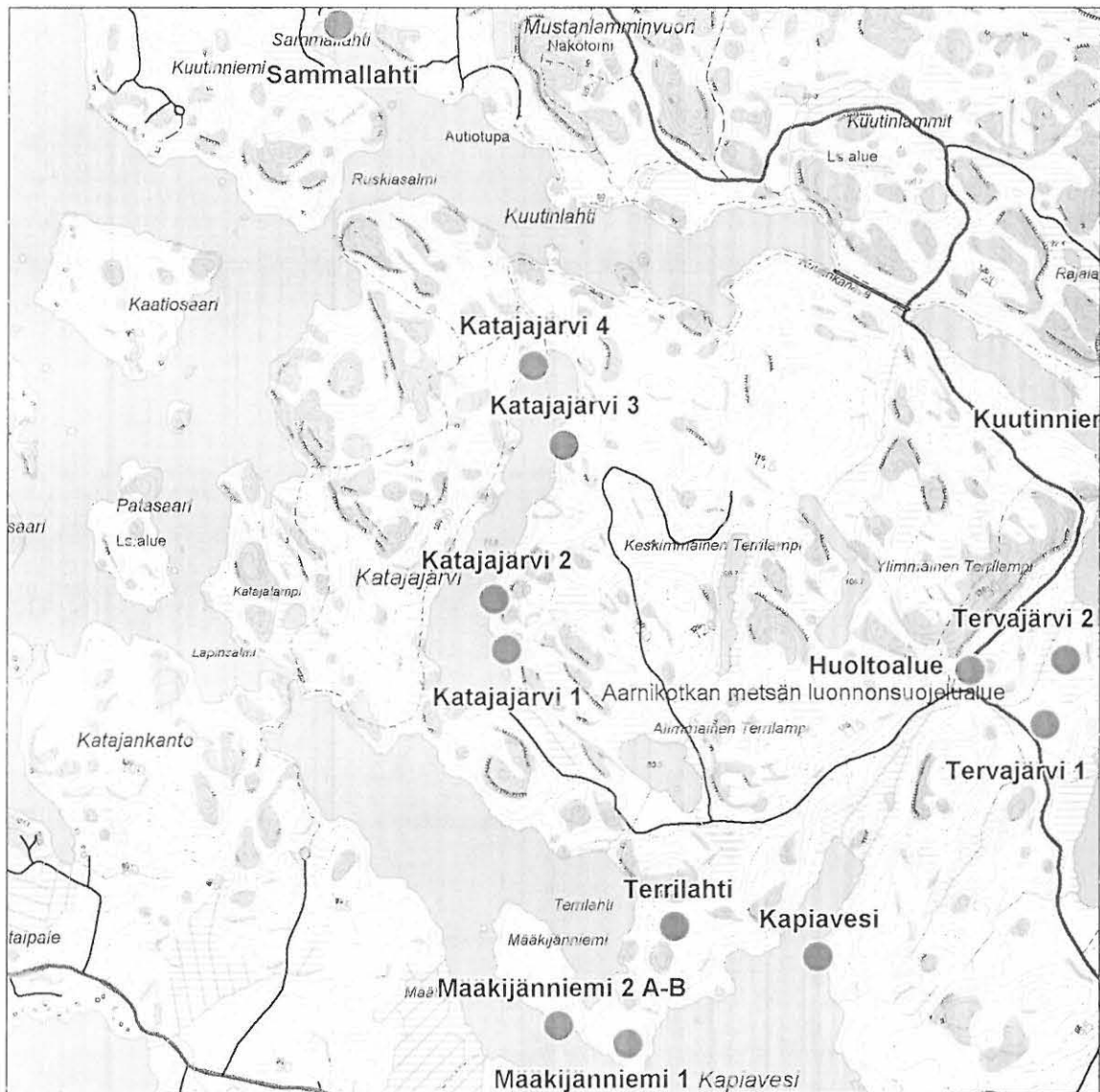
Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, mittauksen tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento 25.08.2006, inventointi
Löydöt:	kvartsi-iskoksia
Lähilöydöt:	Katajajärvi 3 n. 230 m SE
Kartat:	peruskarttaote n:o 5; yleiskarttaluonnos n:o 5
Kuvat:	kuvat 11-13; löytökuvaa 7

Löytölista (KM 36187):

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 0,9 g

VALKEALA KATAJAJÄRVI 4
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 5.

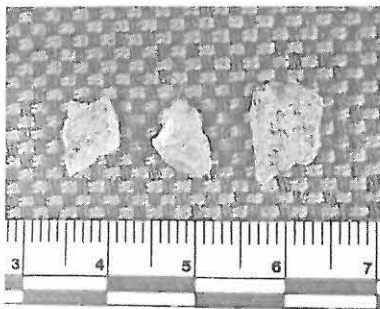

Kuva 11. Katajajärvi 4. Panoraama löytöalueesta. Lännestä. 25.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 12. Katajajärvi 4. S. Kivimäki, P. Niskala, A. Tervonen ja M. Lavento löytöpaikalla. Luoteesta. 25.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 13: Katajajärvi 4. Näkymä löytöpaikalle järven toiselta rannalta. Idästä. 25.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

KM 36187

Löytokuva 7. KM 36187; kvartsi-iskoksia (Kuva: K. Nordqvist)

Valkeala Kuutinniemi 2

Muinaisjännöstyyppi:	löytöpaikat
Ajoitus:	kivikautinen?
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6784313 y= 3493860 z= 79-80 m mpy
Etäisyystieto:	Repoveden kansallispuistossa 2,5 km ENE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Tervajärveen pohjoisesta pistävän Kuutinniemen eteläkärjessä aivan rantavyöhykkeellä. Tausta nousee loivasti.

Niemen kärjessä rantatasanteella suuren maakiven vieressä sijaitsevan modernin leiripaikan itäpuolelta rannasta löydettiin kaksi kvartsi-iskosta. Löydöt tulivat rantavedestä, joka on huuhtoutunutta kivikkoa, joten on mahdollista, että kvartsit ovat jäiden tekemiä (myös rantavedessä on jonkin verran pientä, murskaantunutta kvartsia). Koska kuitenkin myös leiripaikan länsipuolelta rannasta, paikasta joka ei ole kivikkoa, löydettiin neljä iskosta vaikuttaa siltä, että kyseessä on esihistoriallinen kohde. Tervajärven pinnankorkeutta on muutettu vesistön historian kuluessa muun muassa Kuutinkanavan rakentamisen yhteydessä, mistä johtuen on mahdollista, että osia rantatörmästä on erodoitunut järveen.

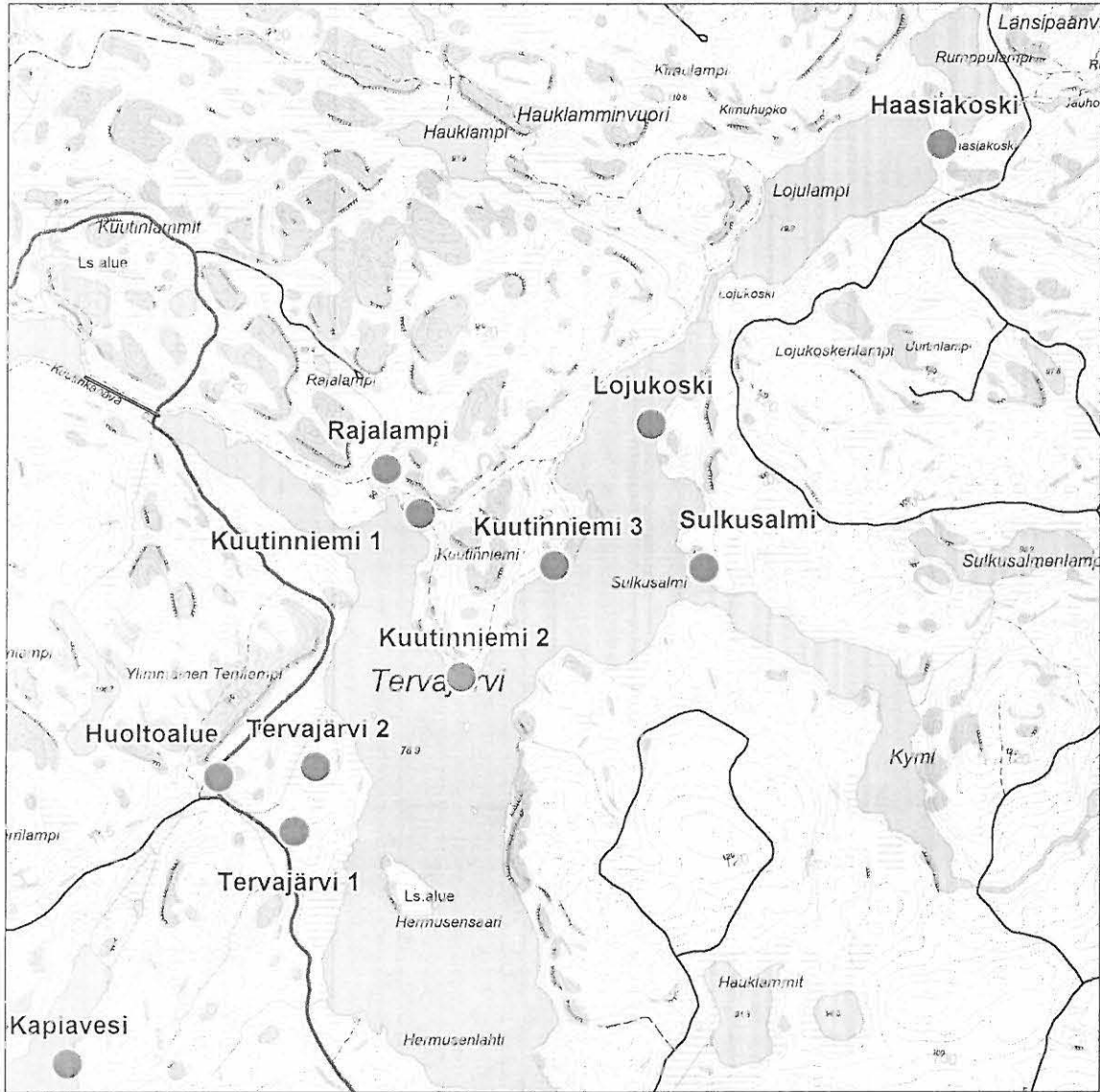
Kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita paikalla ei havaittu. Maaperä paikalla on hienoa, joskin kivistä hiekkaa. Kasvillisuus vaihtelevaa kosteaa havupuuvaltaista sekametsää, ylempänä kohteen taustalla maasto vaihtuu kuivemmaksi kangasmetsäksi.

Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 21.08.2006, inventointi
Löydöt:	kvartsi-iskoksia
Lähilöydöt:	Kuutinniemi 1 n. 470 m NNW, Kuutinniemi 3 n. 400 m SW
Kartat:	peruskarttaote n:o 6
Kuvat:	kuvat 14-15; löytokuva 8

Löytölista (KM 36196):

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 5 kpl, 38,4 g

VALKEALA KUUTINNIEMI 2
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 6.

Kuva 14. Kuutinniemi 2, kvartsien löytöpaikka pohjoisesta. 21.08.2006. (Kuva: O. Seitsonen)

Kuva 15. Kuutinniemi 2, niemen länsirantaa kaakosta. 21.08.2006. (Kuva: O. Seitsonen)

Löytökuva 8. KM 36196; kvartsi-iskoksia. (Kuva: K. Nordqvist)

Valkeala Sammallahti

Muinaisjäännöstyyppi:	löytöpaikat
Ajotus:	kivikautinen?
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6785821 y= 3491454 z= n. 80 m mpy
Etäisyystieto:	Repoveden kansallispuiston rajalla n. 1,8 km N Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Kuutinlahdesta luoteeseen työntyvän Sammallahden pohjukassa. Noin 60 m löytöpaikasta itään Olhavanlammen laskuoja laskee Sammallahteen. Paikka on aivan Repoveden kansallispuiston rajalla, juuri sen ulkopuolella pienellä puistoon kuulumattomalla alueella.

Löytöpaikka on kesämökin pihamaalla sijaitseva pienialainen, laajuudeltaan n. 10 x 10 m kokoinen tasanne. Tasanteen taustalla pohjoisessa kohoaa n. 2 m korkea jyrkkä kallio. Edusta laskee tasaisesti kohti järven rantaa.

Löydöt, kvartsi-iskoksia, tehtiin rikkoutuneelta maanpinnalta kesämökin, puuvajan ja puuseen rajaamalta alueelta. Kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita paikalla ei ollut mahdollista havaita, koska pihamaata ei sen tarkemmin haluttu koekuopittaa. Paikka vaikuttaa kuitenkin kivikautiselta asuinpaikalta.

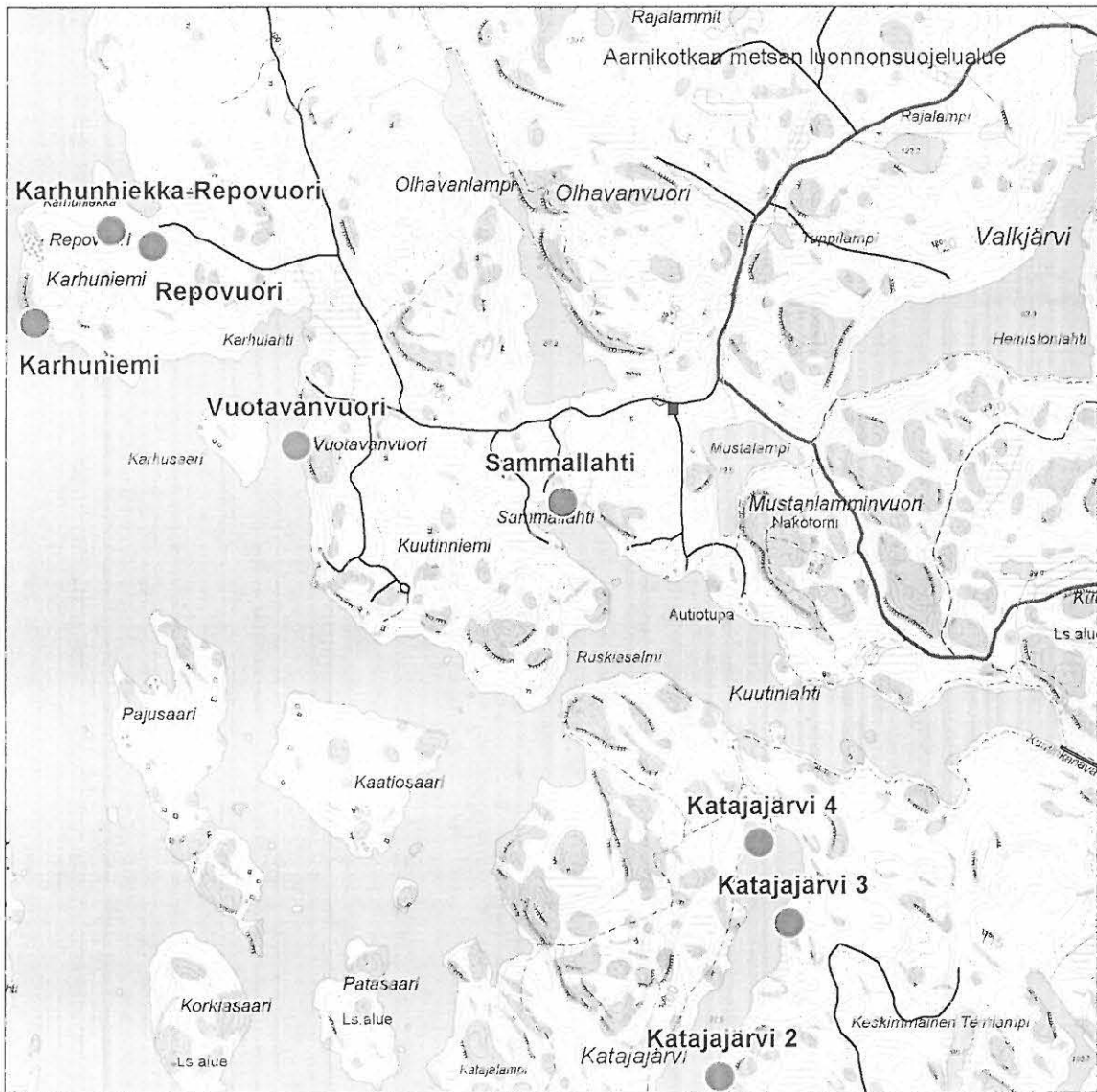
Maaperä löytöpaikalla on melko kivikkoisen, mutta kivisten alueiden välissä on hienoa hiekkaa. Muutama kymmenen metriä löytöpaikasta länteen on mökille johtavan tien hienohiekkainen tienleikkaus, josta ei kuitenkaan tehty mitään löytöjä tai muita havaintoja. Näitä pieniä hiekka-alueita lukuun ottamatta maaperä on karkeaa ja kivistä. Kasvillisuus löytöalueella pihamaassa on harvaa mäntymetsää, pihan ulkopuolella mäntyvaltaista sekametsää, joka vaihettuu kauempana taustalla kuusivaltaiseksi kosteaksi kankaaksi.

Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 23.08.2006, inventointi
Löydöt:	kvartsi-iskoksia
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 7
Kuvat:	kuva 16; löytökuva 9

Löytölista (KM 36195):

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 4,1 g

VALKEALA SAMMALLAHTI

PERUSKARTTAOTE

1:20 000

Peruskarttaote n:o 7.

Kuva 16. Sammallahti, löytöpaikka kesämökin pihalla. Lännestä. 23.08.2006. (Kuva: O. Seitsonen)

Löytökuva 9. KM 36195; kvartsi-iskoksia. (Kuva: K. Nordqvist)

MONIPERIODISET KOHTEET

Valkeala Sikoniemi (A-E)

Muinaisjäännöstyyppi:	muinaisjäännösryhmät asuinpaikat / asuinpaikat; talonpohjat / löytöpaikat / maarakenteet; kuopat
Ajoitus:	kivikautinen / historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	14

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS A):	x= 6782630 y= 3493047 z= 78-79 m mpy
Koordinaatit (GPS B):	x= 6782695 y= 3493051 z= n. 82 m mpy
Koordinaatit (GPS C):	x= 6782604 y= 3493097 z= n. 80 m mpy
Koordinaatit (GPS D):	x= 6782639 y= 3493110 z= n. 81 m mpy
Koordinaatit (E):	x= 6782737 y= 3493181 z= n. 84 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 2,2 km SE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Kapiaveden kaakkoisrannalla, Sikoniemen tyvässä. Löydöt tehtiin pääasiassa Tervajärveltä tulevan Sikoniementien länsipäässä olevan rakennusryhmän alueella. Kaikkiaan alueelta löydettiin 5 löytöaluetta: löytöalue A on kivikautinen asuinpaikka, B ja C kuopparyhmiä, D historiallisia/moderneja rakennuksen pohjia ja E kivikautinen löytöpaikka.

Aluetta hallitsee leirikeskukseksi tms. käytetty rakennus ja sen vanha pihapiiri. Piha on aukeaa, ruohovaltaista kasvillisuutta, jossa on runsaasti vanhoja marjapuskia yms. pihakasvillisuutta. Maaperä on moni paikoin sekoittunut ja paksun multakerroksen peittämä. Rannassa kasvillisuus on lehtipuuvallista, samoin piha-alueen itäpuolella. Muualla kasvillisuus on kuusivaltaista havumetsää, jossa maaperä on hienoa hiekkaa.

Löytöalueiden paikannukset suoritettiin GPS:llä alueiden arvioiduista keskustoista vähintään 30 sekuntia kestäneillä keskiarvomittauksilla, tarkkuus on n. ±10 m.

Sikoniemi A

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee lähellä Kapiaveden rantaa, n. 20 m vesirajasta. Löytöalue kuuluu talon pihapiiriin – törmän päällä sijaitseva päärakennus on löytöpaikasta 20 m länteen. Rinne laskee talolta melko jyrkästi kohti Kapiaveden lahdelmaa eli länttä, mutta löytöpaikan kohdalla taittuu loivemmaksi.

Löydöt, kvartsi-iskokset, tulivat koekuopasta, joka kaivettiin n. 2 m saunan pohjoiskulmasta pohjoiseen. Maaperä löytöpaikalla on hienoa, kivetöntä hietaa.

Koekuopasta n. 10 m päähän pohjoiseen, itään ja etelään tehdyt koepistot olivat löydöttömiä, mutta niissä, samoin kuin muissa talon pihapiiriin tehdyissä tyhjissä koepistoissa, maa oli usein hyvinkin voimakkaasti hiilensekaista. Kohde vaikuttaa pienialaiselta asuin-/leiripaikalta, joskin on mahdollista, että alueen myöhempi maankäyttö on tuhonnut asuinpaikan muut osat. Kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita paikalta ei havaittu.

Kasvillisuus löytöpaikalla on ruohovaltaista sekametsää.

Sikoniemi B

Kohde sijaitsee n. 60 m Sikonientien päässä olevasta talosta pohjoiseen, melko loivasti Kapiaveteen päin laskevassa rinteessä. Paikalla havaittiin viisi pääasiassa neliön muotoista kuoppaa, jotka sijaitsevat yhdessä ryppäessä n. 10 m x 15 m laajuuisella alueella. Kuoppien koot vaihtelevat 1,3 m x 1,3 m ja 2,5 x 2,5 m välillä ja ne ovat 25-60 cm syviä. Kaksi kuopista sivuaa toisiaan, yhdessä ne näyttävät suuremmalta L:n muotoiselta kuopanteelta.

Kuoppien pohjat ovat sammaleen peitossa, eikä yhden niistä pohjalle tehdystä koepistosta paljastunut mitään erikoista; kuoppien funktio ja ajoitus jäivätkin siten epäselviksi.

Sikoniemi C

Kohde sijaitsee n. 30 m Sikonientien päässä olevasta päärakennuksesta kaakkoon. Kohde koostuu neljästä kuopanteesta, joista kaksi on pitkänomaista ja kaksi melkein neliömäisiä. Pitkänomaiset kuopat ovat alempana lounaaseen viettävässä rinteessä. Kuoppa A on näistä pohjoisempi ja se on kooltaan 4,0 x 1,5 m ja syvyydeltään 50-60 cm. Kuoppa B sijaitsee tästä n. 7 m kaakkoon, se on kooltaan 4,0 x 2,8 m ja syvyydeltään 50-60 cm. Molempien kuoppien pituusakselit ovat rinteeseen suuntaiset.

Kuoppa C sijaitsee ylempänä rinteessä n. 8 m kuopasta A koilliseen. Se on kooltaan 2,0 x 1,8 m ja syvyydeltään n. 40 cm. Kuoppa D on samankokoinen kuin kuoppa C ja sijaitsee siitä metrin päässä kaakkoon. Näistä kuopista matkaa luoteeseen ulkorakennukselle on n. 20 m. Puolestaan n. 10 m päässä koillisessa on siirtolohkare.

Kuoppien pohjalla kasvaa paksu sammal. Koepistoja ei tehty, joten kuoppien funktio ja ajoitus jäivät epäselviksi. Alueen puusto on kuusta, mutta sen koillispuolella metsä muuttuu koivikoksi.

Sikoniemi D

Kohde sijaitsee Sikonientien päässä olevan talon pihapiirissä, heti talon pohjois- ja koillispuolella sijaitsevalla aukealla alueella. Kohde koostuu kahdesta rakennuksen pohjasta ja yhdestä kellarin jäänteistä. Löytöalue on tasainen, mutta kauempana maasto alkaa laskea etelään ja kaakkoon.

Kellarin pohja sijaitsee n. 15 m päärakennuksen kaakkoiskulmasta koilliseen. Se on sisämitoiltaan 3,5 m x 3,0 m ja n. 50 cm syvä. Sitä ympäröivät n. 1,5-2,0 m levyiset maavallit.

Talonpohja A sijaitsee kellarista n. 3 m koilliseen. Se on kooltaan 6,0 x 6,0 m ja korkeudeltaan n. 30 cm. Koepiston perusteella se näyttäisi olevan rakennettu pelkästä sorasta.

Talonpohja B sijaitsee puolestaan n. 7 m talonpohjasta A pohjoiseen. Se on kooltaan n. 8 x 8 m ja korkeudeltaan 30-40 cm. Myös tämä rakennuksen pohja on rakennettu sorasta ja maasta, mutta sen ympärillä on myös betonin paloja. Rakenteen keskellä on rapautuneiden tiilien kasa, ilmeisesti tulisijan jäännös.

Ajoittavia löytöjä ei tehty, mutta rakennuksen pohjat ajoittunevat lähinnä 1900-luvulle: yksi talonpohjista (talonpohja B) näkyy nimittäin 1950-luvulta peräisin olevassa peruskartassa, sekä maastotietokannan materiaalissa.

Kasvillisuus alueella on heinikköä, itä ja kaakkoispuolella koivikköä, muualla havumetsää. Talonpohjien ympäristössä kasvaa runsaasti marjapensaita.

Sikoniemi E

Löytöalue E sijaitsee n. 50 m koilliseen löytöalueesta D, välittömästi Tervajärveltä johtavan tien eteläpuolella, eteläkaakkoon pistävän niemekkeen päällä. Niemeke laskee jyrkästi ja selvästi itään, etelään ja länteen; törmän alapuolella maasto on tasaista ja loivasti laskevaa. Tien pohjoispuolella rinne nousee jyrkästi.

Niemekkeelle tehdystä koepistoista löydettiin yksi pieni kvartsi-iskos sekä liuskekappale – kyseistä liusketta ei esiinny luonnollisena alueella vallitsevassa maaperässä (geologi A. Kejonen, suul. tiedonanto 23.08.2006.). Toisessa kuopassa turpeen ja huuhtoutumiskerroksen alta paljastui n. 8 cm paksuinen harmaan, hiilensekaisen hiekan kerros, mutta mitään selkeää kulttuurikerrosta ei ollut havaittavissa. Myös toisessa koekuopassa oli hiiltä hiekan seassa. Löytöjen niukkuuden vuoksi kohteen luonne jäi avoimeksi.

Kasvillisuus alueella on korpimaista kuusikköä, maata eittää paksu sammalpeite. Maaperä on hienoa kivetöntä hiekkää.

Tutkimukset

Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento, 23.08.2006, inventointi

Löydöt: kvartsiikaapimen fragmentti, kvartsi-iskoksia, liuskekappale

Lähilöydöt: Sikoniemenkärki n. 180 m W

Kartat: peruskarttaote n:o 8; yleiskarttaluonnos n:o 6

Kuvat: kuvat 17-22; löytökuvat 10-12

Löytölista (KM 36185:1-3):

Löytöalue A

1. KAAPIMEN FRAGMENTTI, 1 kpl, kvartsia, 2,0 g
2. KVARTSI-ISKOKSIA, 21 kpl, 18,9 g

Löytöalue E

3. LIUSKEEN KAPPALE, 1 kpl, saviliusketta, 81,8 g

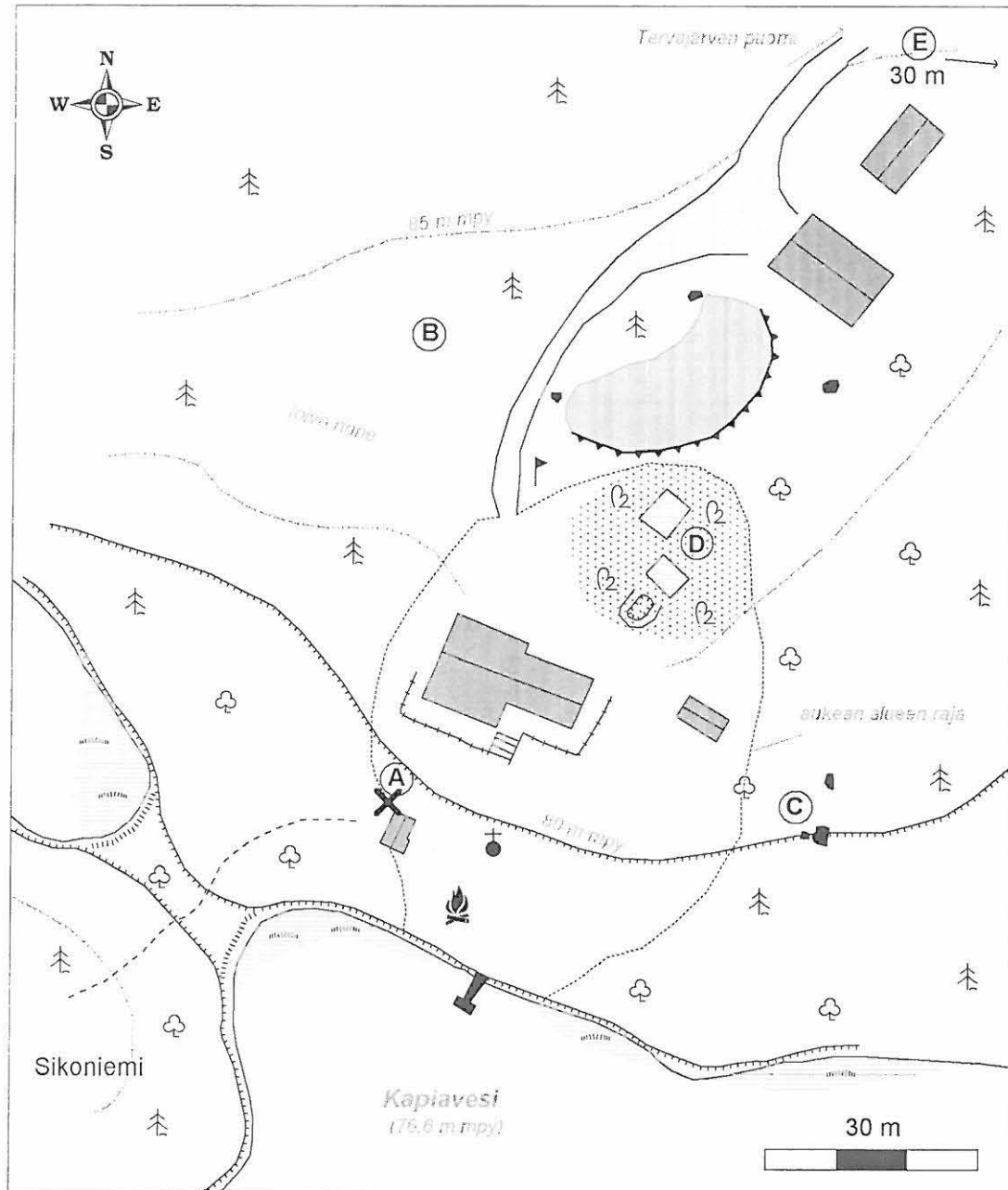
VALKEALA SIKONIEMI

PERUSKARTTAOTE

1:20 000

Peruskarttaote n:o 8.

Seuraava sivu: Yleiskarttaluonnos n:o 6.

VALKEALA SIKONIEMI

Repovesi-projekti 2006
 Yleiskarttaluonnos 1:1000
 23.08.2006
 piirt. K. Nordqvist

= törmän harja

= kivi

= viitteellinen korkeuskäyrä

= kvartsilöytöpaikka

= löytöalue

= talonpohja ja kellari

= moderni nuotiopaikka

= kaivo

= lipputanko

= marjapuskia

Kuva 17. Sikoniemi A, löytöpaikka saunan seinustalla, M. Lavennosta vasempaan. Pohjoisesta. 23.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 18. Sikoniemi A, M. Lavento ja S. Kivimäki löytöpaikalla. Panoraama kaakosta. 23.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 19. Sikoniemi B, kuopat koillisesta. 23.08.2006. (Kuva: W. Perttola)

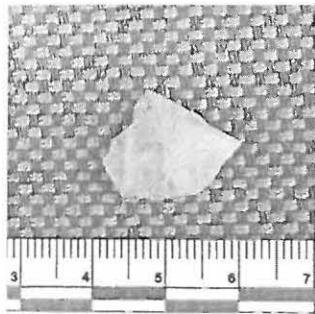
Kuva 20. Sikoniemi D, sorasta koostuva rakennuksen pohja ja kellarin jäänteet. Idästä. 23.08.2006. (Kuva: W. Perttola)

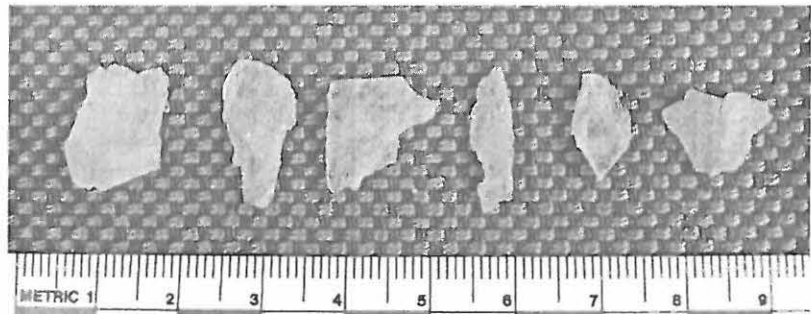
Kuva 21. Sikoniemi D, rakennuksen pohja, jossa tiilisen uunin jäänteet. Pohjoisesta. 23.08.2006. (Kuva: W. Perttola)

Kuva 22. Sikoniemi E, löytöalue niemekkeen päällä kuvan oikeassa laidassa. Panoraama idästä. 23.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

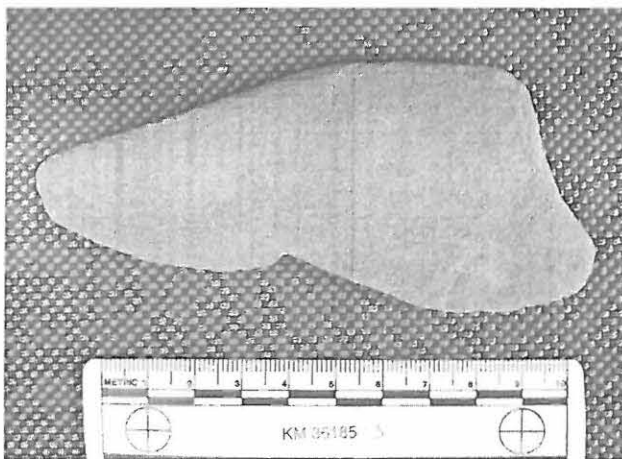

KM 36185:1

KM 36185:2

Löytökuvat 10 ja 11. KM 36185:1-2; kaapimen fragmentti ja kvartsi-iskoksia. (Kuvat: K. Nordqvist)

Löytökuvat 12. KM 36185:3; liuskeen kappale (Kuva: K. Nordqvist)

Valkeala Määkijänniemi 2 (A-B)

Muinaisjäänöstyyppi:	muinaisjäänösryhmät: asuinpaikat / maarakenteet; kummut, kuopat
Ajoitus:	kivikautinen / historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	6

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS) (2A):	x= 6783057 y= 3492068 z= n. 78 m mpy
Koordinaatit (GPS) (2B):	x= 6783051 y= 3492122 z= n. 79 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 1,2 km SE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Kapiaveteen pistävän Määkijänniemen eteläkärjestä n. 250 m luoteeseen. Niemen kärkiosan tyvessä olevan kapean kannaksen eteläosasta löydettiin sekä kivikautinen asuinpaikka (Määkijänniemi 2A) että historialliseen aikaan liittyviä rakenteita (Määkijänniemi 2B). Löytöalueiden 2A ja 2B välissä kulkee matala, NNE-SSW suuntainen notkelma, joka n. 70 m päässä pohjoisessa johtaa Terrilahden etelärantaan.

Löytöalueiden paikannukset suoritettiin GPS:llä alueiden arvioiduista keskustoista vähintään 30 sekuntia kestäneillä keskiarvomittauksilla, tarkkuus on n. ±10 m.

Määkijänniemi 2A

Kohde sijaitsee pienen etelään pistävän hiekkaisen niemen kärjessä, järven rannassa. Niemenkärki on tasainen ja laskee idässä, etelässä ja lännessä selvänä törmänä 1,5-2m järveen (kohteen korkeus 78-78,5, m mpy). Löytöalueen länsi/luoteispuolella sekä pohjoisessa rinne alkaa nousta loivasti. Rinteessä on havaittavissa heikko törmän harja. Noin 50 m päässä pohjoisessa kohoaa avokallio. Tausta on kivikkoinen ja alueella on useita suuria maakiviä. Koillisessa maasto laskee loivasti kohteiden 2A ja 2B väliseen matalaan notkelmaan.

Asuinpaikka sijaitsee hyvin pienialaisella, karkeassa hiekkamoreenissa olevassa hiekkataskussa – hiekkaisen löytöalueen koko on vain n. 15 x 15 m. Löydöt (kvartsi-iskoksia) tulivat kahdesta hiekkatasanteelle tehdystä koepistosta, n. 10-15 cm syvyydestä – etenkin piston 2 löydöt olivat hyvin runsaat. Kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita paikalla ei ollut mahdollista havaita – sen sijaan koepistojen välissä kulki melko tuore itä-länsi -suuntainen matala ojomainen kaivanto.

Määkijänniemi 2B

Löytöalue sijaitsee n. 50 m alueesta 2A koilliseen, notkelman itäpuolella. Löytöalueen itäpuolella maasto kohoaa jyrkästi jyrkkäseinäiselle kalliolle n. 20m päässä., länsipuolella maasto laskee loivasti notkelmaan. Etelässä rinne laskee törmän harjalta loivasti rantaan,

jossa on n. 2 m törmä (kohteen korkeus n. 79 m mpy). Pohjoisessa maasto nousee n. 25 m matkalla hieman, mutta laskee sen jälkeen tasaisesti kohti Terrilahtea.

Alueen 2B löydöt koostuvat maakummusta sekä neljästä kuopasta. Kumpu on rapakivisoraa, muodoltaan pyöreä, n. 1,5 m korkea ja halkaisijaltaan n. 5 m. Sen ympärillä ei ole havaittavissa ojaa tms. rakennetta. Kummun laki ei ollut näkyvässä, sillä sen päälle oli kaadettu kasa nuoria mäntyjä metsänhoidollisissa toimissa. 5-7 m kummun itäpuolella havaittiin kolme kuoppaa. Näistä pohjoisin on muodoltaan suorakulmainen (n. 3 x 5 m), muut pyöreitä (halkaisijat 3 ja 3,5 m). Kuopat ovat 30-80 cm syviä. Kummun eteläpuolella 4 m päässä on lisäksi pyöreä, vallillinen, halkaisijaltaan 2,5 m ja 40 cm syvä kuoppa. Kaikki kuopat sekä kumpu ovat täysin sammaloituneita ja umpeenkasvaneita eikä niiden funktiosta saanut selvää.

Koko Määkijänniemi 2 alue on nuorta kuivaa mäntykangasta – ainoastaan notkelma on kosteikkoa. Maaperä on karkeaa hiekkamoreenia ja alueella on runsaasti kivikkoa ja kalliota. Alue, jolla kivikautinen löytöpaikka sijaitsee, on ainoa hienomman maan aineksen pesäke; täällä maaperä on hienoa hiekkaa, jossa on rapakivisoraa seassa.

Tutkimukset

Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 21.08.2006, inventointi

Löydöt: kvartsisen bipolaariytimen fragmentti ja kvartsi-iskoksia

Lähilöydöt: Määkijänniemi 1 n. 200 m ESE, Terrilahti 2 n. 350 m NE

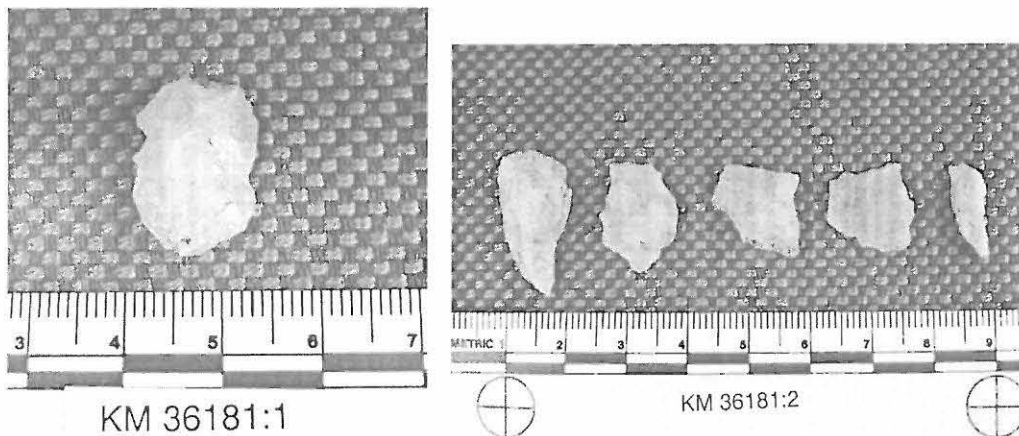
Kartat: peruskarttaote n:o 9; yleiskarttaluonnos n:o 7.

Kuvat: kuvat 23-27; löytökuvat 13-14

Löytölista (KM 36181:1-2):

Löytöalue A

1. BIPOLAARIYTIMEN FRAGMENTTI, 1 kpl, kvartsia, 1,4 g
2. KVARTSI-ISKOKSIA, 9 kpl, 5,3 g

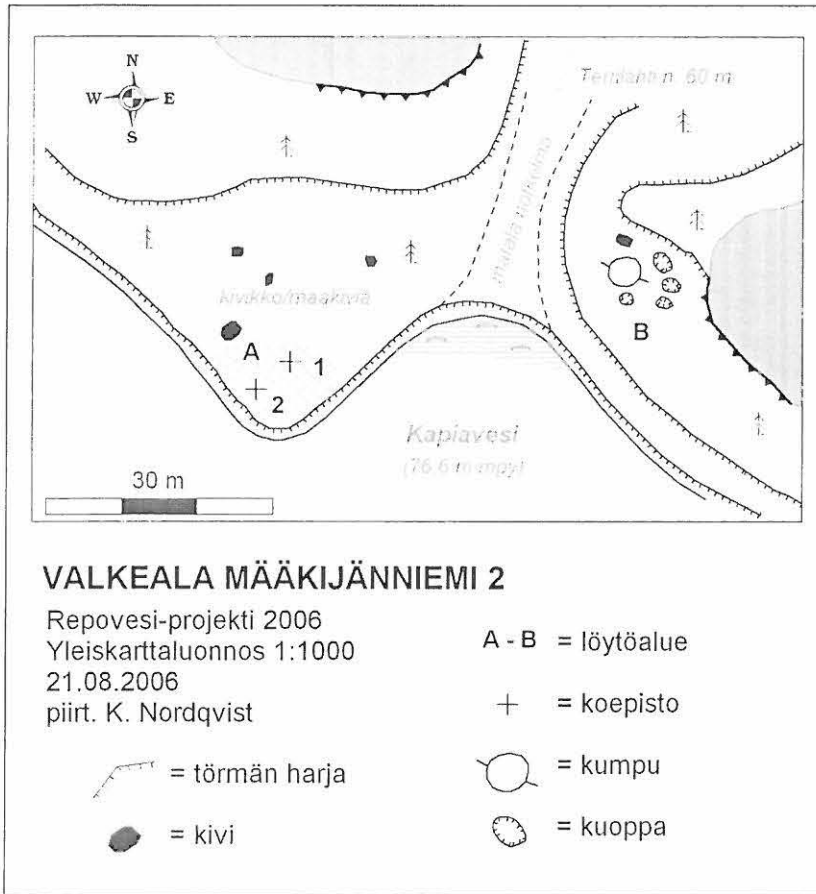

Löytökuvat 13-14: KM 36181:1-2; bipolaariytimen fragmentti ja kvartsi-iskoksia. (Kuvat: K. Nordqvist)

VALKEALA MÄÄKIJÄNNIEMI 2
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 9.

Yleiskarttaluonnos n:o 7.

Kuva 23. Määkijänniemi 2A, panoraama pohjoisesta. 21.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 24. Määkijänniemi 2A, asuinpaikka koillisesta. 21.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 25. Määkijänniemi 2A, asuinpaikka-aluetta idästä. 21.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 26. Määkijänniemi 2B, kumpu ja kuopat 1-3. Idästä. 21.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 27. Määkijänniemi 2B, kumpu ja kuoppa 4. Etelästä. 21.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

HISTORIALLISET KOHTEET

Valkeala Määkijänniemi 1

Muinaisjäännytyystyyppi:	kivirakenteet; latomukset / työpaikat; pyyntipaikat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6783001 y= 3492260 z= n. 85 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 1,4 km SE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee kallion päällä Määkijänniemen kaakkoisosassa Kapiaveden puolella. Kivilatomus sijaitsee niemenkärjen korkeimmalla kohdalla, kallionhuipun länsi/lounaisreunalla, pienen pystysuoran ”jyrkänteen” (korkeus n. 1 m) päällä. Kallio laskee idässä, etelässä ja lännessä melko jyrkästi rantaa reunustavalle tasaisemmalle terassille, pohjoisessa kallio laskee loivasti.

Latomus on tehty suoraan kalliopohjalle. Se on kulmikkaan U:n muotoinen ja sen avonainen puoli osoittaa koilliseen. Luoteinen kivetty sivu on n. 2,3m, lounainen n. 2,7 m ja kaakon puoleinen n. 1,0 m pitkä. Korkeimmalla kohdalla lounaislaidalla rakenne on n. 0,7 m korkuinen. Rakenteessa käytetyt kivien läpimitat vaihtelevat n. 20-90 cm välillä.

Kivien päälle ei ole ehtinyt kasvaa sammalta. Luultavasti kyseessä on historialliselta ajalta peräisin oleva linnustus- tms. suoja.

Kasvillisuus kalliolla koostuu jäkälästä ja sammalista, ympäristö on kuivaa, nuorta mäntykangasta. Maaperä kallion ympärillä on karkeaa hiekkamoreenia, monin paikoin kivikkoista.

Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, mittauksen tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 21.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	Määkijänniemi 2 n. 200 m WNW, Terrilahti n. 350 m NNE
Kartat:	peruskarttaote n:o 10
Kuvat:	kuvat 28-29

VALKEALA MÄÄKIJÄNNIEMI 1
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 10.

Kuva 28. Määkijänniemi 1, suojarakenne koillisesta. 21.08.2006. (Kuva: W. Perttola)

Kuva 29. Määkijänniemi 1, suojarakenne lännestä. 21.08.2006. (Kuva: W. Perttola)

Valkeala Terrilahti

Muinaisjäännöstyyppi:	muinaisjäännösryhmät valmistuspaikat; hiilimiilut / maarakenteet; kuopat / röykkiöt; viljelyröykkiöt
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	13

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS A):	x= 6783330 y= 3492388 z= 80-81 m mpy
Koordinaatit (GPS B):	x= 6783339 y= 3492372 z= n. 81 m mpy
Koordinaatit (GPS C):	x= 6783339 y= 3492423 z= 81-82 m mpy
Koordinaatit (GPS D):	x= 6783304 y= 3492419 z= n. 80 m mpy
Koordinaatit (GPS E):	x= 6783267 y= 3492400 z= n. 80 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 1,2 km ESE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Löytöalue sijaitsee Määkijän tulentekopaikalta Lapinsalmelle vievän merkityn ulkoilureitin varrella, Kapiaveden ja Terrilahden erottavalla niemellä. Alueelta havaittiin hiilimiilu ja erilaisia kuopparakenteita sekä kaskirauniota. Kohde on ”pussinperällä”, U:n muotoisessa notkelmassa, lähellä sen länsipäätä. Rakenteiden pohjois- ja koillispuolella rinne nousee tasaisesti ja n. 50 m päässä koillisessa kohoaa jyrkkä avokallio. Idässä ja kaakossa maasto on tasaista laskien loivasti kohti Katajajärventieltä tulevaa huoltouraa (n. 70 m päässä). Etelässä ja lounaassa maasto on aluksi tasaista ja loivaa, mutta nousee joidenkin kymmenien metrien päässä jyrkästi muodostaen notkelman reunan. Etelässä on lisäksi avokallio. Lännessä törmä nousee n. 60 m päässä. Luoteessa ulkoilureitti nousee törmän päälle, jonka toisella puolella rinne laskee Terrilahteen n. 70 m päässä.

Kohteen selkeimmin erottuva rakenne on suuri, jyrkkäseinäinen hiilimiilu (GPS B). Se sijaitsee n. 60 m itään notkelman pohjukasta, kohdassa jossa ulkoilureitti kääntyy luoteeseen kohti Terrilahtea. Miilu on pyöreä, ulkohalkaisijaltaan 18 m rengasmainen rakenne, jossa on kuoppa keskellä – kuopan koko on n. 5,0 x 5,0 m ja syvyys 1,7 m. Miilun korkeus eteläreunalla on 1,8 m, pohjoispuolella vähemmän, koska rakenne sijaitsee pohjoiskoilliseen nousevassa rinteessä. Vallin harjalle tehdystä koepistosta paljastui hyvin mustaa, hiilensekaista löyhää hiekkaa yli 50 cm syvyyteen asti. Hiekan seassa suuria oli suuria hiiltyneen puun/hiilen paloja sekä palanutta savea. Miilun ympärillä ei ole ojia, mutta sen länsipuolella vallin juureen on kaivettu suorakaiteenmuotoinen kuoppa, joka on kooltaan 2,8 x 2,0 x 1,0 m. Kuopan seinämät ovat mustaa hyvin hiilipitoista hiekkaa, samoin kuopan pohjalla on n. 30 cm hiilensekaista hiekkaa ja joitain kuonan paloja.

Miilun kaakkoispuolella havaittiin kolme rinteessä olevaa ja sitä vasten kaivettua kuoppaa (kuopat 1-3). Ulkoilureitti kulkee välittömästi kuoppien 1-3 eteläpuolella. Kuoppa 1 sijaitsee n. 10 m miilun reunasta, ja on muodoltaan soikea ja kooltaan 4,0 x 5,2 x 0,8 m. Kuoppa 2 (GPS A) on myös soikea ja mitoiltaan 2,8 x 5,8 x 0,4 m. Kuoppa 3 on soikeanpyöreä ja kooltaan 3,5 x 4,5 x 0,6 m. Kuoppien väli on n. 1,5 m, ja niiden ympärillä erottuvat heikot vallit. Kuopat liittyvät hiilimiiluun, sillä kuopasta 1 löytyi koepistosta kuonaa – muuten kuopat olivat löydöttömiä. Kuopasta 1 n. 5 m lounaaseen, polun toisella puolella on lisäksi suorakulmainen kuoppa (kuoppa 4). Tämä kuoppa on edellisiä nuorempi, sillä se on edelleen hyvin jyrkkäseinäinen. Kuopan koko on 6,0 x 3,5 x 0,6m ja sen pohjalta paljastui 5 cm paksu hiilikerros.

Miilun itäpuolelta löydettiin lisäksi kolme painannetta (kuopat 5-7), nro 5 n. 10 päässä miilusta. Kuoppa 5 on soikea ja kooltaan 5,5 x 3,5 x 0,3 m; kuoppa 6 pyöreä 5,5 x 5,5 x 0,3 m; kuoppa 7 pyöreä 5 x 4,7 x 0,3 m. Kuopissa ei ole selkeitä vallejia. Ulkoisesti ne muistuttavat asumuspainanteita, mutta koepistoista ei kuitenkaan tehty mitään löytöjä, hienon hiekan seassa havaittiin ainoastaan hieman hiiltä.

Miilun ja kuoppien lisäksi alueella on suuri määrä maakiviä, joiden päälle kasattu pienempiä kiviä. Kolme tällaista dokumentoitua kiveä sijaitsee n. 70 m miilusta itään, alle 10 m länteen huoltourasta (kivet A-C – GPS C). Lisäksi miilun kaakkoispuolella dokumentoitiin muutama vastaava kivi (kivet D-E – GPS D & E). Kaikki kivirakenteet ovat täysin sammaloituneita, lisäksi kiven E päällä kasvoi reilusti yli 50 v vanha puu. On todennäköistä, että sammaloitumisen takia kaikkia rakenteita ei huomattu joten niitä on oletettavasti alueella enemmänkin.

Kasvillisuus notkelmassa on puhtaasti korpikuusikkoa, notkelman laidoilla mäntyvaltaista sekametsää. Maaperä notkelmassa on hienoa hiekkaa (seassa joitain kiviä). Kohteen tausta lännestä koilliseen on hyvin kivikkoista ja maakiviä on runsaasti myös idässä ja kaakossa.

Kohteen paikannukset suoritettiin GPS:llä ilmiöiden keskustoista vähintään 30 sekuntia kestäneillä keskiarvomittauksilla, tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 21.08.2006, inventointi

Löydöt: kuonaa, palanutta savea, hiiltä

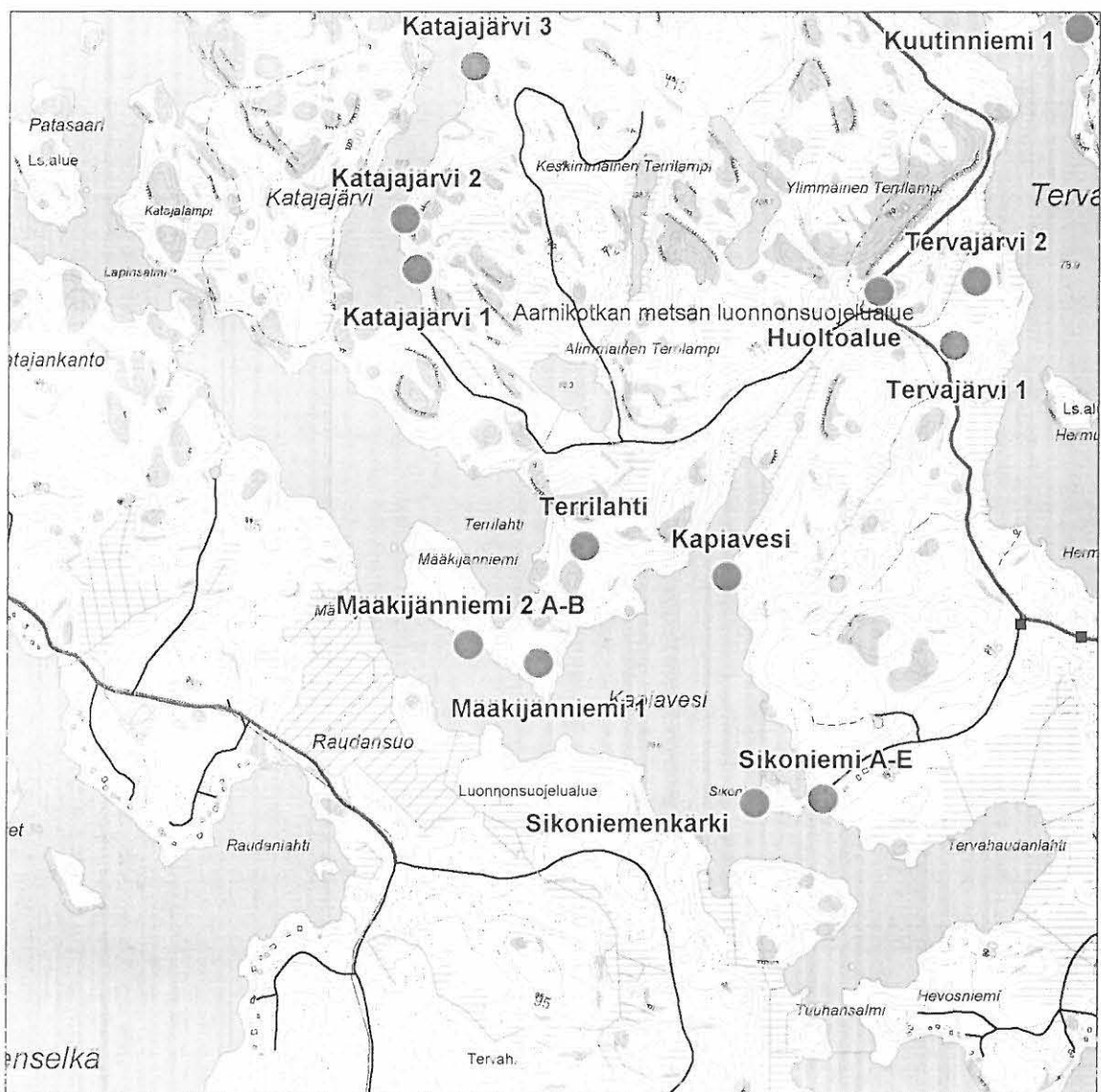
Lähilöydöt: Määkijänniemi 1 n. 350 m SSW, Määkijänniemi 2 n. 350 m SW, Kapiavesi n. 400 m ESE

Kartat: peruskarttaote n:o 11; yleiskarttaluonnos n:o 8

Kuvat: kuvat 30-41; löytökuvat 15-16

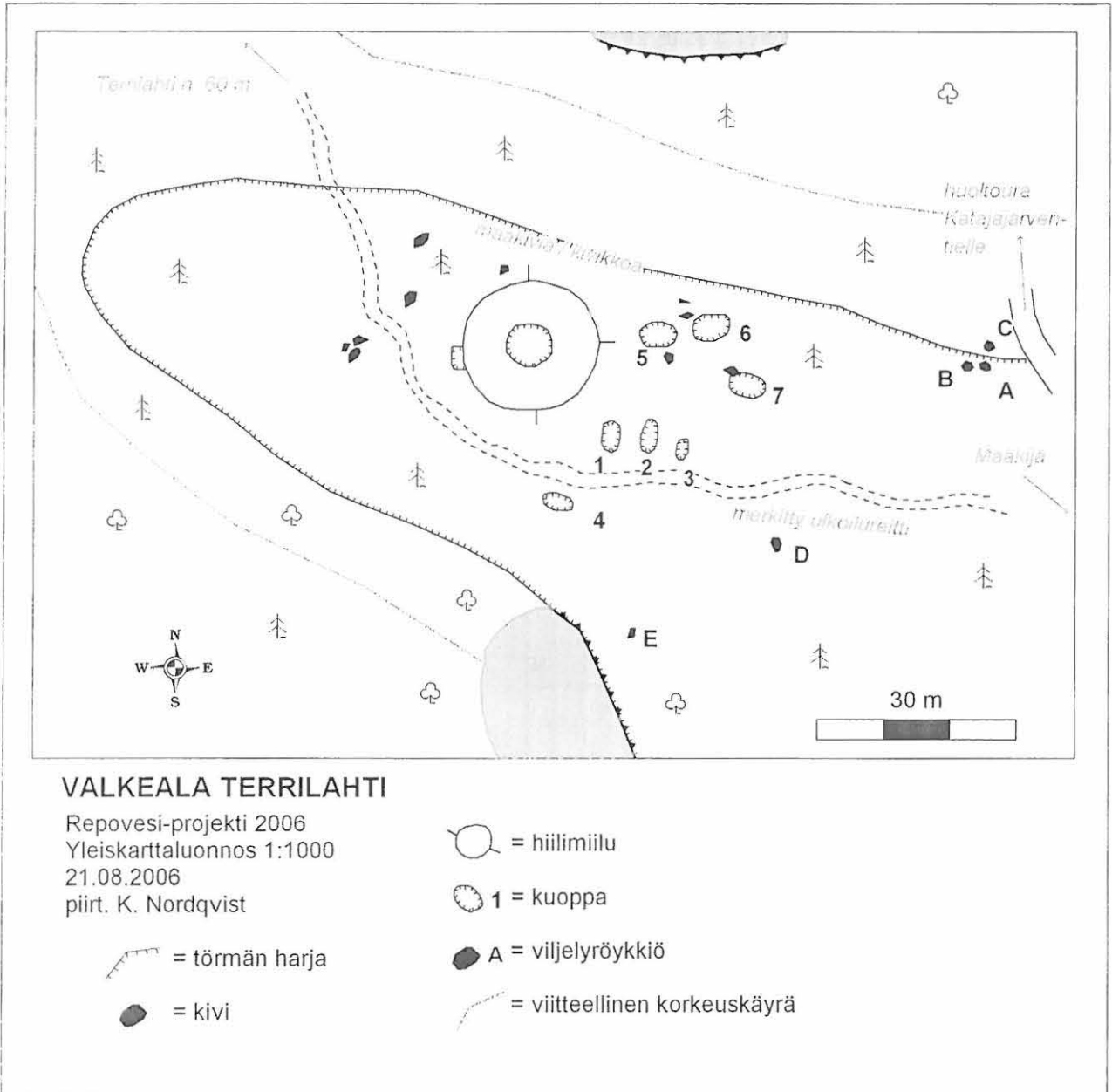
Löytölista (KM 36193:1-2):

1. KUONA, 4 kpl, 266,7 g
2. PALANUT SAVI, 4 kpl, 2,9 g

VALKEALA TERRILAHTI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 11.

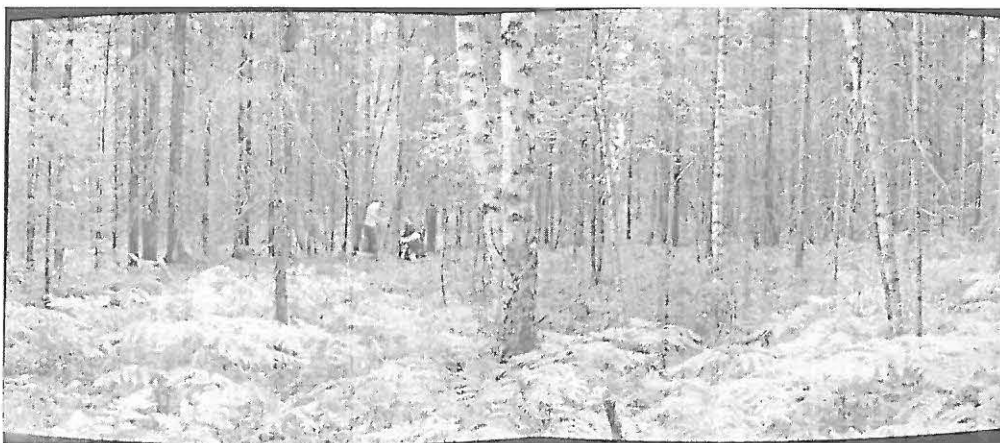
Yleiskarttaluonnos n:o 8.

Kuva 30. Terrilahti, hiilimiilu idästä. 21.08.2006. (Kuva: W. Perttola)

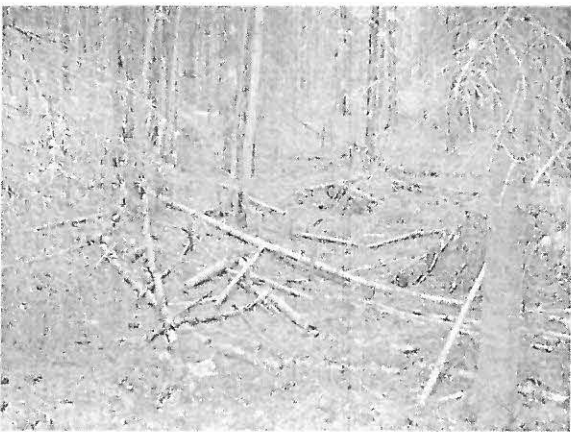
Kuvat 31 ja 32. Vas. Terrilahti, kuoppa hiilimiilun keskellä. Etelästä. Oik. Terrilahti, kuoppa hiilimiilun länsilaidalla. Lounaasta. 21.08.2006. (Kuvat: W. Perttola)

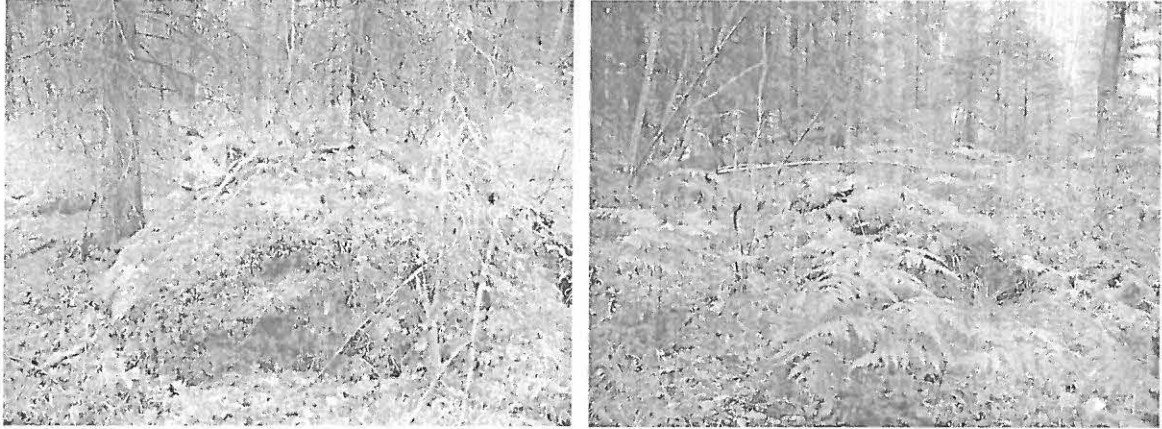
Kuva 33. Terrilahti, panoraama miilun päältä, W. Perttola & S. Kivimäki tutkimassa rakenteen vallia. Idästä. 21.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

*Kuva 34. Terrilahti,
kuopat 1-3. Idästä.
21.08.2006. (Kuva:
K. Nordqvist)*

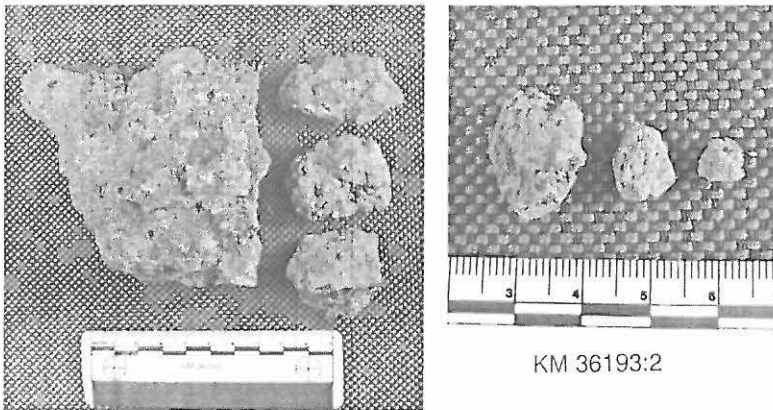
*Kuvat 35-37. Ylh. vas. Terrilahti, kuopat 2-3. Etelästä. Ylh. oik. Terrilahti, kuoppa 1,
hiilimiilu taustalla. Etelästä. Alh. oik. Terrilahti, kuopat 5-6. Lounaasta. 21.08.2006.
(Kuvat: K. Nordqvist)*

Kuvat 38 ja 39. Vas. Terrilahti, raunio A. Kaakosta. Oik. Terrilahti, raunio B. Etelästä. 21.08.2006. (Kuvat: K. Nordqvist)

Kuvat 40 ja 41. Vas. Terrilahti, viljelysraunioita, K. Nordqvist raunion B kohdalla, raunio C oikealla. Idästä. Oik. Terrilahti, viljelysraunio E. Luoteesta. 21.08.2006. (Kuvat: W. Perttola)

Löytökuvat 15-16. KM 36193:1-2; Kuonaa ja palanutta savea. (Kuvat: K. Nordqvist)

Valkeala Sulkusalmi

Muinaisjäännöstyyppi:	maarakenteet; kuopat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	5

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6784614 y= 3494531 z= n. 85 m mpy
Etäisyystieto:	Repoveden kansallispuistossa n. 3,2 km ENE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Sulkusalmen pohjoispuolella, n. 80 m salmen yli johtavasta kävelysillasta luoteeseen, ulkoilureitin itäpuolella. Rakenteet (kuopat) sijaitsevat luode-kaakko -suuntaisella niemekemäisellä harjanteella. Lännessä ja lounaassa rinne laskee jyrkästi Tervajärveen lähes 5 m. Pohjoisessa nousee avokallio, jonka länsipuolitse ulkoilureitti jatkuu kohti Lojukoskea. Niemekkeen itäpuolella maasto laskee melko loivana suohon. Kaakossa niemeke jatkuu kohti salmea ja siltaa.

Paikalla havaittiin 5 funktioltaan epämääräistä kuoppaa. Kuopat 1-4 sijaitsevat välittömästi ulkoilureitin itäpuolella 10 x 15 m alueella, n. 2 m etäisyydellä toisistaan. Ne ovat muodoltaan soikeita, kooltaan 2,2 x 1,6 x 0,4 m ja 1,8 x 1,5 x 0,45 m väliltä. Kuopissa ei ole valleja. Kuoppien reunoilla ja pohjalla oli hyvin kehittynyt podsol. Kuoppien 1 ja 2 pohjalla havaittiin hieman hiiltä, mutta mitään muita löytöjä ei tehty.

Kuoppien 1-4 koillispuolelta, n. 20 m päässä havaittiin lisäksi suorakulmainen 2,0 x 2,5 m kokoinen ja n. 1,2 m syvä kuoppa. Kuoppa on kaivettu suoraan harjanteen reunaan ja siinä on selvä ja korkea valli – kuoppa on osittain sammaloitunut, mutta hyvin suoraseinäinen, joten se ei liene kovin vanha.

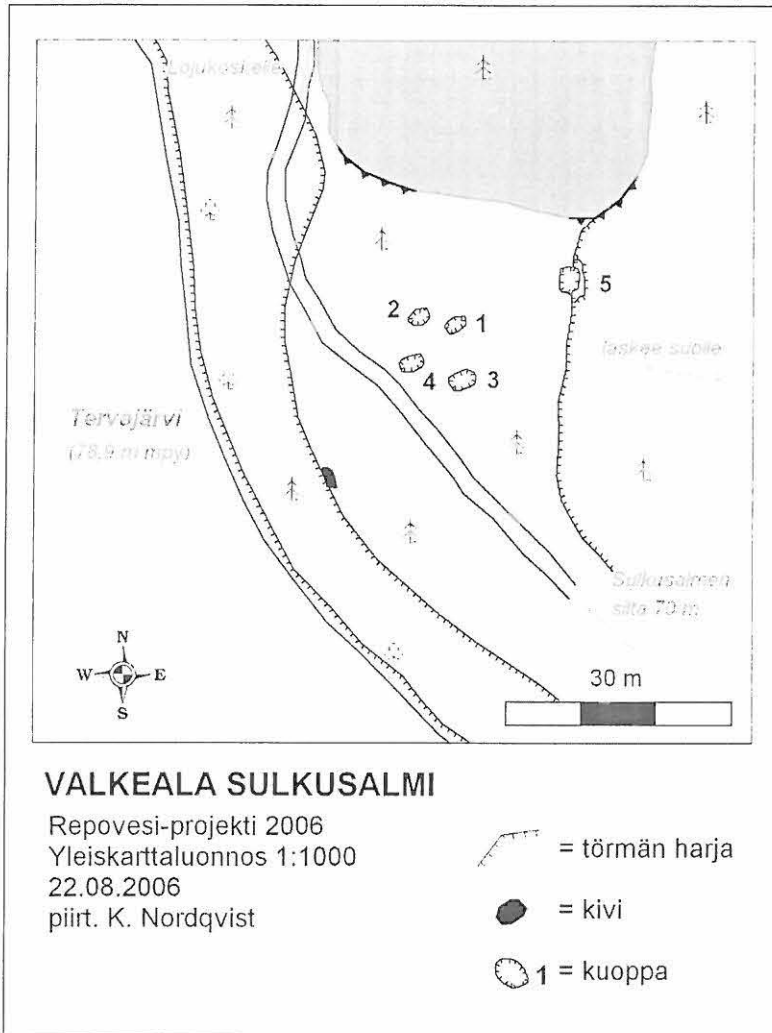
Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 22.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	Lojukoski n. 400 m NW
Kartat:	peruskarttaote n:o 12; yleiskarttaluonnos n:o 9
Kuvat:	kuvat 42-43

VALKEALA SULKUSALMI
 PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 12.

Kuvat 42-43. Vas. Sulkusalmi, kuopat heti uran itäpuolella. Lounaasta. 22.08.2006. Oik. Sulkusalmi, kuopat 1-3. Lounaasta. 22.08.2006. (Kuvat: K. Nordqvist)

Valkeala Sikoniemenkärki

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat; talonpohjat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Kunta: Valkeala
Peruskartta: 3114 11 Luujärvi
Koordinaatit: x= 6782618 y= 3492861 z= 78-79 m mpy
Etäisyystieto: Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 2,0 km SE
Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Kapiaveden kaakkoisrannalla, Sikoniemen kärjessä, niemenkärjen korkeimmalla kohdalla länteen aukeavalla kalliolla. Noin 10 m rakennuksen perustasta itään ja etelään kalliot laskevat/putoavat suoraan järveen, koillis- ja pohjoispuolella loivemmin. Länsipuolella maasto laskee kohti Sikoniemen keskustaa.

Paikalla havaittiin rakennuksen pohja sekä siihen liittyvä uuninpohja. Rakennus on ollut kooltaan 8 x 7 m (itäkoillinen-länsilounas -suunnassa). Nykyään siitä on jäljellä ainoastaan nurkkakivet. Paikalla ei ole havaittavissa mitään jälkiä hirsistä yms. puurakenteista – on mahdollista että ne on aikoinaan kuljetettu pois. Uuninpohja sijaitsee rakennuksen kaakkoiskulmassa. Se on kooltaan 1 x 2 m, suorakulmainen ja siinä on ”kynnyskivi”. Uuninpohjan keskellä on runsaasti palanutta/rapautunutta kiveä ja tiiltä.

Kasvillisuus alueella on karua, harvaa männikköä, maaperä lähes täysin avokalliota.

Tutkimukset

Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento, 23.08.2006,
inventointi
Löydöt: -
Lähilöydöt: Sikoniemi A-E n. 180 m E
Kartat: peruskarttaote n:o 13
Kuvat: kuvat 44-46

VALKEALA SIKONIEMENKÄRKI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 13.

Kuva 44. Sikoniemenkärki, panoraama rakennuksen pohjasta, tulisija kuvan vasemmassa laidassa. Idästä. 23.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 45. Sikoniemenkärki, rakennuksen pohja, tulisija kuvan oikeassa. Etelästä. 23.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 46. Sikoniemenkärki, tulisija. Lännestä. 23.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Valkeala Karjolahti

Muinaisjäänöstyyppi:	maarakenteet; kuopat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	16

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6787679 y= 3493866 z= n. 110 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 4,5 km NE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Saarijärven etelärannalla, Karjolahden suun länsirannalla olevassa niemekkeessä. Paikka on n. 200 m koilliseen Repoveden kansallispuiston Saarijärven portista, puiston ulkopuolella. Niemeke laskee pohjoisessa ja idässä selvänä törmänä Saarijärveen, lännessä ja etelässä maasto nousee loivasti. Niemekkeen laella sijaitsee talo ja talon itäpuolella rannassa sauna.

Talon pohjoispuolella (10-30 m), pohjoiseen-koilliseen avautuvalla terassilla havaittiin 16 pyöreää tai soikeaa kuoppaa. Kuopat olivat halkaisijaltaan 1-2 m ja niiden syvyys vaihteli 30 ja 50 cm välillä. Kuopissa ei ollut selviä valleja. Useat kuopista oli täytetty roskilla ja romulla – kuoppiin tehdystä koepistoista paljastui myös roskia (mm. ruostunutta metallia ja muoviva), muttei muita löytöjä.

Kasvillisuus alueella on sekametsää, kenttäkerros ruohovaltaista. Maaperä on yleisesti hiekkaa, mutta kuoppien alueella sekoittunutta multaa – paikalla on ilmeisesti sijannut joskus pelto tai kasvimaata, kyntökerroksen paksuus vaihtelee n. 15-25 cm välillä.

Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 24.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 14
Kuvat:	kuvat 47-49

VALKEALA KARJOLAHTI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 14.

Kuva 47. Karjolahti, terassi, jonka päällä kuoppia. Lännestä. 24.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuvat 48 ja 49. Vas. Karjolahti, yksi kuopista. Etelästä. Oik. Karjolahti, yksi kuopista. Kaakosta. 24.08.2006. (Kuvat: K. Nordqvist)

Valkeala Saarijärvi

Muinaisjäännöstyyppi:	muinaisjäännösryhmät röykkiöt; viljelyröykkiöt / kivrakenteet; kiviaidat, rakennuksen perustukset
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	14

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6788127 y= 3493228 z= 112-115 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelun rajalla n. 4,5 km NE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Saarijärven länsirannalla, Iivanansaaren takana olevassa lahdenpohjukassa. Löytöpaikan pohjoispuolella on maalaistalo tiluksineen. Päärakennuksesta johtaa tie kaakkoon kohti rantaa, rannassa sijaitsee pieni mökki/kalastusvaja. Maasto nousee alueella melko jyrkästi luoteeseen ja pohjoiseen kohti taloa ja toisaalta länteen, kohti Koskijärvelle vievää tietä.

Kohteessa havaittiin useita rakenteita. Mökin kohdalla, heti rantaan johtavan tien länsipuolella, on koillis-lounas-suuntainen matala, halkaisijaltaan 30-50 cm kivistä ladottu kiviaita. Aita alkaa aivan tien reunasta ja jatkuu 50-60 m lounaaseen. Aidan lounaspäästä n. 20 m etelään sijaitsee halkaisijaltaan 30-50 cm kivistä ladottu yhden kivikerran vahvuinen karkeasti suorakulmainen rakennelma. Rakenne on mahdollisesti vanha rakennuksen pohja. Aidan ja tien välillä on maakivien yhteyteen kasattuja kaskiraunioita ainakin 5 kpl.

Myös mökkitien itäpuolella on ainakin 5 kivirauniota – lisäksi raunioita lienee tuhoutunut tien teossa, sillä välittömästi tien itäpuolella on laaja kivien peittämä alue. Hieman näistä rakenteista kaakkoon on vielä toinen laajempi kivikkovyöhyke jälkenä pellonraivauksesta – koko kivrakenteiden pohjoispuolinen alue on vanhaa, nyt umpeenkasvanutta peltoa. Sen itäpuolella on paikoin nähtävissä lahoavan riukuaidan jäänteitä sekä massiivinen kivistä koottu yli 1 m korkea ja 1,5-2 m leveä kiviaita.

Kasvillisuus mökkitien länsipuolella on korpikuusikko, maaperä on hyvin kivistä. Aidan ja tien välissä kiviä on vähemmän, johtuen raivauksesta. Maaperä täällä on tummanruskeaa ja harmaata hiekkaa. Tien itäpuolella kasvillisuus on mänty- ja koivuvaltaista, suurelta osin vanhaa peltoa.

Tutkimukset

Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 24.08.2006, inventointi

Löydöt: -

Lähilöydöt: -

Kartat: peruskarttaote n:o 15

Kuvat: kuvat 50-55

VALKEALA SAARIJÄRVI

PERUSKARTTAOTE

1:20 000

Peruskarttaote n:o 15.

Kuva 50. Saarijärvi, panoraama alueesta; kiviaitaa ja ehjiä raunioita tien oikealla puolella, tien vasemmalla puolella kivinen alue. Pohjoisesta. 24.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 51. Saarijärvi, kivilatomus aidan eteläpäässä. Pohjoisesta. 24.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 52. Saarijärvi, kaskiraunio mökkitien länsipuolella. Etelästä. 24.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 53. Saarijärvi, yksi kaskiraunioista tien laidassa. Etelästä. 24.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 54. Saarijärvi, kiviaitaa mökkitien länsipuolella. Lounaasta. 24.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 55. Saarijärvi, umpeen kasvanutta peltoaluetta, taustalla massiivista kiviaitaa. Lännestä. 24.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Valkeala Ristijärvi

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet; rajamerkit
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6787510 y= 3492210 z= n. 105 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 3,6 km NNE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Ristijärven länsirannalla, n. 300 m järven eteläpäästä luoteeseen ja n. 150 m Ristijärven ja Koskijärven välissä kulkevasta maantiestä etelään. Paikalla olevan jäkälää kasvavan kallionyppylän päältä havaittiin kivilatomus, sammaloitunut rajamerkki. Latomus sijaitsee n. 50 m järven rannasta länteen. Maasto nousee kohti tietä (pohjoiseen) ja laskee loivasti kohti järveä.

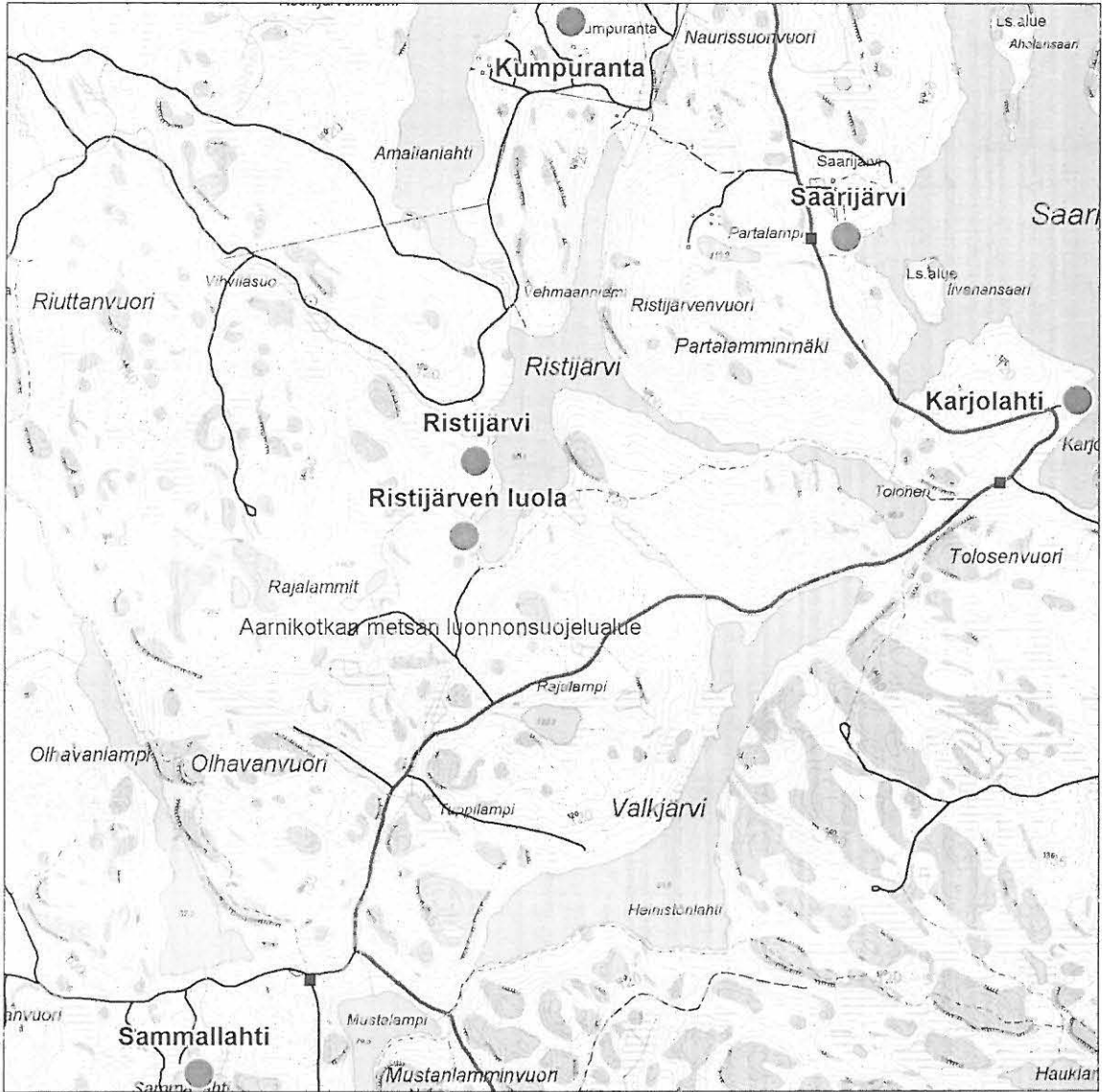
Kivilatomus on tehty kalliopohjalle. Se on viiden halkaisijaltaan 30-40 cm kokoisen kiven muodostama karkeasti itä-länsi -suuntainen linja. Kyseessä on jonkinlainen rajamerkki.

Löytöpaikka on kalliota, ympäristössä maaperä on kivistä moreenia. Ranta-alueella on myös useita suuria kivenlohkareita Kasvillisuus on karua, havumetsävaltaista metsää.

Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, mittauksen tarkkuus on n. ± 10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 24.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 16
Kuvat:	kuvat 56-57

VALKEALA RISTIJÄRVI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 16.

Kuva 56. Ristijärvi, rajamerkki etelästä. 24.08.2006. W. Perttola.

Kuva 57. Ristijärvi, panoraama rajamerkin sijaintipaikasta. Etelästä. 24.08.2006. W. Perttola.

Valkeala Tervajärvi 1

Muinaisjäännöstyyppi:	valmistuspaikat; hiilimiilut / maarakenteet; kuopat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	6

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6783887 y= 3493404 z= n. 86 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 2 km E Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Tervajärven länsirannalla Tervajärven puomilta pohjoiseen vievän tien varrella, n. 30 m tiestä itään. Tervajärven rantaan kohteelta on n. 170 m. Kohteelta havaittiin hiilimiilu, sekä neljä siihen liittyvää kuoppaa. Rakenteet sijaitsevat matalan kallion itäpuolella – kallion eteläpäässä ja rakenteiden lounaispuolella on näkyvissä heikko törmä, joka laskee loivasti lounaaseen kohti tietä. Kohteen pohjoispuolinen maasto on kivistä ja loivasti nousevaa, samoin itäpuoli, jossa maasto kohoaa n. 30 m päässä kallioiden mäelle. Heti rakenteiden kaakkoispuolella on suurien maakivien ryhmä. Kivien itäpuolella kohoaa matala mäki, mutta etelässä maasto laskee etelään ja kaakkoon.

Hiilimiilu ja kuopat sijaitsevat heti tieltä pohjoiseen johtavan polun itäpuolella. Miilu on selkeästi erottuva, pyöreä, halkaisijaltaan n. 7 m oleva kumpu, jonka keskellä on kuoppa. Vallit ovat n. 2 m paksuiset, rakenteen korkeus on n. 80 cm. Sekä vallin päällä että kuopan pohjalla havaittiin kehittynyt podsol-maannos, joka sisälsi runsaasti hiiltä.

Kuopat sijaitsevat miilun etelä- ja kaakkoispuolella. Kuopat A ja B ovat heti miilun eteläpuolella, vallissa kiinni. Kuoppa A on pyöreä, halkaisijaltaan n. 2 m ja syvyydeltään n. 70 cm. Kuoppa B on soikean suorakaiteen muotoinen, kooltaan 1 x 2,5 m ja syvyydeltään 60 cm. Kuoppa C sijaitsee kaksi metriä kuopasta A etelään. Se on suorakaiteen muotoinen, 1 x 2,5 m ja 70 cm syvä. Kuoppa D on kuopista epäselvin. Se sijaitsee kuopasta B 5 m itään, on pyöreä, halkaisijaltaan 1,5 m ja syvyydeltään 40 cm. Myös kuoppien matalissa valleissa ja keskellä oli kehittynyt podsol, kuopissa A ja B hiekan seassa oli lisäksi runsaasti hiiltä.

Edellä mainittujen rakenteiden lisäksi havaittiin miilusta n. 90 m etelälounaaseen epämääräinen kuopanne. Tämä sijaitsee 6 m Tervajärven puolilta tulevan tien länsipuolella, Tervajärven juoksevan ojan notkelmasta nousevan törmän harjalla. Kuoppa on muodoltaan soikea, 5 x 6 m ja n. 0,5 m syvä. Sitä ympäröivät vallit. Kuopan pohjalla ja valleissa erottui heikko podsol. Maaperässä ei ollut hiiltä, eikä muita löytöjä tehty.

Kasvillisuus alueella on mäntykangasta, maaperä kivistä hiekkaa, monin paikoin kivikkoa. Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä alueen arvioidusta keskustasta vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento 25.08.2006, inventointi

Löydöt: -

Lähilöydöt: Huoltoalue n. 250 m WSW, Tervajärvi 2 n. 200 m NE

Kartat: peruskarttaote n:o 17

Kuvat: kuvat 58-63

VALKEALA TERVAJÄRVI 1

PERUSKARTTAOTE

1:20 000

Peruskarttaote n:o 17.

Kuva 58. Tervajärvi 1. Panoraama, hiilimiilu idästä. 25.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 59. Tervajärvi 1. Hiilimiilu koillisesta. 25.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuvat 60 ja 61. Vas. Tervajärvi 1. Kuopat 1 ja 2 lännestä. Oik. Tervajärvi 1. Kuoppa 3 koillisesta. 25.08.2006. (Kuvat: K. Nordqvist)

Kuvat 62 ja 63. Vas. Tervajärvi 1. Kuoppa 4 lännestä. Oik. Tervajärvi 1. Kuoppa 5. Lännestä. 25.08.2006. (Kuvat: K. Nordqvist)

Valkeala Tervajärvi 2

Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat; talonpohjat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1-3 kpl

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6784065 y= 3493462 z= 83-84 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 2,1 km E Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Tervajärven länsirannalla, Tervajärven puomilta pohjoiseen vievän tien varrella, n. 300 m tiestä itään. Kohde sijaitsee järveen etelästä työntyvässä metsäisessä niemessä – Tervajärven rantaan löytöalueelta on n. 80-90 m. Niemen etelälaidalla kohoaa matala mäki, jonka itäosa on avokalliota. Niemekkeen itä- ja pohjoispuolella maasto laskee kosteikkoon. Myös rannan puolella niemi laskee kosteikkoon / vesijättömaalle, joka viettää järveen.

Inventoinnissa kohteella havaittiin yksi selkeästi erottuva rakennuksenpohja sekä jäännöksiä, jotka saattavat liittyä muihin alueella olleisiin rakenteisiin. Rakennuksenpohja oli havaittavissa selvästi erottuvana maavallina. Selvää liedenpohjaa ei kuitenkaan voitu havaita, mistä syystä rakennus on voinut olla myös jokin muu kuin asuinrakennuksen pohja, esim. tilapäinen varasto tai lato. Sen läheisyydessä oli lisäksi nähtävissä yksi tai kaksi maavallia, jotka nekin oli tulkittavissa suorakulmaisen rakennuksen jäännöksiksi. Niiden funktio jäi kuitenkin selvittämättä. Kaikkien rakenteiden funktion selvittäminen olisi vaatinut koekuopituksen, mutta tähän ei ollut mahdollisuuksia, koska mukana ei ollut lapiota. Alueen maankäyttö ajoittuu 1900-luvun alkupuolelle tai sitä aikaisemmaksi.

Kasvillisuus alueella on kosteaa, kuusivaltaista metsää. Maaperä on pääosin moreenia, kivistä hiekkaa, ja alueella on runsaasti maakiviä. Kuitenkin hieman korkeammalla sijaitsevalla terassilla kivien määrä on vähäisempi ja maa-aines on hienorakeisempaa. Tästä syystä se on voinut olla käyttökelpoista myös niitty- ja peltomaaksi. Alueen puusto on lehtipuuvallista. Onkin todennäköistä, että myös tämä on osoitus sen käytöstä mahdollisena viljelymaana.

Löytöalueiden paikannukset suoritettiin GPS:llä alueiden arvioiduista keskustoista vähintään 30 sekuntia kestäneillä keskiarvomittauksilla, tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento 25.08.2006,
inventointi

Löydöt: -

Lähilöydöt: Huoltoalue n. 250 m NW, Tervajärvi 1 n. 200 m SW.

Kartat: peruskarttaote n:o 18

Kuvat: -

VALKEALA TERVAJÄRVI 2

PERUSKARTTAOTE

1:20 000

Peruskarttaote n:o 18.

Valkeala Kapiavesi

Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet; latomukset
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6783246 y= 3492782 z= n. 79 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 1,6 km ESE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Kapiaveden itärannalla, sen pohjoisimman lahden suulla. Länteen pistävän niemen tyvestä, niemen koillispuolelta löydettiin matala, maakiven juureen tehty kivilatomus. Niemenkärki nousee loivasti lounaassa. Koillisessa, idässä ja kaakossa maasto nousee niemen takana melko jyrkästi korkeille kallioille. Kohteelta on rantaan matkaa n. 10 m, rantatörmä laskee jyrkästi. Niemi itsessään on kallioinen, mutta niemen tyvi on tasaisempi ja hiekkaa.

Kivilatomus on tehty paikalla olevan n. 1,5 m halkaisijaltaan olevan ja n. 80 cm korkean maakiven itäpuolelle. Latomus muodostaa suorakulmaisen kehän/tarhan kiven kylkeen. Latomus on tehty 20-30 cm kokoisista kivistä ja käsittää 2 kivikertaa. Latomuksen koko on n. 0,5 x 1 m ja korkeus n. 30 cm. Latomus on täysin sammaloitunut.

Latomuksesta ei päällipuolisen tarkastelun aikana tehty löytöjä, kuten ei myöskään niemen tyven hiekkaiselle alueelle kaivetuista koekuopista. Kasvillisuus alueella mäntyvaltaista sekametsää, maaperä niemen tyveä lukuun ottamatta kalliota tai karkeaa moreenia.

Tutkimukset

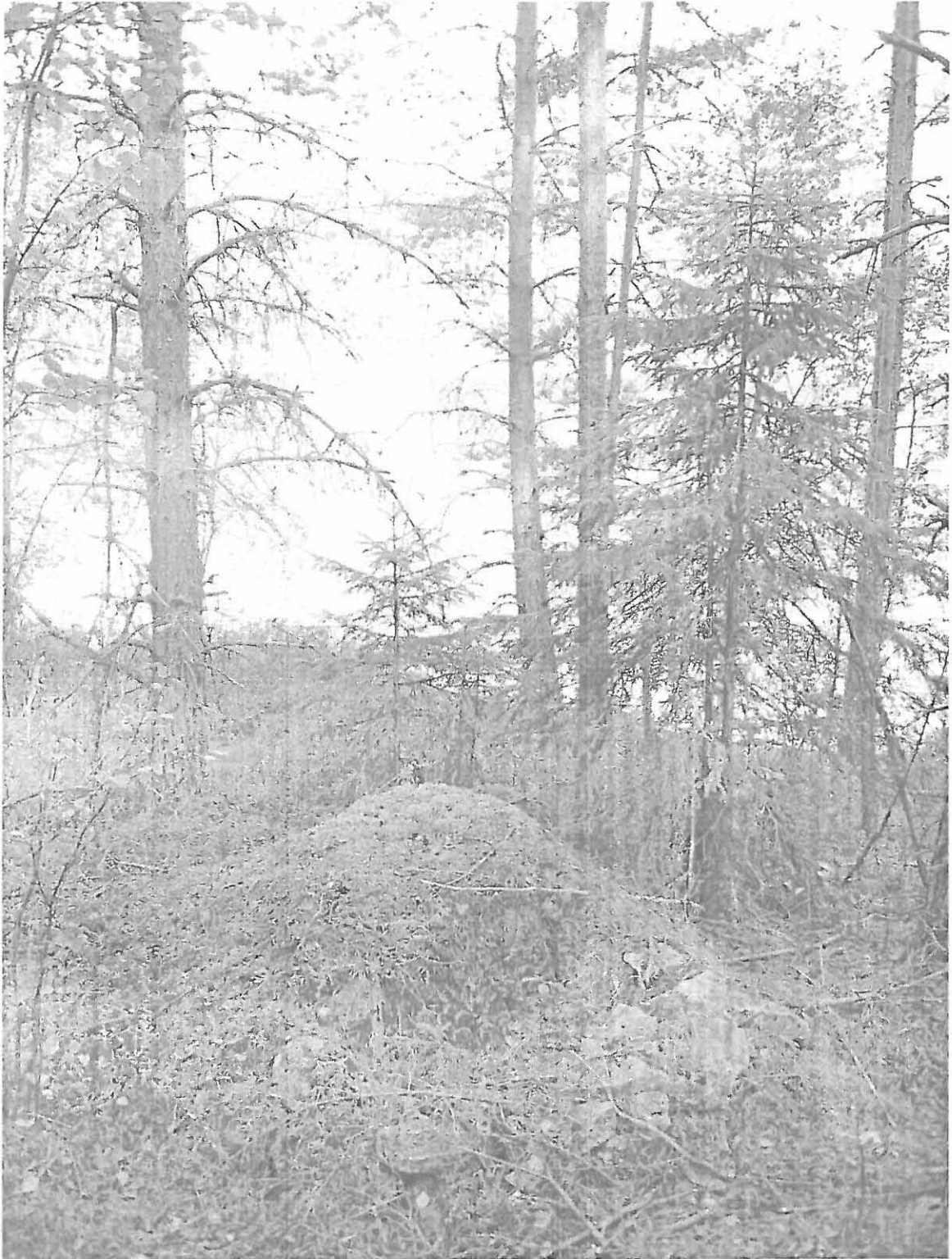
Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento 22.08.2006, inventointi

Löydöt:	-
Lähilöydöt:	Terrilahti n. 400 m WNW
Kartat:	peruskarttaote n:o 19
Kuvat:	kuva 64

VALKEALA KAPIAVESI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 19.

Kuva 64. Kapiavesi, kivilatomus idästä. 22.08.2006. K. Nordqvist.

Valkeala Katajajärvi 1

Muinaisjäännytyystyyppi:	työpaikat; tulisijat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6784094 y= 3491919 z= n. 82 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 0,6 km ENE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Katajajärven itärannalla, n. 150 m järven eteläpäästä pohjoiseen. Paikka on vanhalla rantaterassilla, n. 3 m järven pintaa korkeammalla. Kohde sijaitsee suojaisassa niemekkeessä korkean kallion juurella – edustalla niemeke laskee järveen n. 10 m päässä.

Terassin päällä olevalta tasaiselta alueelta, joka on kooltaan n. 12 x 5 m, löydettiin kivistä ladottu suorakaiteenmuotoinen rakenne. Rakenteen koko on 2 x 1 m ja se on ladottu pääosin 15 x 20 cm kokoisista kivistä, jotka ovat rapakivigraniittia. Yksi nurkkakivistä on siirtynyt pois alkuperäiseltä paikaltaan. Rakenne on pahoin sammaloitunut, mutta piikillä tunnusteltaessa reunakiveys on jatkuva ja tuntuu selvästi sammaleen alla. Sen sijaan rakenteen sisäpuolella ei tunnu kiviä. Keskiosassa on selvästi näkyvä podsol ja maaperä on pehmeää; piikki uppoaa ongelmitta n. 40 cm syvyyteen. Maaperä on jonkin verran hiiltynyttä, mutta kivet eivät vaikuta huomattavasti palaneilta. Kyseessä on tulisija, joka sijaitsee lyhytaikaisella leiri-/pysähdyspaikalla (vrt. niemekkeen pieni koko). Rakenne ajoittune historialliseen aikaan, ainakin 1800-luvun lopulle, sillä aivan rakenteessa kiinni kasvaa vähintään 100 v vanha kuusi.

Kasvillisuus alueella on havumetsää, maaperä hienoa hiekkaa. Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, mittauksen tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

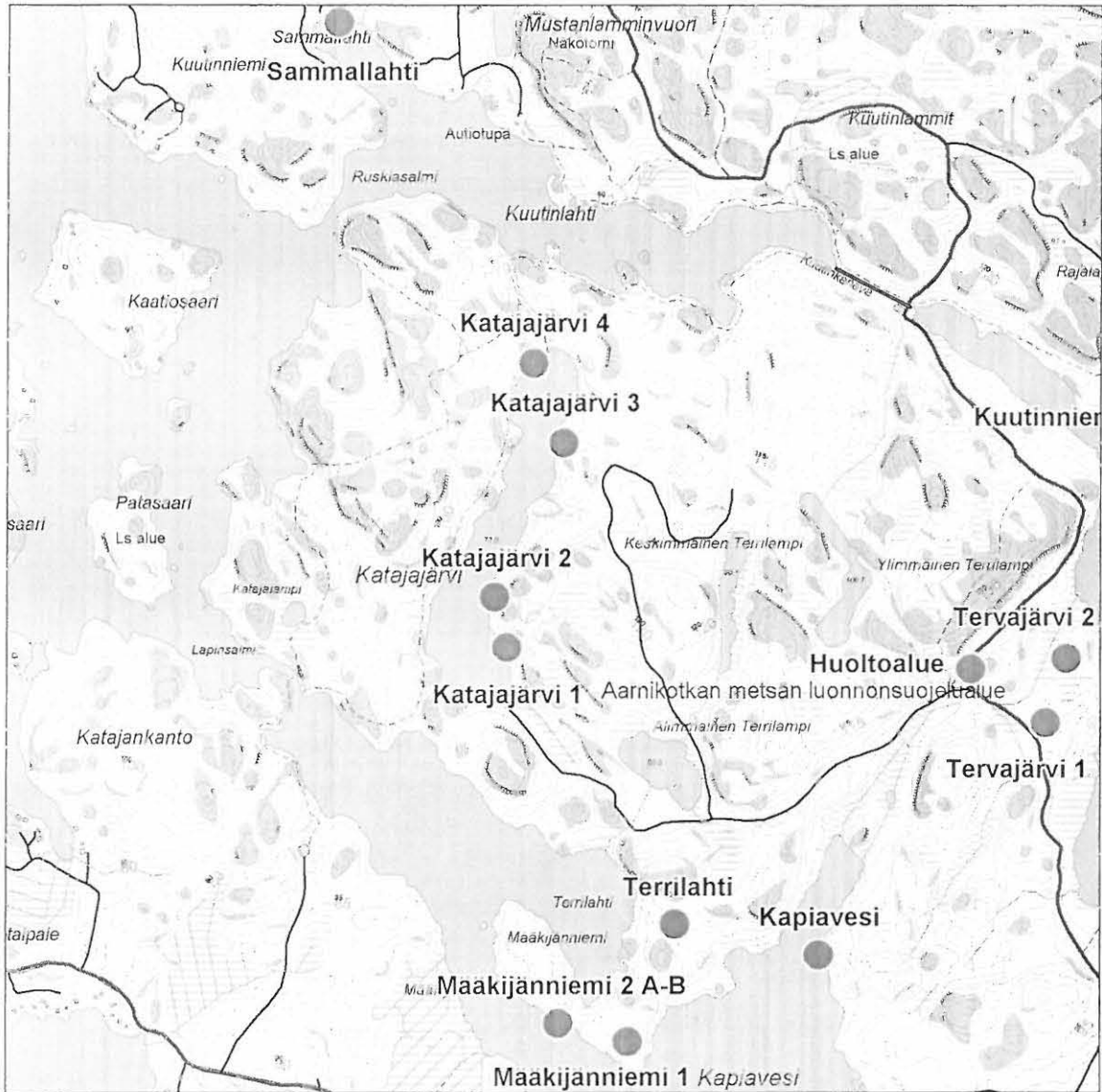
Tutkimukset: K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento, 24.08.2006, inventointi

Löydöt: -

Lähilöydöt: Katajajärvi 2 n. 150 m NNW

Kartat: peruskarttaote n:o 20

Kuvat: -

VALKEALA KATAJAJÄRVI 1
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 20.

Valkeala Katajajärvi 2

Muinaisjäännöstyyppi:	maarakenteet; kuopat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6784232 y= 3491890 z= n. 80 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 0,6 km ENE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Katajajärven itärannalla, n. 300 m järven eteläpäästä pohjoiseen. Paikalla maasto laskee länteen, kohti järveä – idässä rinne kohoaa tasaisesti kohti kallioita. Alueen halki kulkee Katajajärven länsirantaa seuraava ulkoilureitti.

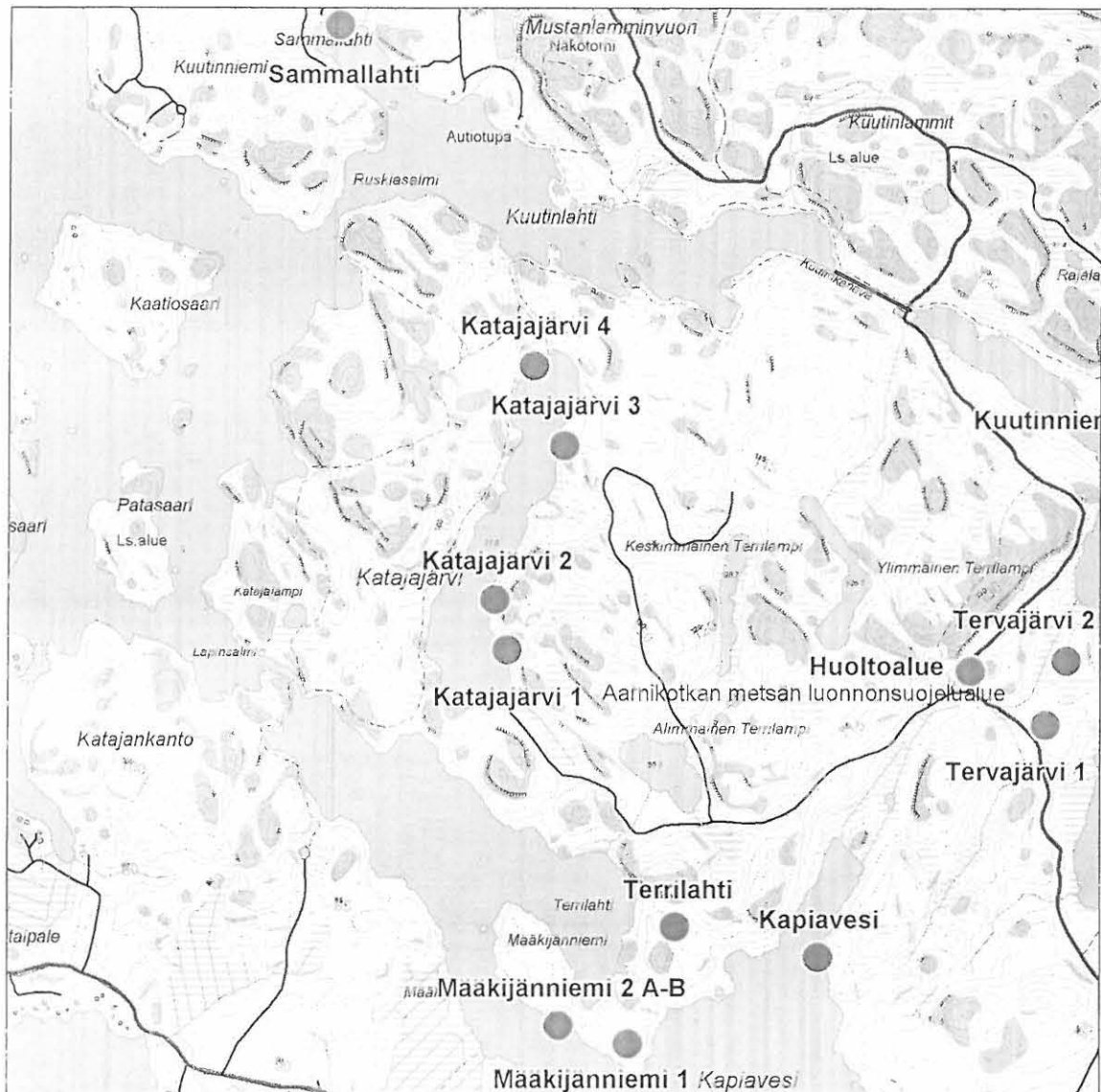
Paikalla havaittiin kaksi selkeästi ihmisen kaivamaa kuoppaa aivan ulkoilureitin vieressä, sen itäpuolella. Kuopista alempi sijaitsee heti polun vieressä olevan suuren kiven takana, ylempi tästä n. 10 m pohjoiseen. Näiden lisäksi hieman ylempänä on kaksi muuta mahdollista kuoppajäännöstä, mutta nämä ovat muodoltaan huomattavasti epämääräisempiä.

Kuopan ovat pyöreähköjä ja niissä on vallit. Kuoppien koko on n. 3 x 4 m. Kuoppien keskellä piikki uppoaa helposti löyhään maahan 60 cm, valleissa 1 m. Kuoppien keskellä tai valleissa ei ole kaksoispodsolia. Myöskään kahdesta paikalle kaivetusta koekuopasta ei tullut mitään löytöjä.

Kuopat saattavat liittyä alueella olevaan mahdolliseen kaskipeltoon. Kasvillisuus alueella on kuusikkoa, maaperä on yleisesti kivikkoista, mutta seassa on runsaasti hiekkaa. Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, mittauksen tarkkuus on n. ± 10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento 24.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	Katajajärvi 1 n. 150 m SSE, Katajajärvi 3 n. 450 m NE
Kartat:	peruskarttaote n:o 21
Kuvat:	-

VALKEALA KATAJAJÄRVI 2
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 21.

Valkeala Vuotavanvuori

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet; rajamerkit
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6785980 y= 3490718 z= n. 80 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 2,0 km NW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

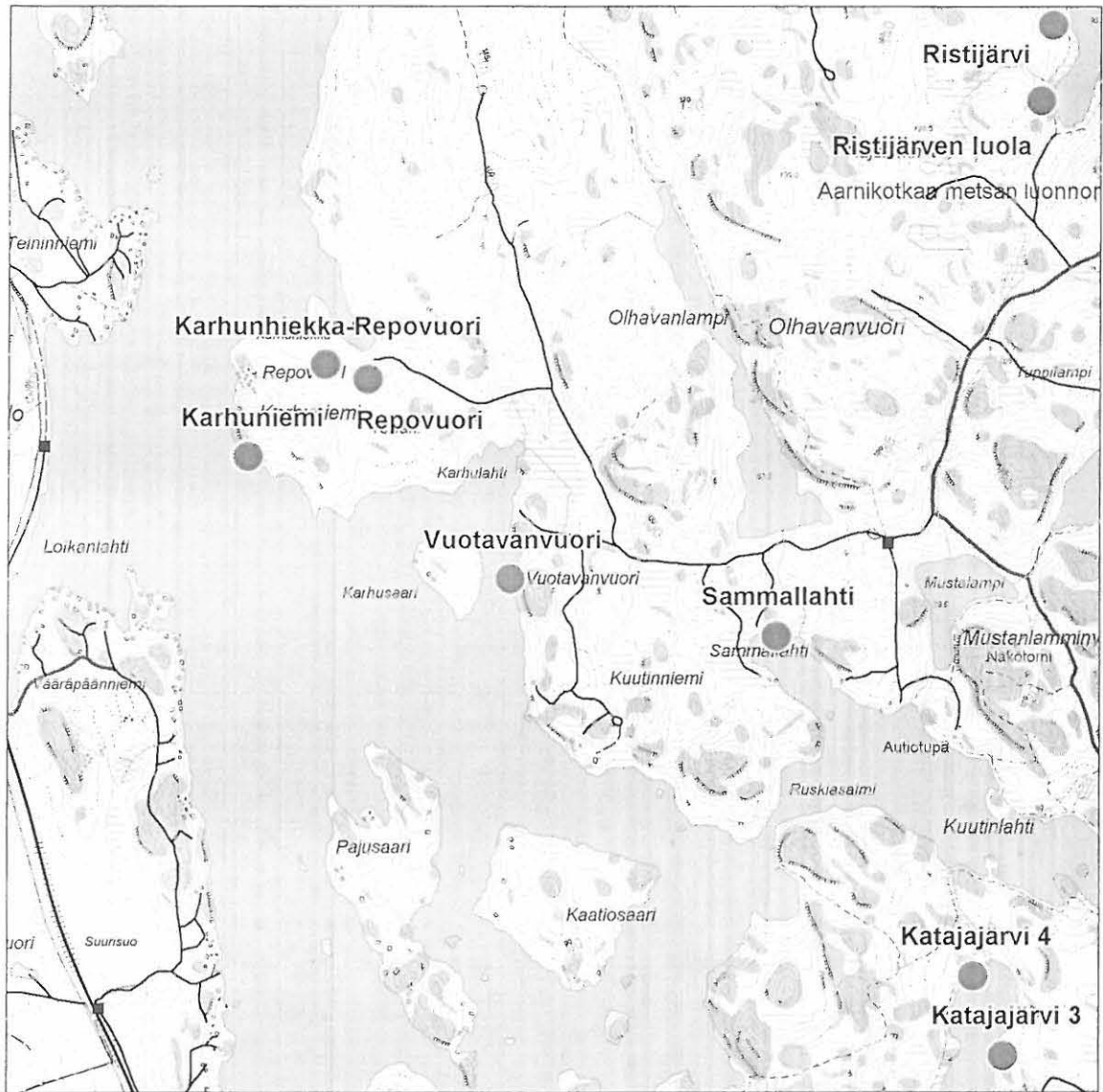
Kohde sijaitsee Repoveden itärannalla, Vuotavanvuoren luoteispuolella kapean salmen rannalla, jonka toisella puolella on Karhusaari. Paikka on aivan Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualan rajalla, mahdollisesti juuri sen ulkopuolella.

Paikalta havaittu kivirakenne sijaitsee kapealla rantakaistaleella, jonka jälkeen itäpuolella kallio alkaa nousta melko jyrkästi. Kivirakenne on kooltaan 1,5 x 1,4 m, korkeutta sillä on 60-80 cm ja sen kivet ovat läpimitaltaan keskimäärin 40-60 cm. Kivien päälle on ehtinyt kasvaa jonkin verran sammalta. Rajamerkiksi rakenteen tunnistaa itä-länsi -suuntaan osoittavasta pystykivistä, jonka kyljessä on matala hakkaus. Mahdollisesti siihen on kirjoitettu luku 19.

Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, tarkkuus on n. ±10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 25.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 22
Kuvat:	kuvat 65-66

VALKEALA VUOTAVANVUORI
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 22.

Kuva 65. Vuotavanvuori, rajamerkki pohjoisesta. 25.08.2006. (Kuva: W. Perttola)

Kuva 66. Vuotavanvuori, rajamerkki etelästä. 25.08.2006. (Kuva: W. Perttola)

Valkeala Rajalampi

Muinaisjäännöstyyppi:	maarakenteet; kuopat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	5

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6784887 y= 3493653 z= n. 85 m mpy
Etäisyystieto:	Repoveden kansallispuistossa n. 2,5 km NE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Tervajärven pohjoisosissa, Kuutinkanavalle johtavan lahden pohjoisrannalla, Kuutinniemen luoteispuolella. Löytöpaikka on lounaaseen pistävällä niemekkeellä, jonka päällä olevalta tasanteelta havaittiin viiden kuopan ketju. Kuoppaketjun itäpuolella n. 30 m päässä kohoaa kalliojyrkäne. Länsipäässä maasto laskee verrattain nopeasti kohti Rajalammesta Tervajärveen laskevaa ojaa. Järven ranta on 70-80 m löytöpaikasta etelään.

Kuoppaketju kulkee itä-länsi -suunnassa. Neljä ensimmäistä kuoppaa (nrot 1-4) ovat samassa linjassa keskenään, mutta ketjun läntisin kuoppa (nro 5) sijaitsee erillään muista kuopista eikä ole samassa linjassa niiden kanssa. Kuopat ovat pyöreitä ja vallittomia. Kuoppa 1 on halkaisijaltaan n. 3 m ja syvyydeltään 0,5 m, kuoppa 2 n. 2,5 m ja 0,4 m, kuoppa 3 n. 3,5 m ja 0,6 m, kuoppa 4 n. 4,2 m ja 0,7 m. Kuoppien 1 ja 2 välinen etäisyys on 4 m, kuoppien 2 ja 3 10 m ja kuoppien 3 ja 4 13 m. Kuoppien 3 ja 4 reunoihin tehdyissä koepistoissa ei havaittu kaksoismaannosta. Kuopan 3 pohjalla kaksoispuodoli sen sijaan oli näkyvissä – turvekerrosten välissä oli n. 10 cm hiekkaa.

Kuoppa 5 sijaitsee 21 m päässä kuopasta 4. Toisin kuin muut kuopat, se on muodoltaan pitkänomainen ja kooltaan 4 x 1,5 x 0,6 m. Kuopan pituusakseli on pohjois-etelä -suunnassa, poiketen terassin reunan suunnasta n. 45°.

Kuoppien käyttötarkoitus jäi avoimeksi. Ne saattavat olla esim. pyynti- tai nauriskuoppia. Kuoppa 5 voi olla myös vanhan tuulenskaadon jälki. Kasvillisuus alueella on tuoretta kangas- ja sekametsää, maaperä hienoa hiekkaa.

Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 21.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	Kuutinniemi 1 n. 150 m SE
Kartat:	peruskarttaote n:o 23
Kuvat:	kuvat 67-70

VALKEALA RAJALAMPI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 23.

*Kuva 67. Rajalampi, kuopat 1 ja 2 (jälkimmäinen lähempänä kameraa). Lännestä.
21.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)*

*Kuva 68. Rajalampi, kuoppa 3, O. Seitsonen mittamassa GPS lukemia. Idästä.
21.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)*

Kuva 69. Rajalampi, I. Pylkkö tekemässä muistiinpanoja kuopasta 4. Lounaasta. 21.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)

Kuva 70. Rajalampi, I. Pylkkö kuopassa 5. Kaakosta. 21.08.2006. (Kuva: O. Seitsonen)

Valkeala Kuutinniemi 1

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet; latomukset / työpaikat; yöpymispaikat / luonnonmuodostumat; luolat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6784765 y= 3493747 z= n. 80 m mpy
Etäisyystieto:	Repoveden kansallispuistossa n. 2,5 km NE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Tervajärven pohjoisosassa, Kuutinniemen lounaispuolella olevan lahden pohjukassa. Paikalla on lounaaseen aukeava, taustaltaan jyrkkäseinäinen kalliomuodostuma. Löytöpaikka sijaitsee reilun 4-5 metriä järvenpintaa korkeammalla kallionjyrkänteen juurella. Rannan ja kallion välissä on kalliosta rapautuneesta kivistä muodostunut louhikko.

Paikalla havaittiin olevan abri (koko noin 5 x 3 m), jonka alla oli kivistä raivattu soikea ala. Paljastetun alueen suuruus oli noin 2 x 1 m, toisin sanoen ala oli miehen maattava. Kyseessä on ilmeisesti metsästäjän tai kalastajan suoja- tai yöpymispaikka.

Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 21.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	Rajalampi n. 150 m NW, Kuutinniemi 2 n. 470 m SSE, Kuutinniemi 3 n. 390 m ESE
Kartat:	peruskarttaote n:o 24
Kuvat:	kuvat 71-72

VALKEALA KUUTINNIEMI 1
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 24.

*Kuva 71. Kuutinniemi 1, kalliolippa
kaakosta. 21.08.2006. (Kuva: O.
Seitsonen)*

*Kuva 72. Kuutinniemi 1, kalliolipan alle raivattu makuusija lounaasta. 21.08.2006.
(Kuva: O. Seitsonen)*

Valkeala Kuutinniemi 3

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet; latomukset
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6784621 y= 3494118 z= 82-83 m mpy
Etäisyystieto:	Repoveden kansallispuistossa n. 2,8 km ENE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Tervajärveen pistävän Kuutinniemen itärannalla, suoraan Sulkusalmen tasalla. Tausta loivasti kohoavaa kallioista metsää, edustalla kallio laskee tasaisesti järvenrantaan. Kohteelta on matkaa rantaan n. 15 m.

Paikalta havaittiin hieman epämääräinen, mutta ainakin osin ihmisen tekemä kivilatomus. Latomus on tehty kallion reunaan, kallion koloon. Rakennelman koko on 2x1 m ja korkeus alle 50 cm. Latomukseen käytetyt kivet ovat lituskaisia ja kantikkaita.

Kohde sijaitsee kalliolla, ympäristön kasvillisuus on kosteaa havupuuvältaista sekametsää.

Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 21.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	Kuutinniemi 1 n. 390 m ESE, Kuutinniemi 2 n. 400 m NE
Kartat:	peruskarttaote n:o 25
Kuvat:	kuva 73

VALKEALA KUUTINNIEMI 3
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 25.

*Kuva 73. Kuutinniemi 3, T. Mökkönen kivilatomuksen äärellä. Kaakosta. 21.08.2006.
(Kuva: O. Seitsonen)*

Valkeala Haasiakoski

Muinaisjäännöstyyppi:	kulkuväylät: uittoväylät
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

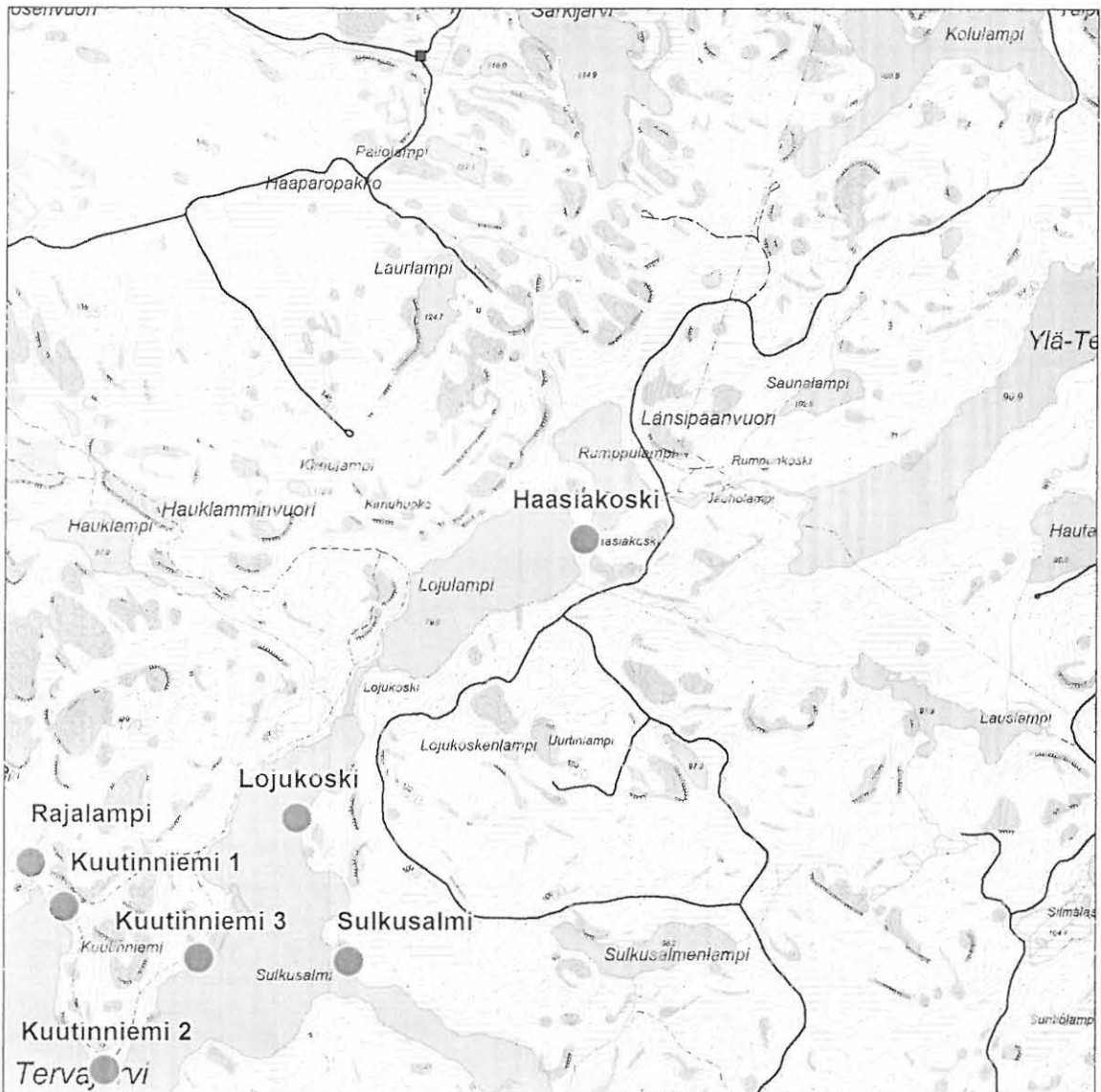
Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6785782 y= 3495178 z= 79-79,5 m mpy
Etäisyystieto:	Repoveden kansallispuistossa n. 4,2 km ENE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Tervajärven koillispuolella, Rumppulammesta ja Lojulampeen laskevassa pienessä koskessa. Koskessa on nähtävissä hirsi- ja kivrakenteisia ilmeisesti tukinuittoon liittyneitä rakennelmanjäänteitä. Parhaiten säilynyt on Rumppulammen puolella sijaitseva kivillä täytetty hirsirakenne. Muut kohteeseen liittyvät rakennelmat ovat yksinomaan kivistä kasattuja matalia patomaisia rakenteita. Kohteen viimeinen käyttövaihe on todennäköisesti varsin nuori päätellen hirsien hyvästä kunnosta, mutta rakenteiden perustat saattavat mahdollisesti juontua varsin kauemmaksikin menneisyyteen.

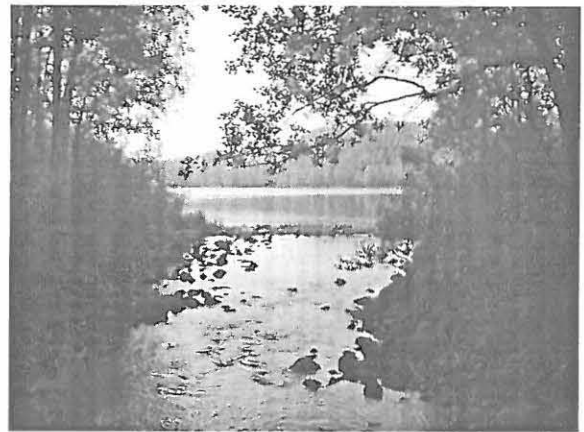
Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 21.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 26
Kuvat:	kuvat 74-77

VALKEALA HAASIAKOSKI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

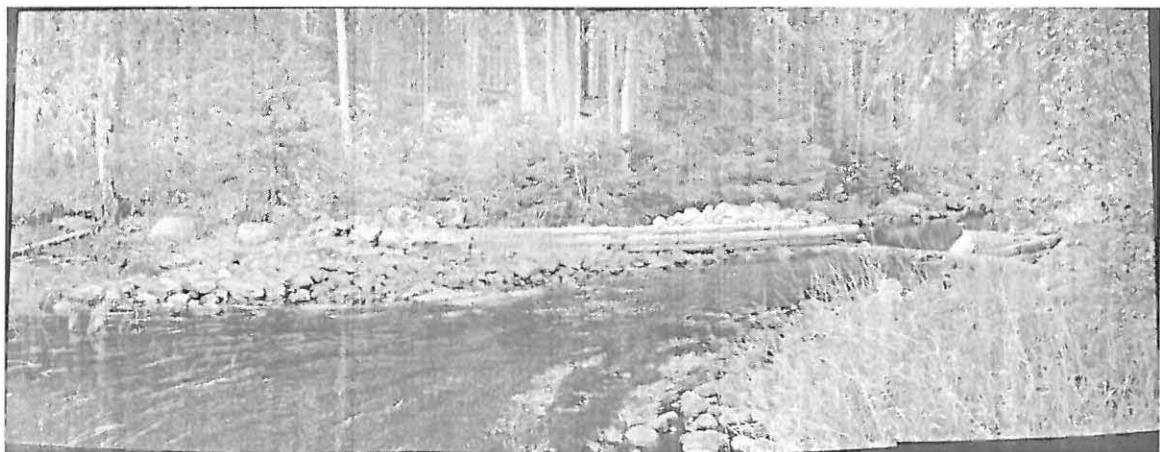
Peruskarttaote n:o 26.

Kuvat 74 ja 75. Vas. Haasiakoski, uittolaitteen jäännöksiä Lojulammen suunnasta. Etelästä. Oik. Haasiakoski, uittolaitteen jäännöksiä Rumppulammen suunnasta. Pohjoisesta. 21.08.2006. (Kuvat: O. Seitsonen)

*Kuva 76.
Haasiakoski,
uittolaitteen
jäännöksiä.
Panoraana
lounaasta.
21.08.2006.
(Kuva: O.
Seitsonen)*

Kuva 77. Haasiankoski, uittolaitteen jäännöksiä. Panoraama luoteesta. 21.08.2006. (Kuva: O. Seitsonen)

Valkeala Karhunhiekkarepovuori

Muinaisjäännöstyyppi: rökkiöt; viljelyrökkiöt
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 25

Sijainti

Kunta: Valkeala
Peruskartta: 3114 11 Luujärvi
Koordinaatit: x= 6786572 y= 3490207 z= 80-90 m mpy
Etäisyystieto: Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 2,8 km NW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

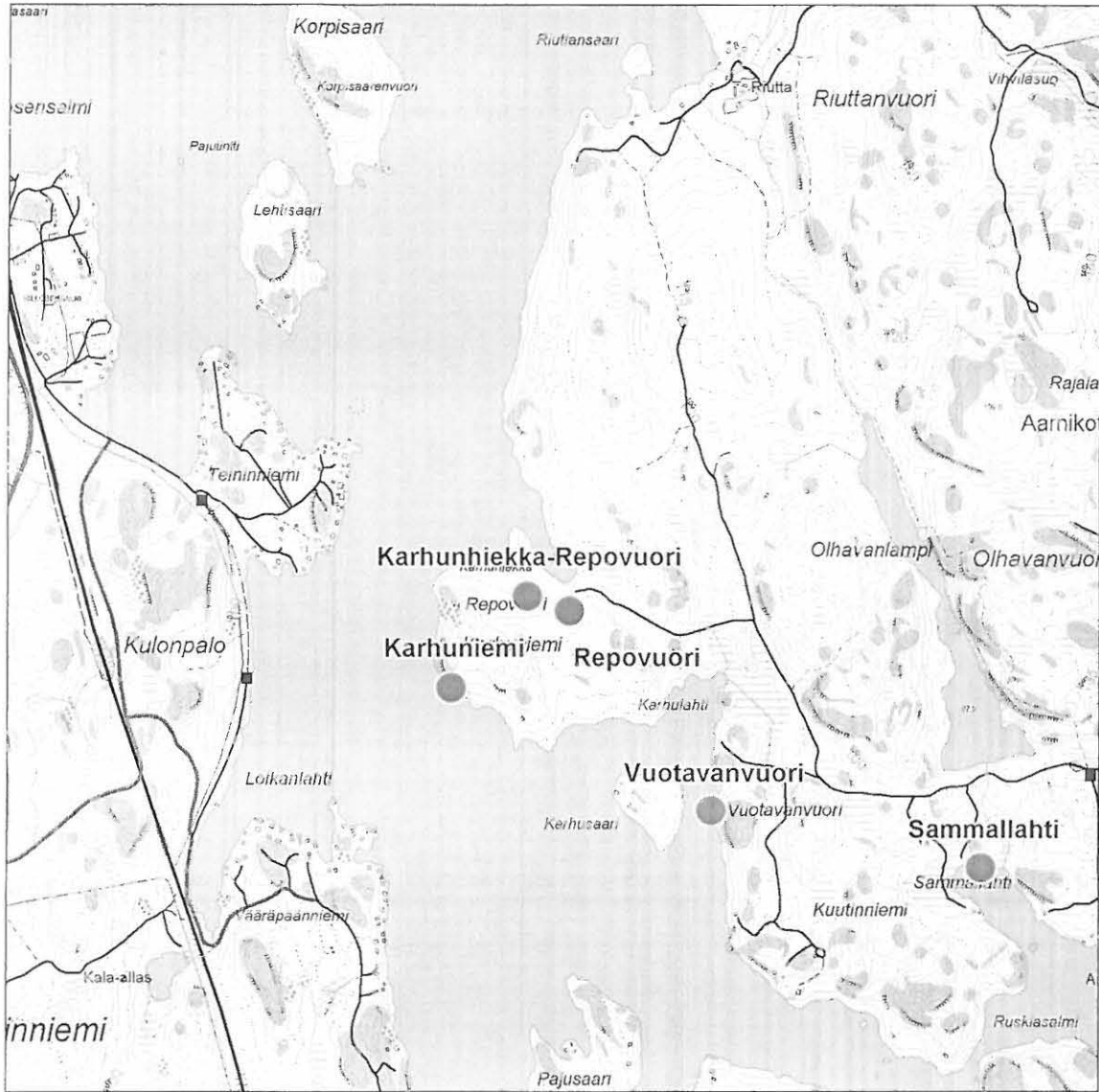
Kohde sijaitsee Repoveteen pistävässä Karhuniemessä, järven itärannalla. Tarkemmin sanottuna kaskiraunioalue sijaitsee Repovuoresta länteen ja Karhunhiekkarepovuoresta etelään sijaitsevalla alueella. Löytöalue sijaitsee hieta- ja hiekkapohjaisessa Karhuniemen pohjoisrantaan loivasti laskevassa rinteessä.

Kaskialueella, jonka koko on n. 150 x 200 m, on harvakseltaan kaskiraunioita. Raunioista 16 kartoitettiin GPS:n avulla, mutta kaikkiaan rökkiöitä näyttää alueella olevan noin 25 kpl. Osa rökkiöistä on kookkaita kivikasoja, mutta suurin osa rökkiöistä on pieniä isomman maakiven päälle tai vierelle koottuja kasoja.

Kasvillisuus alueella on rehevää kuusimetsää. Maaperä vaihtelee hienon hiekan ja kivikkoisen moreenin välillä. Maannos alueella on heikosti kehittynyt.

Tutkimukset

Tutkimukset: T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 22.08.2006, inventointi
Löydöt: -
Lähilöydöt: Repovuori n. 150 m E, Karhuniemi n. 300 m SW
Kartat: peruskarttaote n:o 27
Kuvat: kuvat 78-82

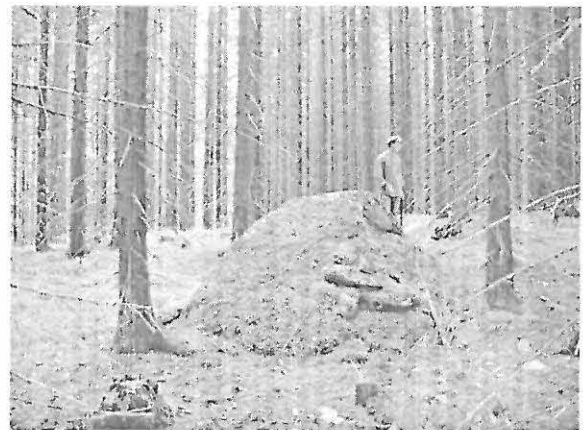

VALKEALA KARHUNHIEKKA-REPOVUORI
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 27.

Kuvat 78 ja 79. Vas. Karhunhiekkarepovuori, röykkiö 1. Lännestä. Oik. Karhunhiekkarepovuori, röykkiö 2. Lännestä. 22.08.2006. (Kuvat: O. Seitsonen)

Kuvat 80 ja 81. Vas. Karhunhiekkarepovuori, röykkiö 3. Lännestä. Oik. Karhunhiekkarepovuori, röykkiö 4. Lännestä. 22.08.2006. (Kuvat: O. Seitsonen)

Kuva 82. Karhunhiekkarepovuori, röykkiö 5. Lännestä. 22.08.2006. (Kuva: O. Seitsonen)

Valkeala Repovuori

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet; latomukset
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6786531 y= 3490323 z= n. 90 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 2,7 km NW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Repoveteen idästä työntyvässä Karhuniemessä, lähellä niemen tyveä. Paikka on 70-80 m Pajulahden pohjasta etelään, lähellä kohtaa, jossa Karhuniemeen johtava tie peruskartassa loppuu. Heti kohteen pohjoispuolella kallio laskee jyrkästi kohti järveä, tausta taas on loiva.

Paikalta löydettiin kooltaan n. 2 x 3 m kokoinen kiviröykkiö. Muodoltaan hieman epämääräinen röykkiö on ladottu tasaiselle kallion laelle melko kookkaista, särmikkäistä kivistä. Latomus on yhden kivikerroksen korkuinen eli noin 40 cm korkea.

Maaperä alueella on kalliota, jota peittää ohut humuskerros ja varpukasvillisuus – kallion laella on runsaasti kiviä. Puusto on kuivaa mäntymetsää.

Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 22.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	Karhunhiekkarepovuori n. 150 m W, Karhuniemi n. 400 m SW
Kartat:	peruskarttaote n:o 28
Kuvat:	kuvat 83-85

VALKEALA REPOVUORI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 28.

Kuva 83. Repovuori, O. Seitsonen röykkiön äärellä. Kaakosta. 22.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)

Kuva 84. Repovuori, röykkiö. Kaakosta. 22.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)

Kuva 85. Repovuori, röykkiö. Panoraama etelästä. 22.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)

Valkeala Karhuniemi

Muinaisjäännöstyyppi:	työpaikat; yöpymispaikat / luonnonmuodostumat; luolat
Ajoitus:	-
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6786318 y= 3489997 z= n. 80 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 2,6 km NW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Repoveden itärannalla, Karhuniemen länsipäässä. Paikka on niemen länsirannalla kohoavan jyrkän kalliomuodostuman eteläosassa.

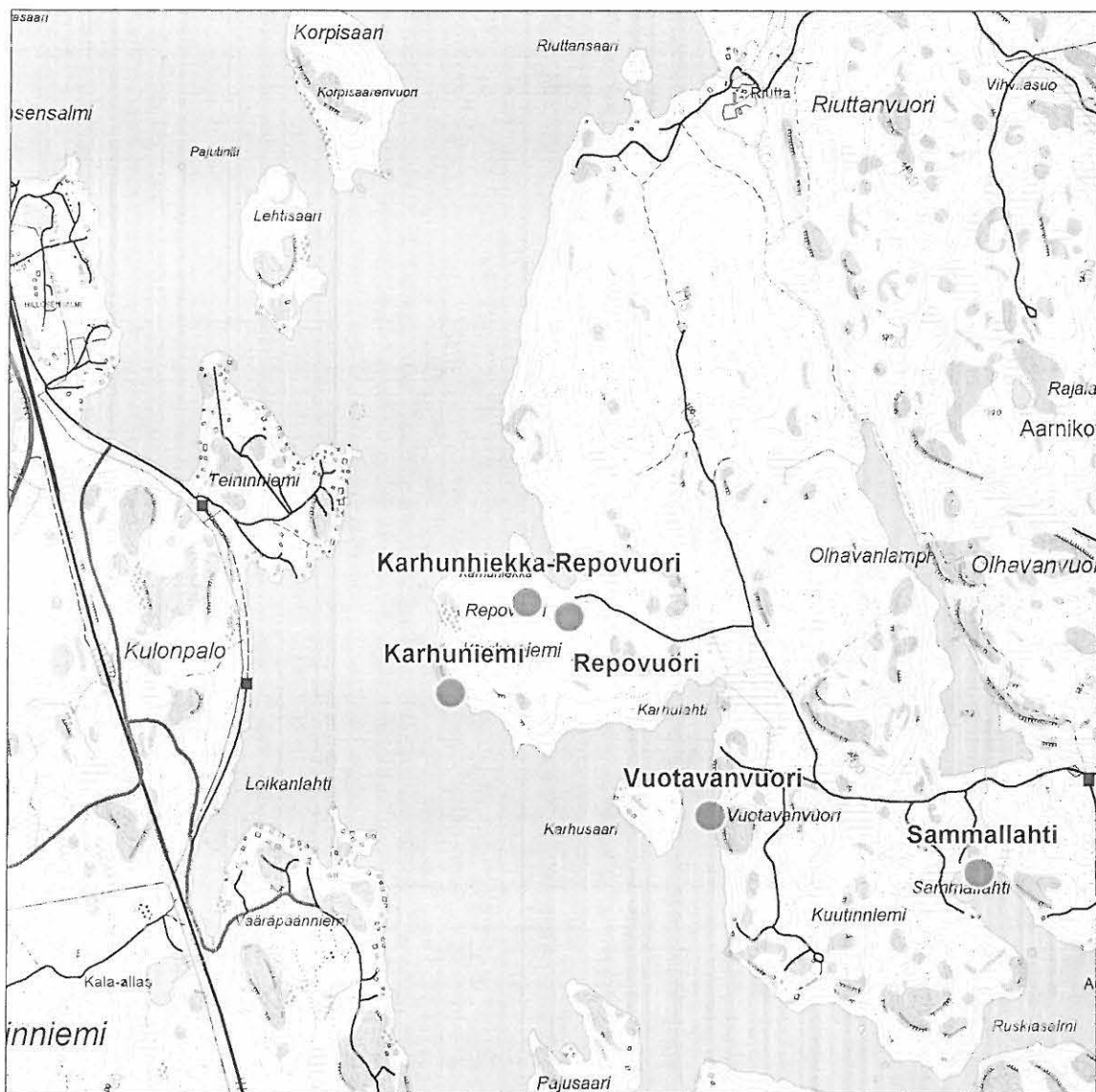
Jyrkän kallioseinämän juurelta, vain muutama metri vesirajasta löydettiin puoliluola. Kalliolippa on parhaimmillaan n. 2 m korkea ja n. 5 m leveä. Lipan alla on tasaista aluetta 1,5-2 m syvyydeltä. Edustalla lännessä maasto laskee suoraan järveen, pohjois- ja eteläpuolella kallio nousee jyrkästi.

Paikalla olevan liesikiveyksen ja luolan katossa näkyvien noki- ja palamisjälkien perusteella voi olettaa, että luola on toiminut yöpymis- ja pyyntisuojana.

Maaperä paikalla on ohuen karike/humuskerroksen peittämää kalliota, kasvillisuus niukkaa muutamia kalliolla kasvavia mäntyjä ja rantavyöhykkeen lehtipuita lukuun ottamatta.

Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 23.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	Karhunhiekkarepovuori n. 300 m NE, Repovuori n. 400 m NE
Kartat:	peruskarttaote n:o 29
Kuvat:	kuvat 86-87

VALKEALA KARHUNIEMI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 29.

*Kuva 86. Karhuniemi, I. Pylkkö Repovuoren kalliolipan alla. Panoraama etelästä.
23.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)*

*Kuva 87. Karhuniemi, Repovuoren
kalliolippa etelästä. 23.08.2006.
(Kuva: O. Seitsonen)*

REPOVEDEN KANSALLISPUISTON JA AARNIKOTKAN METSÄN LUONNONSUOJELUALUEEN ULKOPUOLELLA SIJAITSEVAT KULTTUURIHISTORIALLISET KOHTEET

ESIHISTORIALLISET KOHTEET

Valkeala Okanniemi

Muinaisjäännöstyyppe:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 07 Vuohijärvi
Koordinaatit:	x= 6778181 y= 3487370 z= 81-82 m mpy
Etäisyystieto:	N. 7,0 km SW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Vuohijärven etelärannalla, Vuohijärven kylästä luoteeseen sijaitsevan Okanniemen koillisosassa. Paikka on Tyvenlahden itä/kaakkoispuolella olevassa niemessä, niemen kärjen lähellä olevan hiekkakuopan pohjoispuolella. Kohteen tausta nousee etelässä hiekkakuopan takana kohti niemekkeen harjaa, lounaassa se laskee loivasti kohti Okanniemen alavaa keskiosaa. Edusta laskee luoteen ja koillisen välillä kohti järveä, kohteen lounaispuolella rannassa on mökkiasutusta. N. 100 m päässä pohjoisessa alkaa Lampisaaren johtava riutta/kannas.

Löytöpaikka sijaitsee tasaisella terassilla. Paikalla on havaittavissa jyrkkä, n. 2-3 m korkea rantatörmä. Rannassa, n. 4 m alempana mökkien ja vesirajan välissä, on toinen, joskin matalampi jäiden puskema valli. Löydöt, kvartsi-iskos ja palaneen luun pala tehtiin noin 81 – 82 m mpy sijaitsevalta terassilta muuntajan juurella rikkoutuneesta maasta. Yksi kvartsi löydettiin lisäksi koepistosta samalta terassilta rantatörmän harjalta, n. 50 m muuntajasta koilliseen. Kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita paikalla ei ollut mahdollista havaita.

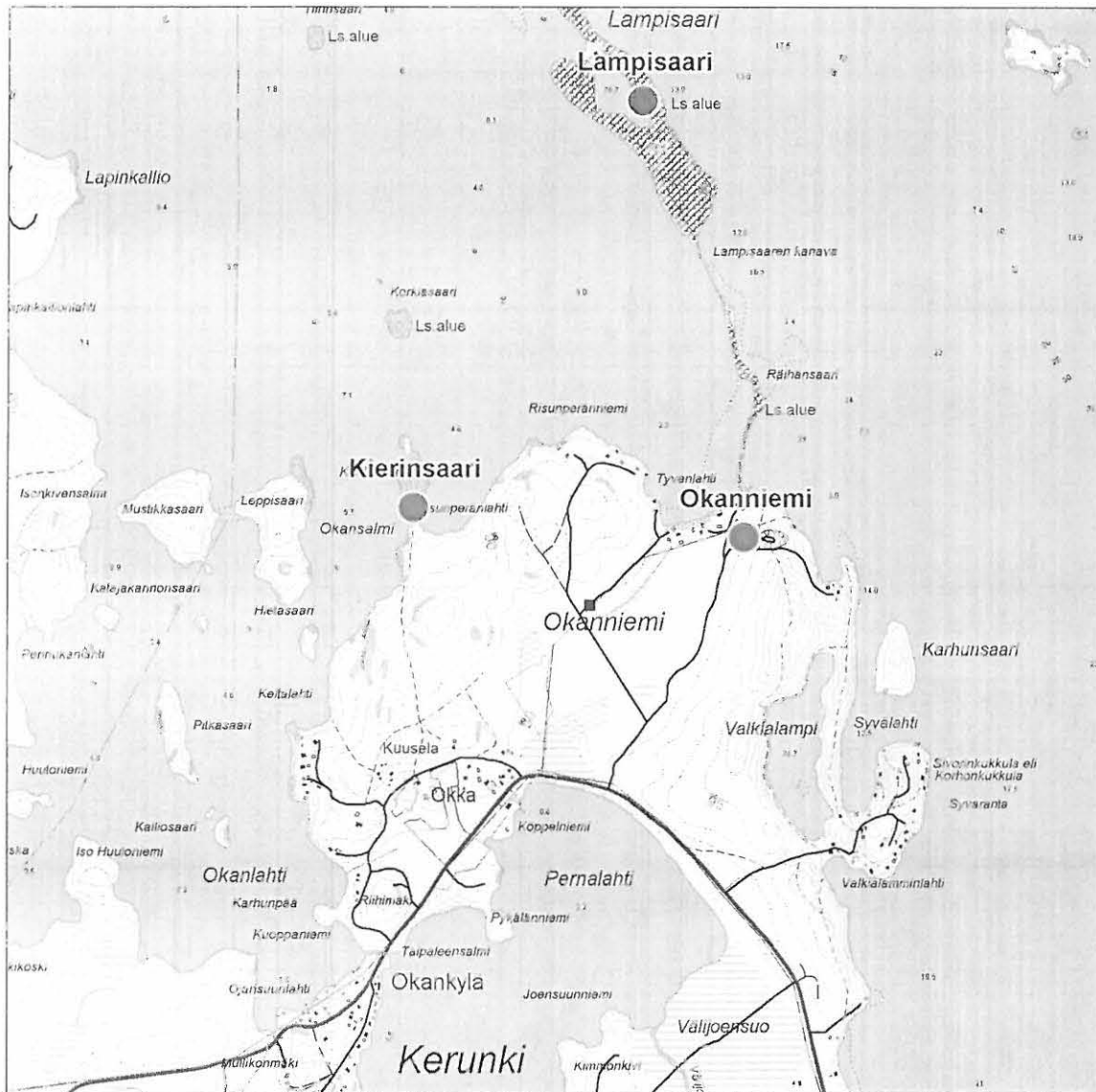
Maaperä alueella on hienoa kivetöntä hiekkaa. Kasvillisuus paikalla on kuivaa mäntykangasta.

Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 23.08.2006, inventointi
Löydöt:	kvartsi-iskoksia, palaneen luun pala
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 30
Kuvat:	kuvat 88-91; löytökuvat 17-18

Löytölista (KM 36194:1-2):

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 2 kpl, 0,5 g
2. PALANUT LUU, 3 kpl, 0,3 g

VALKEALA OKANNIEMI
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 30.

Kuva 88. Okanniemi, löytöpaikka muuntajan luona. Idästä. 23.08.2006. (Kuva: O. Seitsonen)

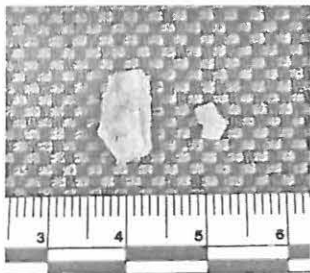
Kuva 89. Okanniemi, T. Mökkönen löytöpaikalla muuntajan luona. Pohjoisesta. 23.08.2006. (Kuva: O. Seitsonen)

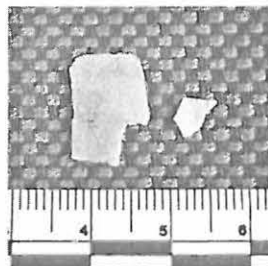
*Kuva 90. Okanniemi, löytöpaikka terassilla.
Lännestä. 23.08.2006. (Kuva: O. Seitsonen)*

*Kuva 91. Okanniemi,
rantatörmää löytöalueella.
Idästä. 25.08.2006 (Kuva: T.
Mökkönen)*

KM 36194:1

KM 36194:2

*Löytökuvat 17-18. KM 36194:1-2;
kvartsi-iskoksia ja palaneen luun pala.
(Kuvat: K. Nordqvist)*

Valkeala Kierinsaari

Muinaisjäännöstyyppe:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 07 Vuohijärvi
Koordinaatit:	x= 6778264 y= 3486456 z= 76-77 m mpy
Etäisyystieto:	N. 7,5 km SW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Vuohijärven eteläosassa, Vuohijärveen kylästä luoteeseen, Okansalmen itäpuolella. Löytöpaikka on Okanniemestä Kierinsaari-nimiseen kallioiseen niemeen johtavalla kapealla kannaksella. Kannas on vain joitakin metrejä kapea. Sen pohjoispuolella nousee Kierinsaaren kalliot – eteläpuolella maasto puolestaan kohoaa kohti Okanniemeä.

Löydöt, kvartsi-iskoksia, tehtiin vesijätömaalta ja rantavedestä kannaksen itäreunalta – löytöjä esiintyi koko kannaksen mitalta sen itäreunalla, mutta eniten löytöjä tuli kannaksen saaren puoleisesta päästä. Kannaksen länsireunalla löytöjä ei sen sijaan ollut.

Koska osa löydöistä tehtiin vedestä ja loputkin vesijätöltä, ovat monet löydöistä vedenpyöristämiä. Joukossa on kuitenkin myös hyvin säilynyttä materiaalia. On mahdollista, että kyseessä on osaksi tai jopa lähes kokonaan veteen erodoitunut kohde, joka olisi sijainnut suojaisan kallion eteläpuolisella kannaksella. Toisaalta kvartsia on saatettu esimerkiksi rantatasanteella vallitsevan rehevän kasvillisuuden takia iskeä itse rantavyöhykkeelläkin. Kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita paikalla ei ollut mahdollista havaita.

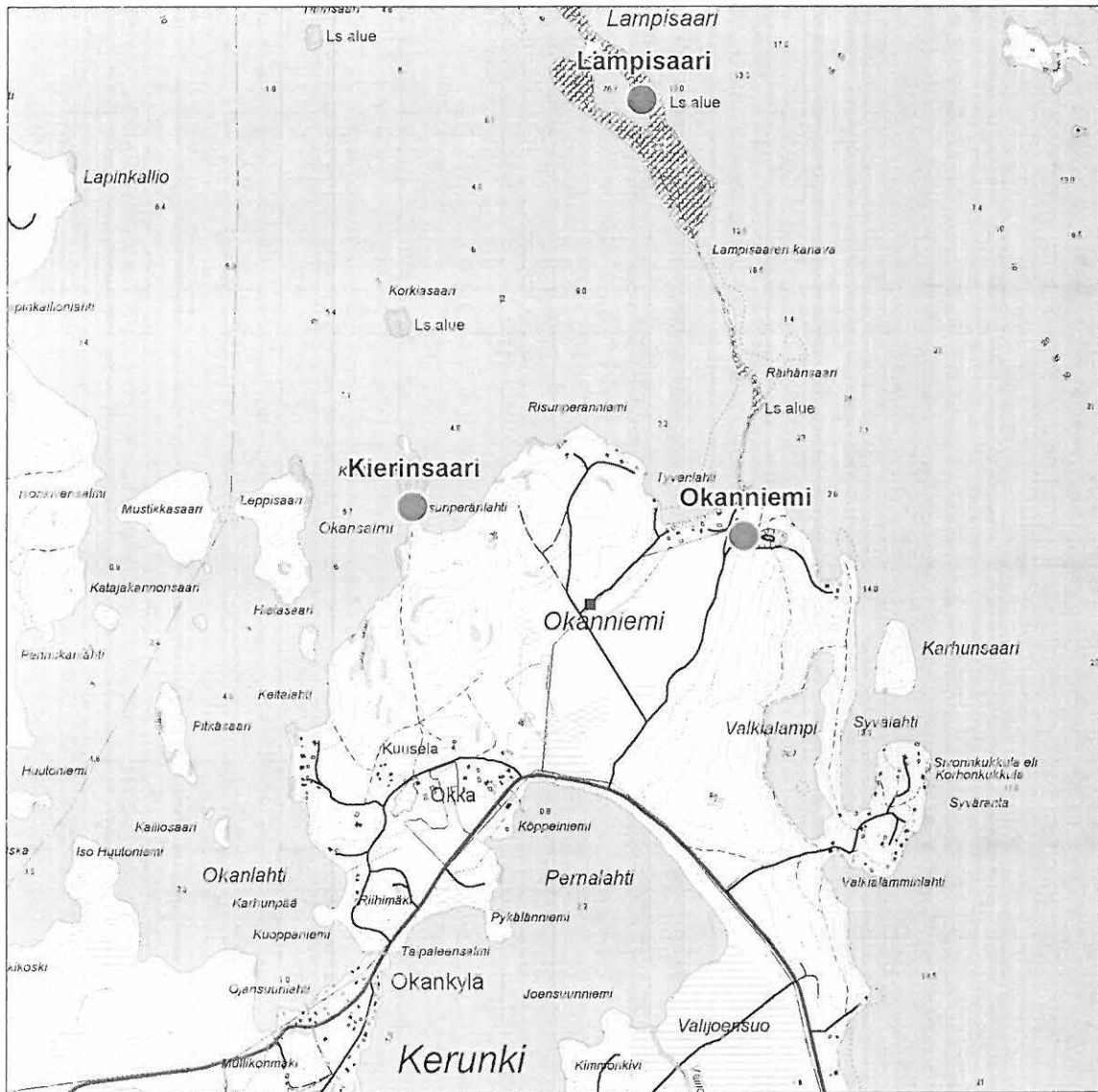
Maaperä löytöpaikalla on karkeaa hiekkamoreenia. Kasvillisuus on runsaasti suopursua kasvavaa, rehevää mäntyvaltaista sekametsää.

Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen & O. Seitsonen 25.08.2006, inventointi
Löydöt:	liuske- ja kvartsi-iskoksia
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 31
Kuvat:	kuva 92; löytökuvat 19-22

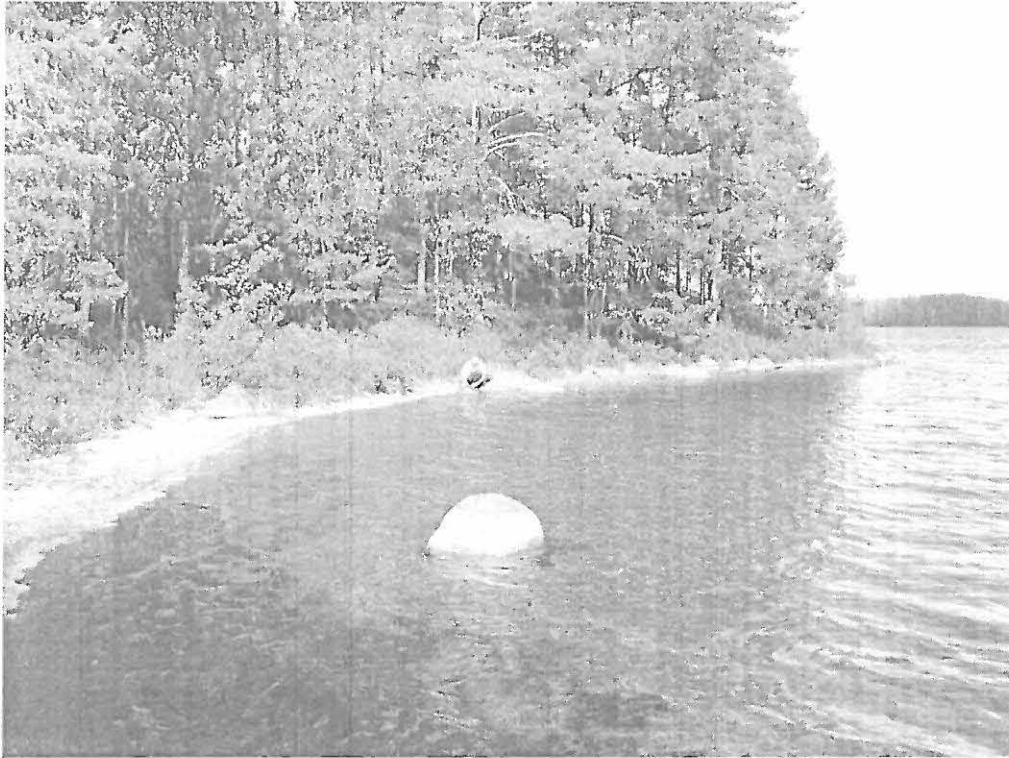
Löytölista (KM 36191:1-2):

1. LIUSKEISKOS, 1 kpl, saviliusketta, 2,4 g
2. KVARTSI-ISKOKSIA, 16 kpl, 294,6 g

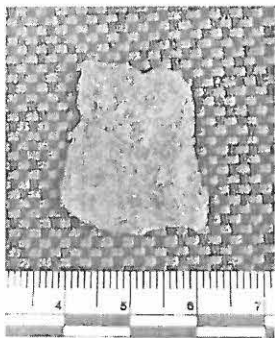

VALKEALA KIERINSAARI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

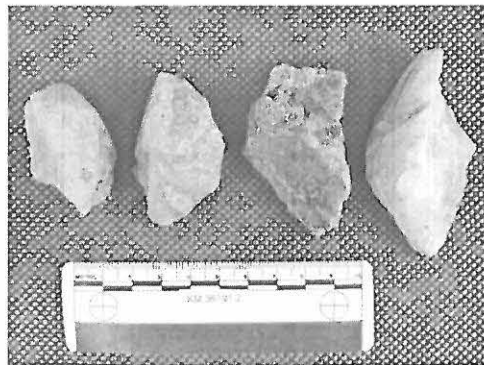
Peruskarttaote n:o 31.

Kuva 92. Kierinsaari, löytöalue lounaasta. 25.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)

KM 36191:1

Löytökuvat 19-22. KM 36191:1-2; liuskeiskos ja kvartsi-iskoksia, alh. oik. vedenpyöristämiä iskoksia. (Kuvat: K. Nordqvist)

Valkeala Lampisaari

Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat, asuinpainanteet
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 07 Vuohijärvi
Koordinaatit:	x= 6779387 y= 3487088 z= 80 m mpy
Etäisyystieto:	N. 6,2 km SW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Vuohijärven eteläosassa sijaitsevassa Lampisaarella, saaren keskellä olevan lammen kaakkoisrannalla. Löytöpaikka on luonnonsuojelualueella, lampeen pistävässä niemekkeessä, n. 25 m lammen rannasta. Saaren itäosaa seuraava polku kulkee kohteen halki, kiertäen painanteen etelä- ja länsipuolitse.

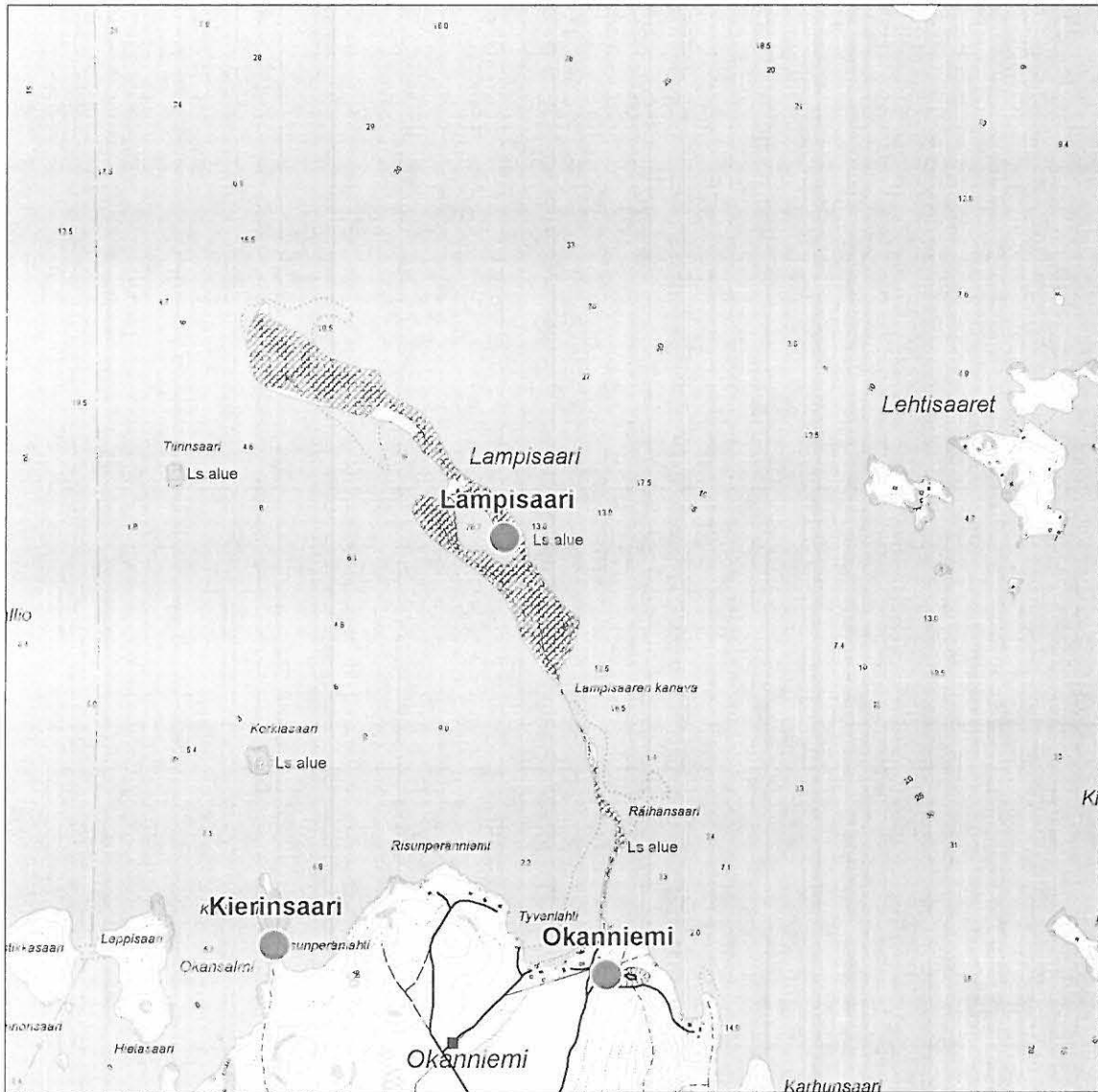
Kohteelta havaittu asumuspainanne sijaitsee matalan harjanteen tasaisessa kärjessä. Etelässä ja lännessä maasto laskee törmänä kohti lampea. Pohjoisessa maasto nousee hieman, koillisessa n. 10 m päässä on suppa. Lännessä maasto laskee parin rantavallin kautta Vuohijärveen 40–50 m päässä. Supan ja rantavallien välissä, niemekkeen laidalla kulkee matala jääntyöntämä lohkarevyö.

Asumuspainanne on suorakaiteenmuotoinen ja kooltaan 8,5 x 6,5 x 0,5 m. Painanteen pitkä sivu on kohti etelälounasta, eli se on karkeasti niemekkeen suuntainen. Painanteessa on heikko valli lammenpuoleisella sivulla. Kohde sijaitsee luonnonsuojelualueella, joten paikalle ei tehty koepistoja – näin olen maanpinnan ollessa ehjä kulttuurikerrosta tms. ei ollut mahdollista havaita. Painanteen ulkomuoto, mitat ja sijoittuminen osoittavat kuitenkin selvästi, että kyseessä on kivikautinen asuinpaikka kohde.

Maaperä alueella on kivetöntä hiekkamoreenia. Kasvillisuus on mäntykangasta.

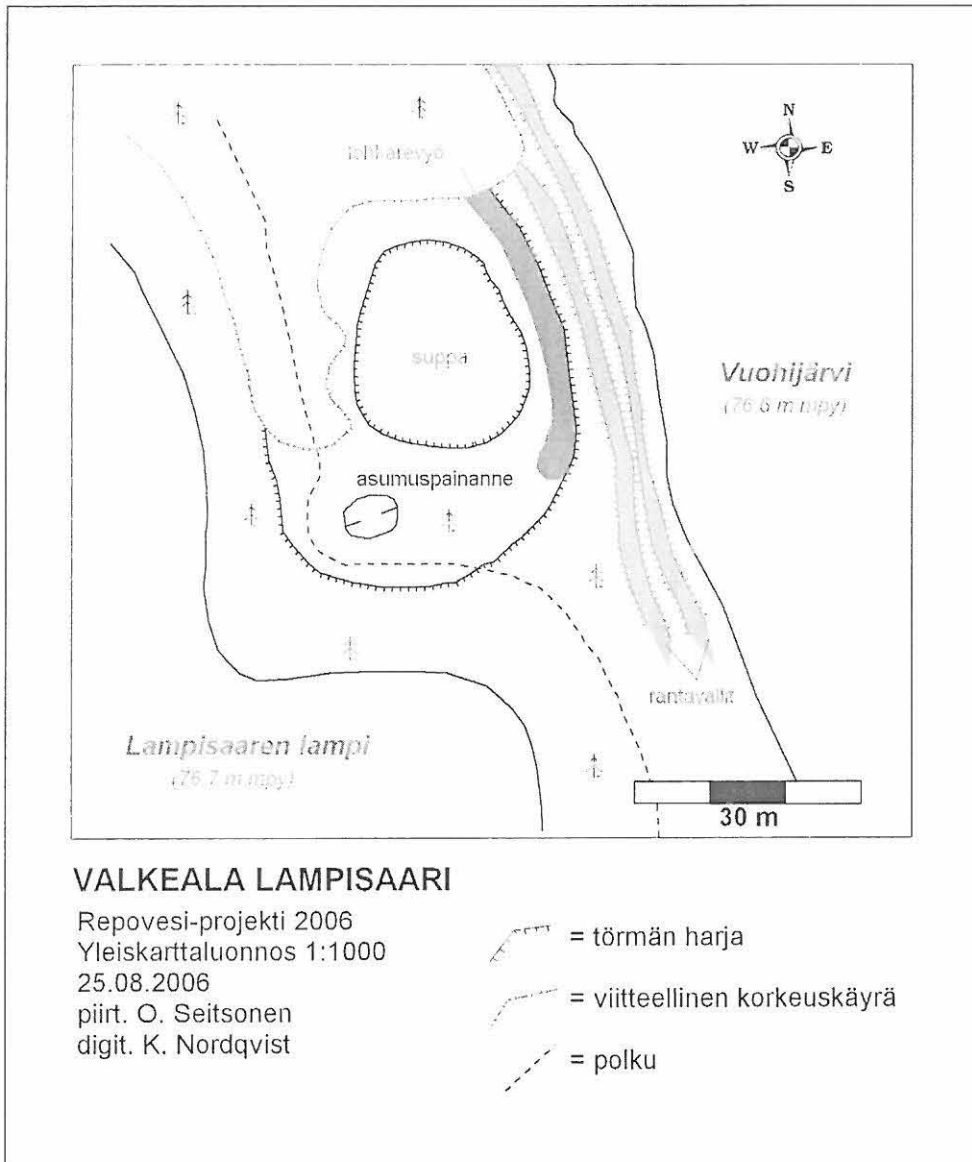
Tutkimukset

Tutkimukset:	T. Mökkönen & O. Seitsonen 25.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 32, yleiskarttaluonnos n:o 10
Kuvat:	kuvat 93-96

VALKEALA LAMPISAARI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 32.

Yleiskarttaluonnos n:o 10.

*Kuva 93.
 Lampisaari,
 painanne.
 Panoraama
 luoteesta.
 25. 08.2006.
 (Kuva: T.
 Mökkönen)*

*Kuva 94. Lampisaari, O.
Seitsonen painanteessa.
Idästä. 25.08.2006.
(Kuva: T. Mökkönen)*

Kuva 95. Lampisaari, painanne. Panoraama pohjoisesta-luoteesta. 25.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)

*Kuva 96.
Lampisaari,
painanne.
Panoraama
pohjoisesta.
25.08.2006.
(Kuva: T.
Mökkönen)*

Valkeala Mäntysaari Kellonkärki

Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat; asuinpainanteet
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 08 Hillosensalmi
Koordinaatit (GPS):	x= 6787225 y= 3487431 z= 78-79 m mpy
Etäisyystieto:	N. 5,0 km NW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Vuohijärven itäosassa sijaitsevan pitkän (n. 2 km) ja kapean Mäntysaaren pohjoispäässä, rehevän laguunimaisen Ainasuojanlahden itärannalla. Laguuni ja asuinpaikan takamaastossa nouseva harjanne tarjoavat tuulensuojaisen paikan asutukselle. Maalaji on hiekkaa, joka muuttuu asteittain karkeammaksi harjun laelle noustessa. Puusto alueella on harvaa mäntykangasta, melko avointa maastoa.

Alueella todettiin kaksi asuinpainannetta, jotka molemmat ovat hyvin säilyneitä. Niistä ensimmäinen sijaitsee aivan M. Paavilaisen kesähuvilan pihapiirissä, rantaterassin päällä, huvilarakennuksesta noin 3m pohjoiseen. Paikalta on nykyiseen järvenrantaan noin 20 metriä lounaaseen. Painanne on muodoltaan pyöreähkö (halkaisija n. 6,0 m). Sen ulkopuolella mutta aivan painanteen itäkulmassa kiinni sijaitsee mahdollisesti toinen, pienempi (halkaisija n. 2,0 m) painanne. Suuremman painanteen keskelle tehdystä koekuopasta (kk 1) löytyi kvartsia, piitä ja palannutta luuta. Kuopassa todettiin n. 10 cm paksu turvekerros ja 15 cm paksu huuhtoutumiskerros, joita seurasi vaaleanruskea kulttuurimaa. Koska kuoppaa ei haluttu laajentaa, sitä ei kaivettu puhtaaseen pohjamaahan asti. Reunavallin ulkopuolelle, painanteesta noin 2 m pohjoiseen tehdystä koekuopasta (kk 2) ei tullut löytöjä eikä siinä todettu kulttuurikerrosta.

Kesähuvilasta 18 m koilliseen sijaitsee toinen, muodoltaan ja kooltaan (halkaisija 5,0 m) vastaavanlainen painanne. Painanne sijaitsee rannassa sijaitsevaa kohdetta n. 5 m ylempällä tasolla (karkea arvio) ja saattaa siten olla tätä vanhempi. Kohdalla ei ole selvää terassia, vaan painanne on harjun rinteessä. Harjun tasainen lakialue sijaitsee painanteesta noin 5 m koilliseen. Painanteen keskelle tehtiin koekuoppa (kk 3), joka oli löydötön eikä siinä todettu selvää kulttuurikerrosta. Sen edustalle, n. 2 m vallista lounaaseen tehdystä koekuopasta kuitenkin löytyi kvartsia. Myös tähän ylempään painanteeseen liittyy pienoispainanne, joka on edellistä selkeämpi (halkaisija n. 1,5 m) ja sijaitsee suuremman painanteen luoteiskulmassa.

Koordinaatit viittaavat alempaan asuinpainanteeseen. Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä painanteen keskustasta.

Tutkimukset

Tutkimukset: A. Lahelma, T. Miettinen 22.08.2006, inventointi

Löydöt: pii- ja kvartsi-iskoksia, palaneen luun pala

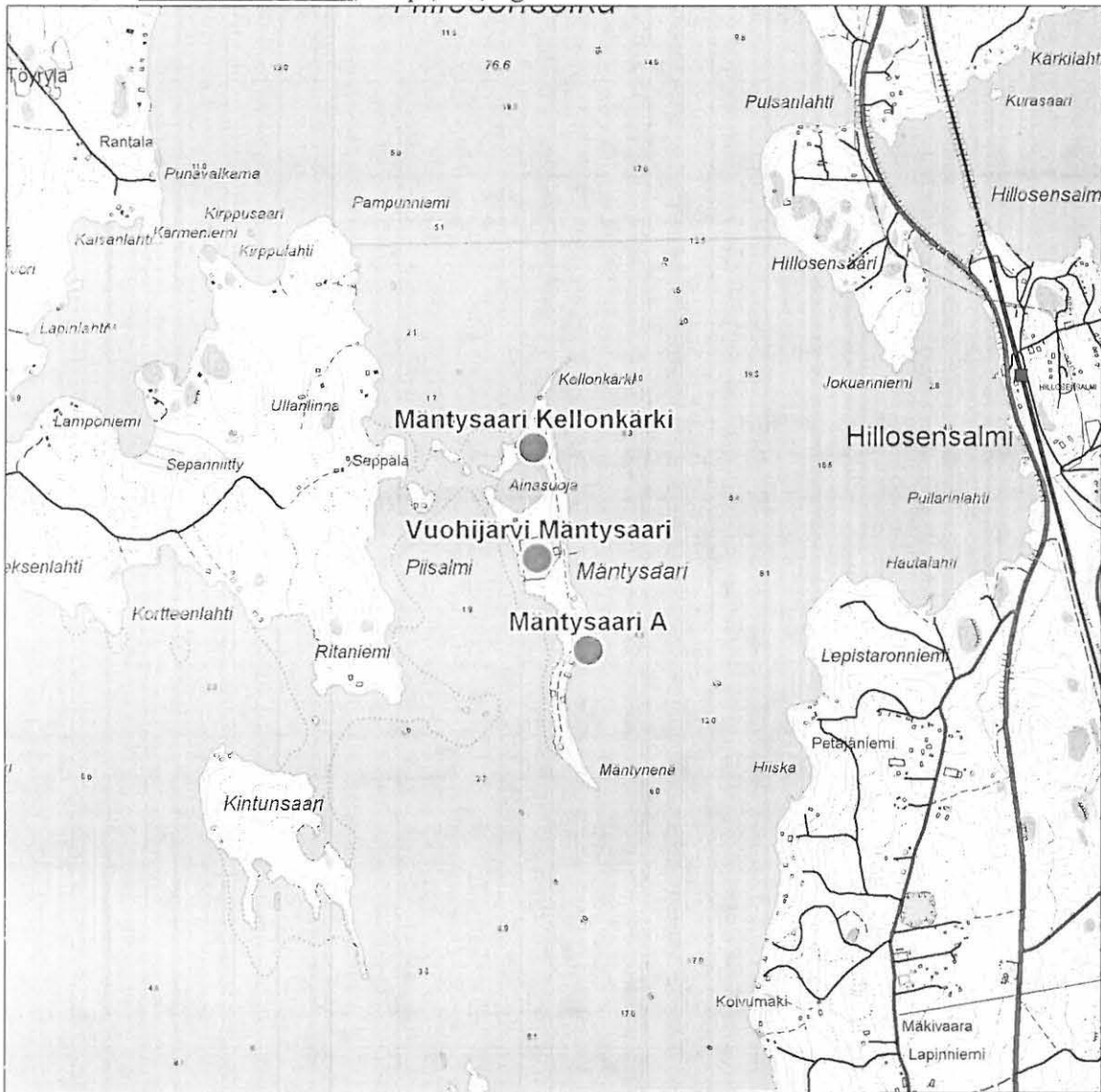
Lähilöydöt: Vuohijärvi Mäntysaari n. 300 m S, Mäntysaari n. 300 m S

Kartat: peruskarttaote n:o 33; yleiskarttaluonnos n:o 11

Kuvat: kuvat 97-99; löytökuvat 23-25

Löytölista (KM 36190:1-3):

1. PII-ISKOKSIA, 2 kpl, 1,9 g
2. KVARTSI-ISKOKSIA, 6 kpl, 7,6 g
3. PALANUT LUU, 1 kpl, >0,1 g

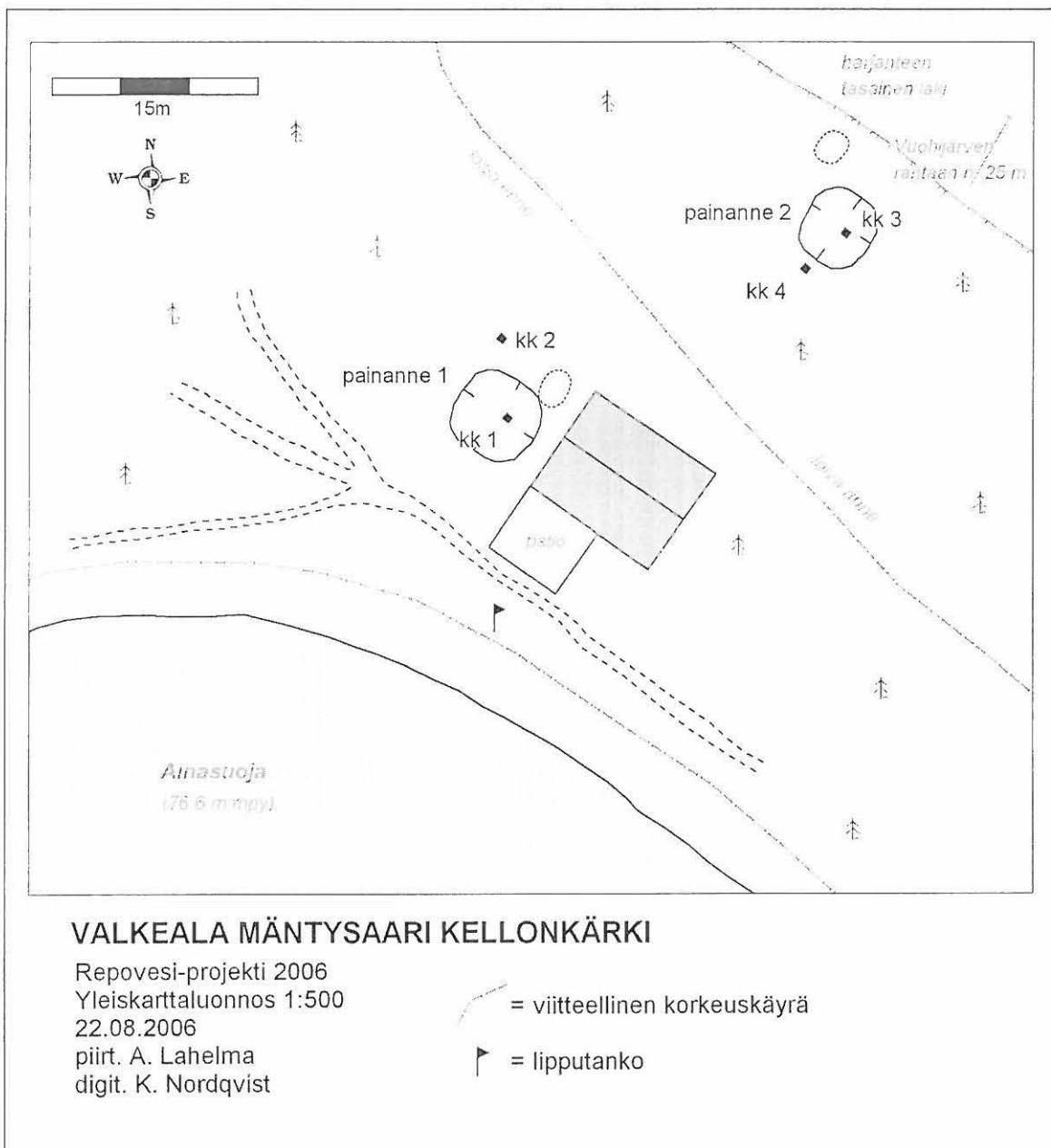

VALKEALA MÄNTYSAARI KELLONKÄRKI

PERUSKARTTAOTE

1:20 000

Peruskarttaote n:o 33.

Yleiskarttaluonnos n:o 11.

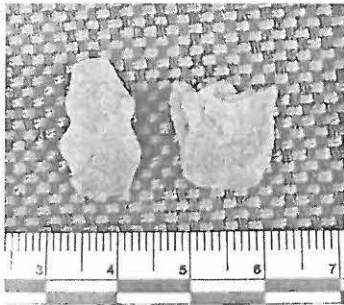
Kuva 97. Mäntysaari Kellonkärki, kivikautinen asuinpaikka. T. Miettinen seisoo alemman asuinpaikanteen keskellä. Oikealla M. Paavilaisen kesähuvila. Lounaasta 22.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

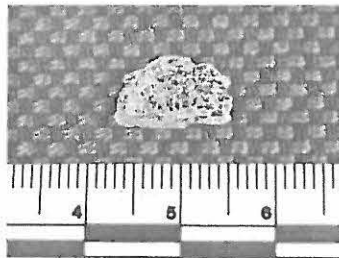
Kuva 98. Mäntysaari Kellonkärki, kivikautinen asuinpaikka. Taustalla asuinpaikan edustalla sijaitseva suojainen laguuni. Koillisesta. 23.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

Kuva 99. Mäntysaari Kellonkärki, kivekautinen asuinpaikka. Alemman asuinpainanteen keskelle kaivetun koekuopan profiili. 22.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

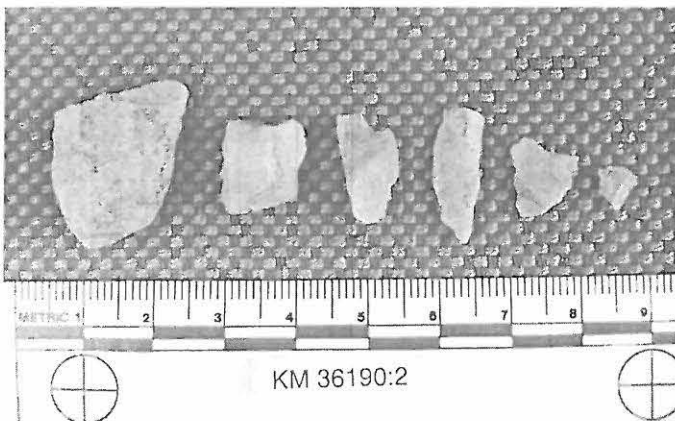

KM 36190:1

KM 36190:3

Löytökuvat 23-25. KM 36190:1-3; pii-iskoksia, kvartsi-iskoksia, palaneen luun pala. (Kuva: K. Nordqvist)

KM 36190:2

Valkeala Mäntysaari A

Muinaisjäännöstyyppe: löytöpaikat
Ajoitus: kiviikautinen?
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Kunta: Valkeala
Peruskartta: 3114 08 Hillosensalmi
Koordinaatit (GPS): x= 6786667 y= 3487581 z= 77-78 m mpy
Etäisyystieto: N. 4,6 km NW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

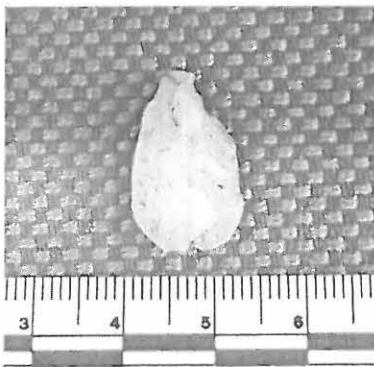
Kohde sijaitsee Vuohijärven itäosassa sijaitsevan pitkän (n. 2 km) ja kapean Mäntysaaren SE-osassa, kohdassa jossa saari kapenee ohueksi, Mäntynenää kohti kaartuvaksi harjanteeksi. Eteläpuoleisella, luonnonkauniilla hiekkarannalla tehtiin pintapoimintaa ja hiekkarannan vieressä sijaitsevalle tasaiselle, peitteiselle alueelle harjanteen juurelle tehtiin viisi koepistoa. Vaikka paikka sijaintinsa puolesta vaikuttaa erinomaiselta, ainoaksi löydöksi jäi GPS-koordinaattien ilmoittamasta paikasta, rannasta n. 15 m etäisyydelle tehdystä koekuopasta löytynyt kvartsi. Koekuopissa ei erottunut kulttuurikerrosta, vaan maa oli puhdasta, homogeenista hienoa hiekkaa.

Tutkimukset

Tutkimukset: A. Lahelma, T. Miettinen 24.08.2006, inventointi
Löydöt: kvartsi-iskos
Lähilöydöt: Vuohijärvi Mäntysaari n. 300 m NW, Mäntysaari n. 300 m NW
Kartat: peruskarttaote n:o 34
Kuvat: kuva 100; löytökuvaa 26

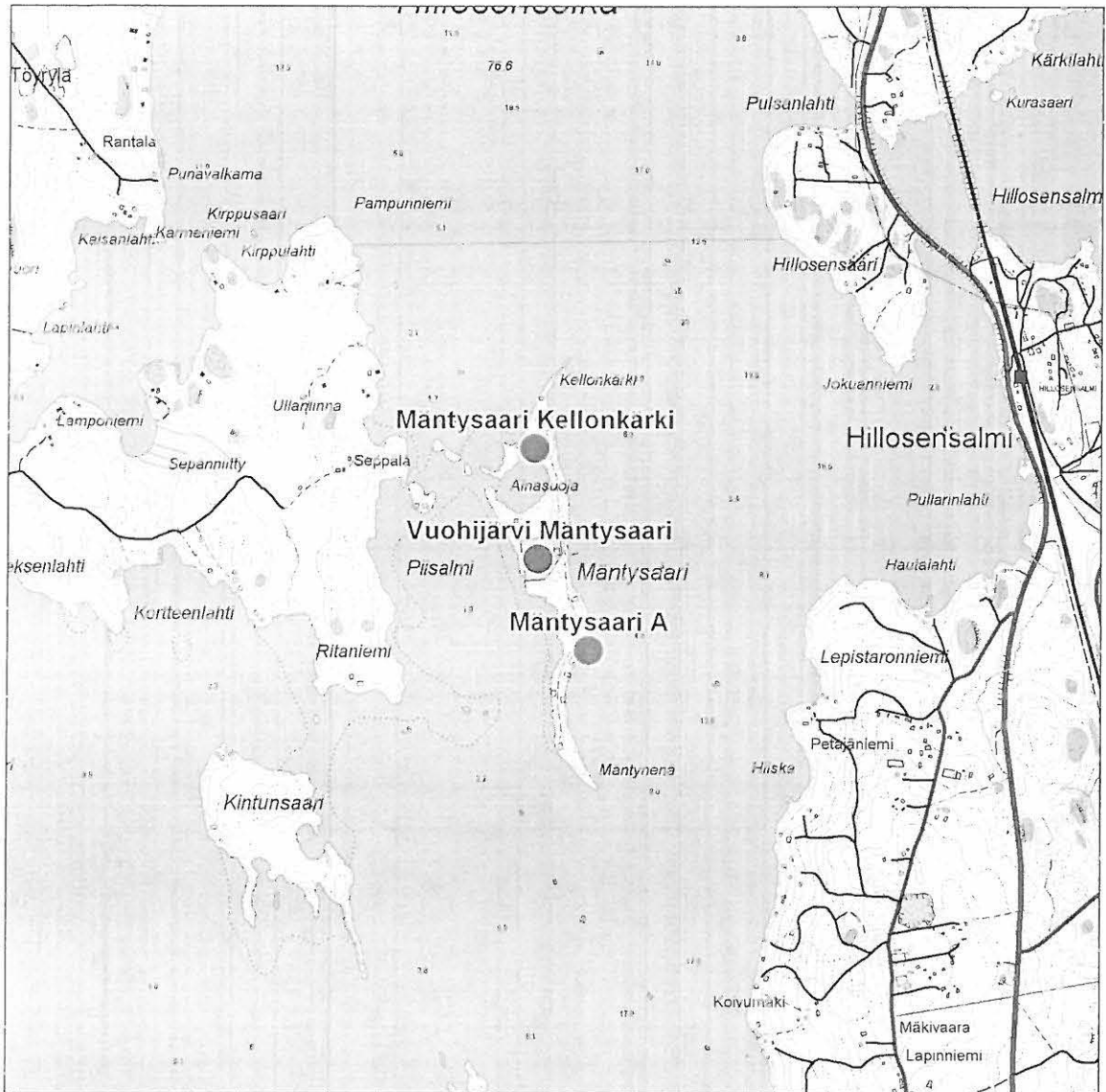
Löytölista (KM 36188):

1. KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, 1,9 g

KM 36188

Löytökuvaa 26. KM 36188; kvartsi-iskos. (Kuva: K. Nordqvist)

VALKEALA MÄNTYSAARI A
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 34.

Kuva 100. Mäntysaari A, kvartsilöytöpaikka. Kvartsi-iskos löytyi rannasta noin 10 m pohjoiseen tehdystä koekuopasta. Koillisesta. 23.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

Valkeala Tihvetniemi

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen?
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Kunta: Valkeala
Peruskartta: 3114 11 Luujärvi
Koordinaatit: x= 6781259 y= 3492486 z= n. 80 m mpy
Etäisyystieto: N. 3,0 km SSE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Tihvetjärven keskellä olevassa suuressa Tihvetniemessä, sen keskiosissa. Löytöpaikka sijaitsee niemen pohjois-etelä -suunnassa halkaisevan maantien länsipuolella olevassa hiekkakuopassa. Kohde on loivasti itään viettävällä tasanteella, jonka alareuna on aurattu em. tieksi. Tien alapuolella matala törmä laskee suohon. Löytöpaikan tausta, joka on hiljattain hakattu, nousee tasaisesti lännessä olevalle moreeniharjanteelle.

Löytö, kvartsi-iskos, tehtiin hiekkakuopasta. Kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita paikalla ei havaittu. Kyseinen hiekkakuoppa on pienialainen hienomman hiekan alue moreeniharjanteiden välissä – kaikkialla ympäristössä maaperä on karkeampaa. Tällä perusteella sitä voisi pitää esihistoriallisena kohteena, joskin lisävarmistus olisi paikallaan.

Löytöpaikka on hakkuuaukealla ja sen taustalla kasvaa harvaa vesakkoista mäntymetsää. Hakkuuaukea on lisäksi aurattu. Tien alapuolisella suolla kasvillisuus on nuorta mäntyä ja koivua.

Tutkimukset

Tutkimukset: T. Mökkönen, O. Seitsonen, I. Pylkkö 2.08.2006, inventointi
Löydöt: kvartsi-iskos
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote n:o 35
Kuvat: kuva 101; löytokuva 27

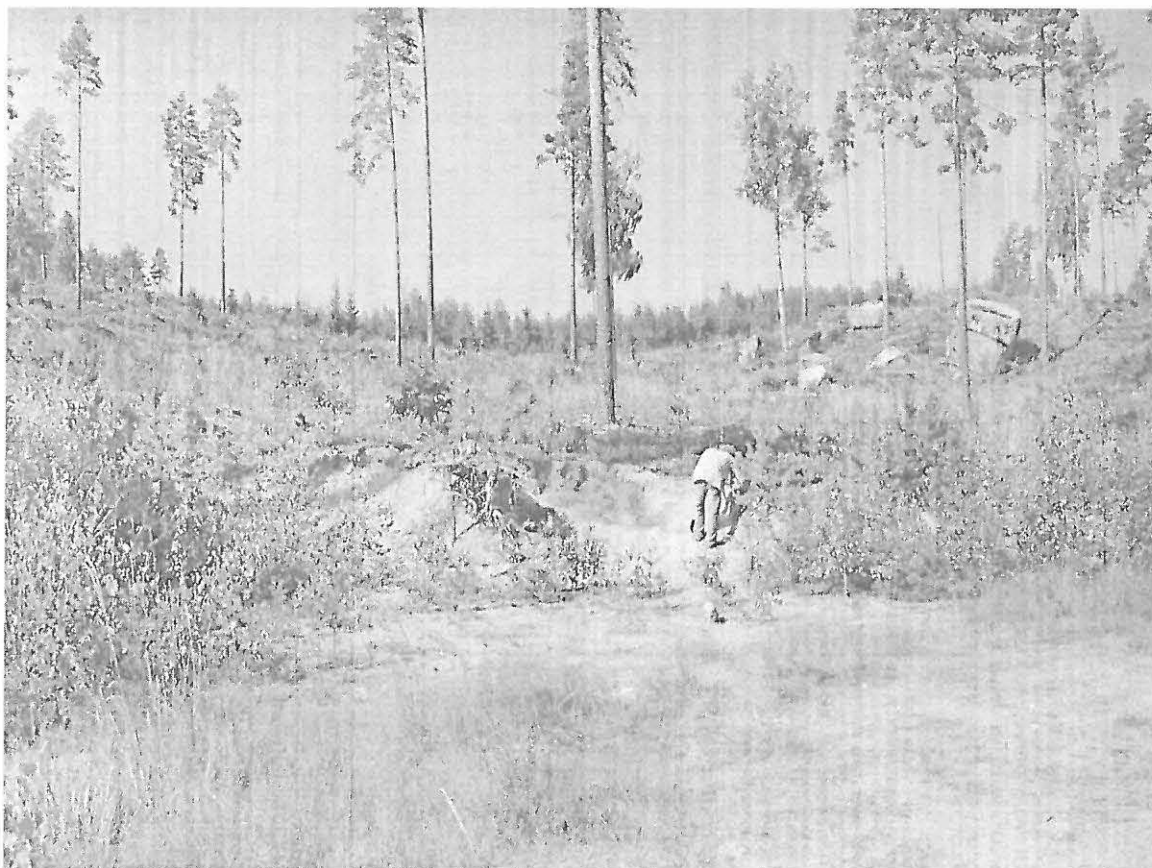
Löytölista (KM 36192):

1. KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, 0,3 g

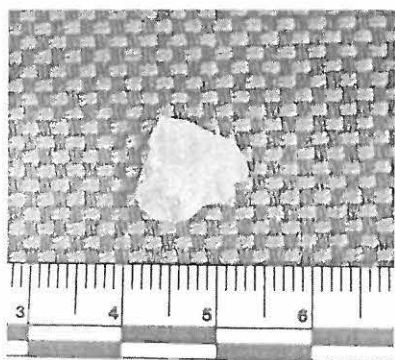

VALKEALA TIHVETNIEMI
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 35.

Kuva 101. Tihvetniemi. Kaakosta. 22.08.2006. (Kuva: T. Mökkönen)

KM 36192

Löytökuvaa 27. KM 36192; kvartsi-iskos. (Kuva: K. Nordqvist)

Valkeala Pukkisaari

Muinaisjäännöstyyppi:	hautapaikat; lapinrauniot
Ajoitus:	varhaismetallikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6782486 y= 3490541 z= 77-78 m mpy
Etäisyystieto:	N. 1,7 km SW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Saulo Kepsu (1990: 249) kirjoittaa teoksessa *Valkealan historia I*, että Tihvetjärven luoteisosassa sijaitseva pieni (pituus n. 200 m) Pukkisaari esiintyy vanhoilla kartoilla nimellä Kalmosaari, mistä johtuen sitä voidaan epäillä vanhaksi hautasaareksi:

”Kylän pohjoisosassa melko lähellä Kirjokiven kartanoa Taipaleenselällä on kuitenkin Pukkisaari(kursivoitu)-niminen saari, jonka nimi vuoden 1804 (kopioitu vuoden 1783 ruotsalaisesta verorevisiokartasta) venäläisessä kartassa on Kalmo sari (VA MH 279/2D 1/3 MH 280/2D 3/3). Isojakokartassa (1828-29 MHA G 25a 25/5) nimi on tosin asussa Kallio saari, joka kuitenkin voi olla kirjurin virhe”.

Kepsu mainitsee käyneensä paikan päällä ja todenneensa saarella mahdollisen röykkiön, jota arvelee haudaksi. Saarta itsessään hän pitää mahdollisena hautapaikkana, jonka ajoittaa kysymysmerkillä rautakaudelle tai myöhemmin (Kepsu 249; 254):

” Jos nimi todella on ollut *Kalmosaari*, on mahdollista, että saarella on ?rautakautinen kalmisto. ... Jos Pukkisaari kuitenkin osoittautuisi tuhannen vuoden takaiseksi hautauspaikaksi, se todistaisi seudun asutuksen yhtä vanhaksi. ... Asutus voi olla peräisin jo lähes tuhannen vuoden takaa, mikäli Pukkisaari on todella ollut kalmosaari.”

Kirjassa on kohteesta myös valokuva, josta sen luonnetta ei kuitenkaan pysty pääättelemään (Kepsu 1990: 250). Kohdetta ei ole aiemmin tarkastettu arkeologisesti eikä sitä mainita Valkealan perusinventoinnissa (Seppä 2002).

Nyt suoritettussa inventoinnissa Pukkisaaresta paikannettiin röykkiö, joka lienee Kepsun tarkoittama kohde. Se sijaitsee saaren itäosassa olevassa pienessä kallioisessa niemessä, niemen kärjestä noin 22 m NW. Röykkiö (koko on 4,50 m N-S, 3,90 m E-W, korkeus noin 0,80 m) on rakennettu niemen keskelle, noin metrin verran vesirajan yläpuolelle, suhteellisen tasaiselle kalliopohjalle. Niemi on muutamia pieniä mäntyjä lukuun ottamatta varsin avoin ja siltä avautuu lähes esteetön näkymä Tihvetjärvelle. Röykkiö on selvästi ihmisen tekemä ns. lapinraunio eli hautaröykkiö. Vastaavat kohteet yleensä ajoitetaan varhaismetallikaudelle.

Kallion päällä on joitain luontaisia kivenlohkareita, ja rökkiö on rakennettu osaksi niitä hyödyntäen. Osa rökkiön reunakivistä lienee luonnonkiviä (noin 0,80 x 0,70 x 0,50 kokoisia lohkareita), jotka on joko jätetty paikoilleen tai niiden paikkaa on hiukan siirrelty niin, että ne muodostavat kehän jonka sisäpuolelle rakenne on tehty pienempiä kiviä käyttäen. Keskimäärin kivet ovat ihmisen pään kokoisia, mutta joukossa on pienempiäkin, nyrkinkokoisia. Rökkiön keskellä on isohko kivi (0,50 x 0,40 x 0,30 m) – ei varsinainen silmäkivi mutta kuitenkin muita sisuskiviä suurempi.. Rökkiö on maansekainen, osittain sammaloitunut ja sen keskellä kasvaa joukko pienehköjä mäntyjä.

Rökkiöstä 3,0 m SE eli niemenkärjen suunnassa on kalliossa pieni (halkaisija noin 20 cm, syvyys 9 cm), säännöllisen pyöreä kuoppa kalliossa. Kuoppa lienee luontainen, mutta sijaintinsa ja erikoisen muotonsa vuoksi voi jotenkin liittyä rökkiöön (jonkinlainen uhrikuoppa?)

Kalmosaari-nimestä johtuen Pukkisaarella saattaisi periaatteessa sijaita myös myöhempi hautasaari, kuten Kepsu arvelee. Ruumishautauksen kannalta sopivaa, hienorakeista maata saarella on varsin vähän, mutta rökkiöstä n. 30 m NNW on kuitenkin pienehkö tasainen alue, jossa maalaji on hiesua. Alueella todettiin muutamia painanteita, joita voisi ajatella hautapainanteiksi mutta ne voivat olla luontaisiakin. Painanteisiin tehtiin kaksi koekuoppaa ja tasanteella suoritettiin metallinilmaisinsintää, mutta mitään hautauksiin viittaavaa ei löytynyt.

Pukkisaaren lapinraunio on hieno lajityyppinsä edustaja ja varsinkin sijainniltaan erinomaisen kaunis. Koska se sijaitsee aivan Repoveden kansallispuiston tuntumassa, sillä voidaan ajatella olevan jonkin verran matkailullista arvoa. Tätä silmällä pitäen, ja kohteen säilymisen turvaamiseksi, sen päällä kasvavat männyt olisi syytä kaataa.

Tutkimukset

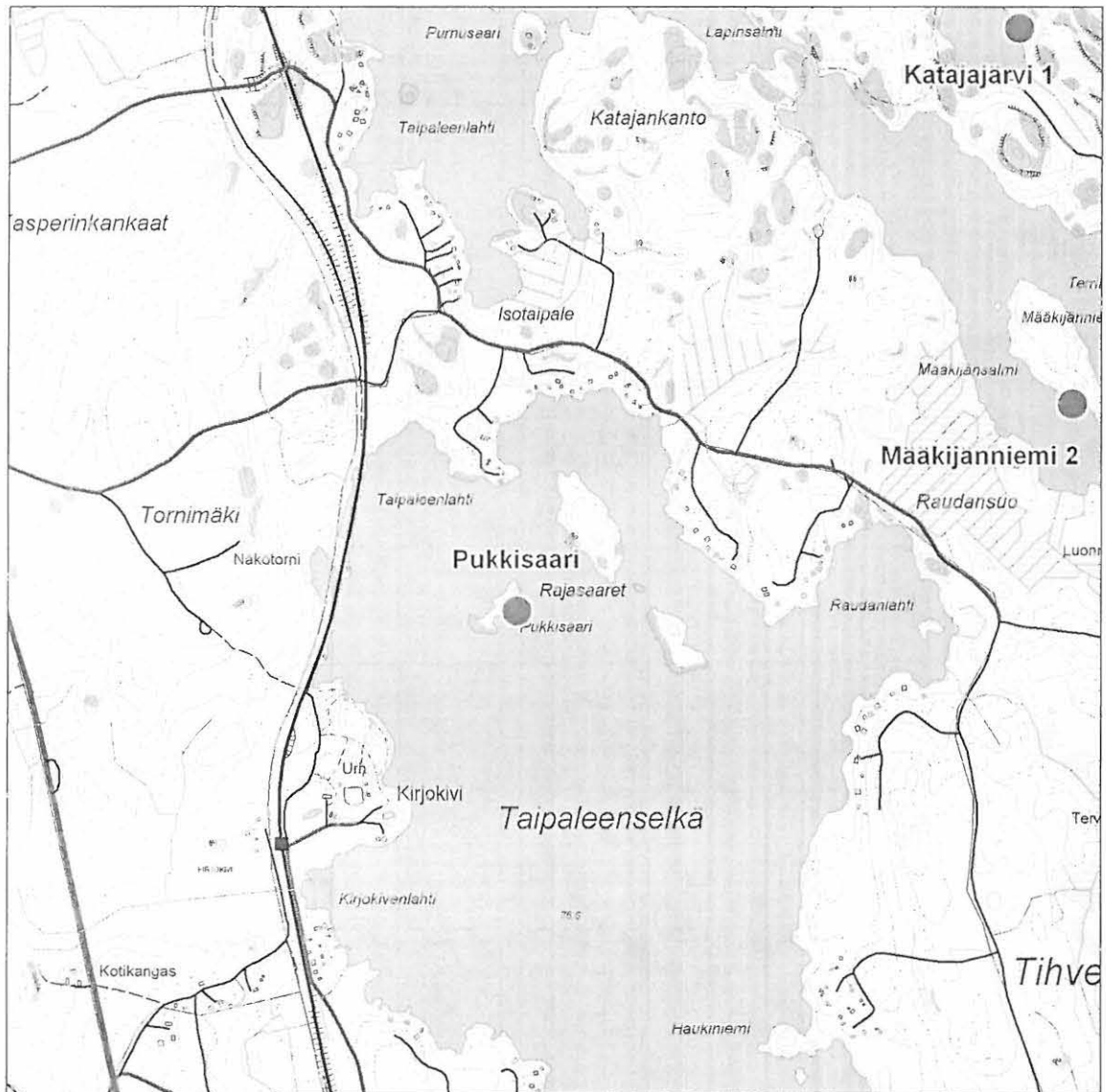
Tutkimukset: A. Lahelma, T. Miettinen, I. Pylkkö 25.08.2006, inventointi

Löydöt: -

Lähilöydöt: -

Kartat: peruskarttaote n:o 36; yleiskarttaluonnos n:o 12

Kuvat: kuvat 102-104

VALKEALA PUKKISAARI
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 36.

Yleiskarttaluonnos n:o 12.

Kuva 102. Pukkisaari, varhaismetallikautinen lapinraunio. Panoraama Pukkisaaren itäosassa olevasta kapeasta kallioniemestä, jolla röykkiö sijaitsee. Lännestä 25.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

Kuva 103. Pukkisaari, varhaismetalli-kautinen lapinraunio. Lännestä 25.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

Kuva 104. Pukkisaari, varhaismetallikautinen lapinraunio. Taustalla T. Miettinen. Etelästä. 25.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

HISTORIALLISET KOHTEET

Valkeala Kumpuranta

Muinaisjäännöstyyppi:	röykkiöt; viljelyröykkiöt
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	15

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6788724 y= 3492469 z= 110-117 m mpy
Etäisyystieto:	N. 4,8 km NNE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

Kohde sijaitsee Koskijärven etelärannalla Amalianlahden ja Matalalahden välisessä maastossa, Kumpurannan tilan tienoilla. Paikalta löydettiin reilusti toistakymmentä viljelyröykkiötä/kaskirauniota. Kohde sijaitsee hieman Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen pohjoispuolella.

Kiviröykkiöt sijaitsevat pääasiassa järven eteläpuolella kulkevan tien ja rannan välissä. Ensimmäiset röykkiöt havaittiin tilalle kääntyvän tien risteyksessä, jossa röykkiöitä on tien molemmin puolin. Röykkiöitä on runsaasti myös tilan länsipuolella kohoavan mäen rinteillä ja sen laella.

Röykkiöiden muoto vaihtelee suuresti pyöreistä pitkänomaisiin ja L:n muotoisiin. Myös raunioiden koko vaihtelee pienistä, n. 1 m halkaisijaltaan olevista n. 40 cm korkeista kasoista aina 6,5 x 3 m kokoiisiin, 1 m korkuisiin röykkiöihin. Röykkiöitä ei kuitenkaan ehditty dokumentoida perusteellisesti ja/tai kartoittaa systemaattisesti. Näin ollen yllä esitetty lukumäärä, 15, on vain arvio, samoin kuin kuvaus niiden levinnästä.

Kasvillisuus alueella on kenttäkerroksessa heinävaltaista, muuten kangasmetsää.

Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, M. Lavento, 24.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 37
Kuvat:	kuvat 105-106

VALKEALA KUMPURANTA
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 37.

Kuva 105. Kumpuranta, suurin röykkiö mäen päällä. Etelästä. 24.08.2006. (Kuva: S. Kivimäki)

Kuva 106. Kumpuranta, suurin röykkiö mäen päällä. Pohjoisesta. 24.08.2006. (Kuva: S. Kivimäki)

REPOVEDEN KANSALLISPUISTOSSA JA AARNIKOTKAN METSÄN LUONNONSUOJELUALUEELLA SIJAITSEVAT LUONNON KOHTEET

Valkeala Ristijärven luola

Muinaisjäänöstyyppi:	luonnonmuodostumat; luolat
Ajoitus:	-
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit (GPS):	x= 6787302 y= 3492179 z= n. 110 m mpy
Etäisyystieto:	Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueella n. 3,4 km NNE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus

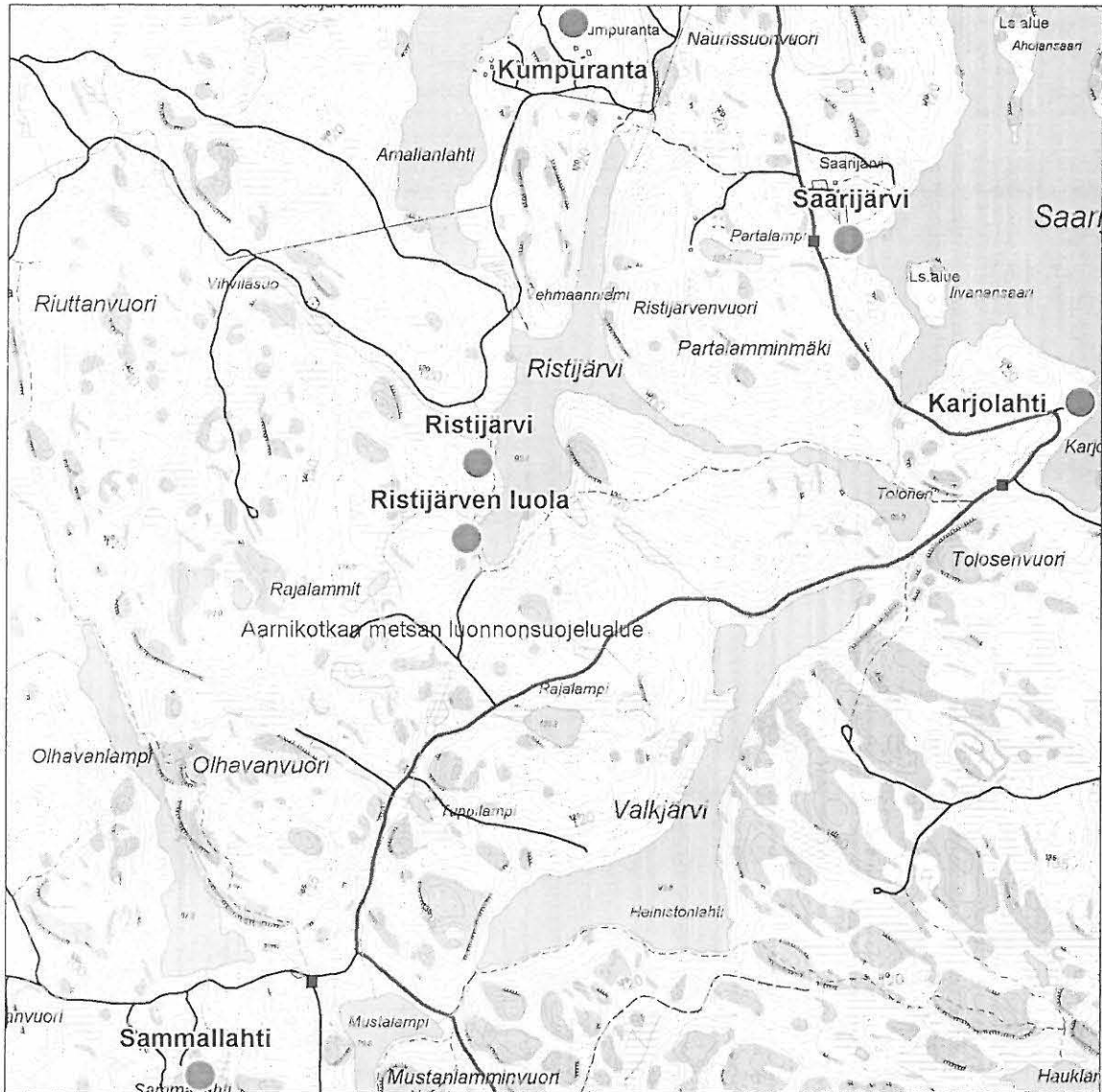
Kohde sijaitsee Ristijärven lounaisrannalla n. 100 m järven eteläpäästä luoteeseen. Koilliseen suuntautuvan 4-5 m korkean pystysuoran kalliojyrkänteen juurella havaittiin pitkän vaakaraon muodostama luola. Luolan edustalla rinne laskee melko jyrkästi koilliseen kohti järveä – rannassa on kapeampi tasaisemman maan alue, jonka jälkeen törmä tippuu jyrkästi järveen. Luolan kaakkoispuolella rinne laskee mäen huipulta kohti pohjoista ja yhtyy koilliseen laskevaan rinteeseen. Pohjoisessa maasto laskee mäen laelta kohti koillista ja itää.

Luolan muodostaa graniittijyrkänteen juurella oleva vaakarako. Luolan pituus luode-kaakko -suunnassa on 12 m ja maksimikorkeus maanpinnasta mitattuna 60 cm. Luolan syvyys sen keskivaiheilla on yli 2,5 m. Suuaukon keskikohtaan heti luolan ulkopuolelle tehdyssä koepistossa havaittiin podsolin alla ruskean hiekan ja rapautuneen kiven muodostaman kerroksen ulottuvan ainakin 40 cm syvyyteen. Luola itsessään on suurelta osin täyttynyt sedimentillä ja luolan katosta rapautuneella kiviaineksella.

Maaperä alueella on kivistä hiekkaa, kasvillisuus kuusivaltaista. Kohteen paikannus suoritettiin GPS:llä vähintään 30 sekuntia kestäneellä keskiarvomittauksella, mittauksen tarkkuus on n. ± 10 m.

Tutkimukset

Tutkimukset:	K. Nordqvist, W. Perttola, S. Kivimäki, 24.08.2006, inventointi
Löydöt:	-
Lähilöydöt:	-
Kartat:	peruskarttaote n:o 38
Kuvat:	kuvat 107-110

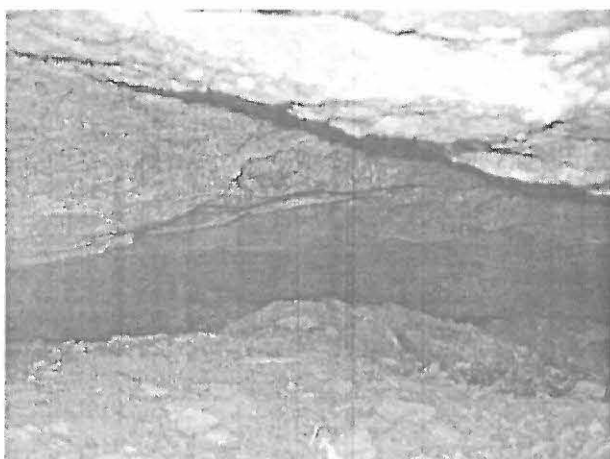
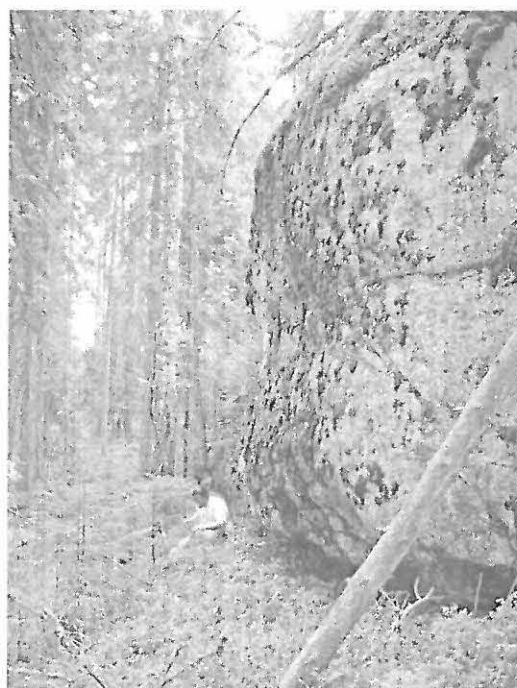

VALKEALA RISTIJÄRVEN LUOLA
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 38.

Kuva 107. Ristijärvenluola, panoraama idästä. 24.08.2006. (Kuva: W. Perttola)

Kuvat 108 ja 109. Ylh. vas. Ristijärvenluola, W. Perttola koekuopittaa luolan edustaa. Idästä. Ylh. oik. Ristijärvenluola. Luoteesta. 24.08.2006. (Kuvat: K. Nordqvist)

Kuva 110. Ristijärvenluola, näkymä luolan sisälle. Idästä. 24.08.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

TARKASTETUT KOHTEET JA LÖYTÖPAIKAT

Valkeala Vuohijärvi Mäntysaari

Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat / hautapaikat; hautausmaat
Ajoitus:	kivikautinen / historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 08 Hilloensalmi
Koordinaatit (GPS):	x= 6786920 y= 3487440 z= 78-80 m mpy
Etäisyystieto:	N. 4,8 km NW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Vuohijärven itäosassa sijaitsevan pitkän (n. 2 km) ja kapean Mäntysaaren keskiosassa, vanhan hautausmaan alueella. Hautausmaan alue on topografialtaan tasaista ja maalajiltaan hienoa lähinnä hienoa hiekkaa. Pintaturve on alueella monin paikoin eroosion johdosta kulunut pois. Inventoinnin yhteydessä hautausmaan alueella tehtiin pintapöimintää, jossa löytyi pii-iskos hautausmaan lounaisosasta läheltä hautausmaan aitaa (K. & E. Huovilan haudan edestä; GPS: x=6786885; y=3487415) ja palaneen luun siru tästä n. 40 m päästä suuntaan hautausmaan kaakkoisosasta (A.-L. & A. Pulsan haudan vierestä; x=6786883; y=3487454). Kulttuurikerrosta tai muita esihistoriallisia rakenteita paikalla ei ollut mahdollista havaita. Hautausmaa-alueelle koekuoppia ei luonnollisesti voitu tehdä.

Kohde tunnetaan muinaisjäännösrekisterissä historiallisen ajan hautapaikkana, josta Saulo Kepsu (1990: 270) kirjoittaa teoksessa *Valkealan historia* I seuraavasti:

”Mäntsaari, jossa vieläkin on kinansaarelaisten hautausmaa, on voinut olla kalmisto jo esihistoriallisella ajalla. Varmaa on, että Kinansaaren mailla on ihmisiä liikkunut jo tuhansia vuosia”.

Tämänhetkisten löytöjen perusteella voi sanoa, että paikalla on kivikautinen asuinpaikka sekä sen läpi kaivettu historiallinen hautausmaa.

Tutkimukset

Tutkimukset: J. Seppä 2002, inventointi; A. Lahelma, T. Miettinen 22.08.2006, inventointi

Löydöt: pii-iskos, palaneen luun pala

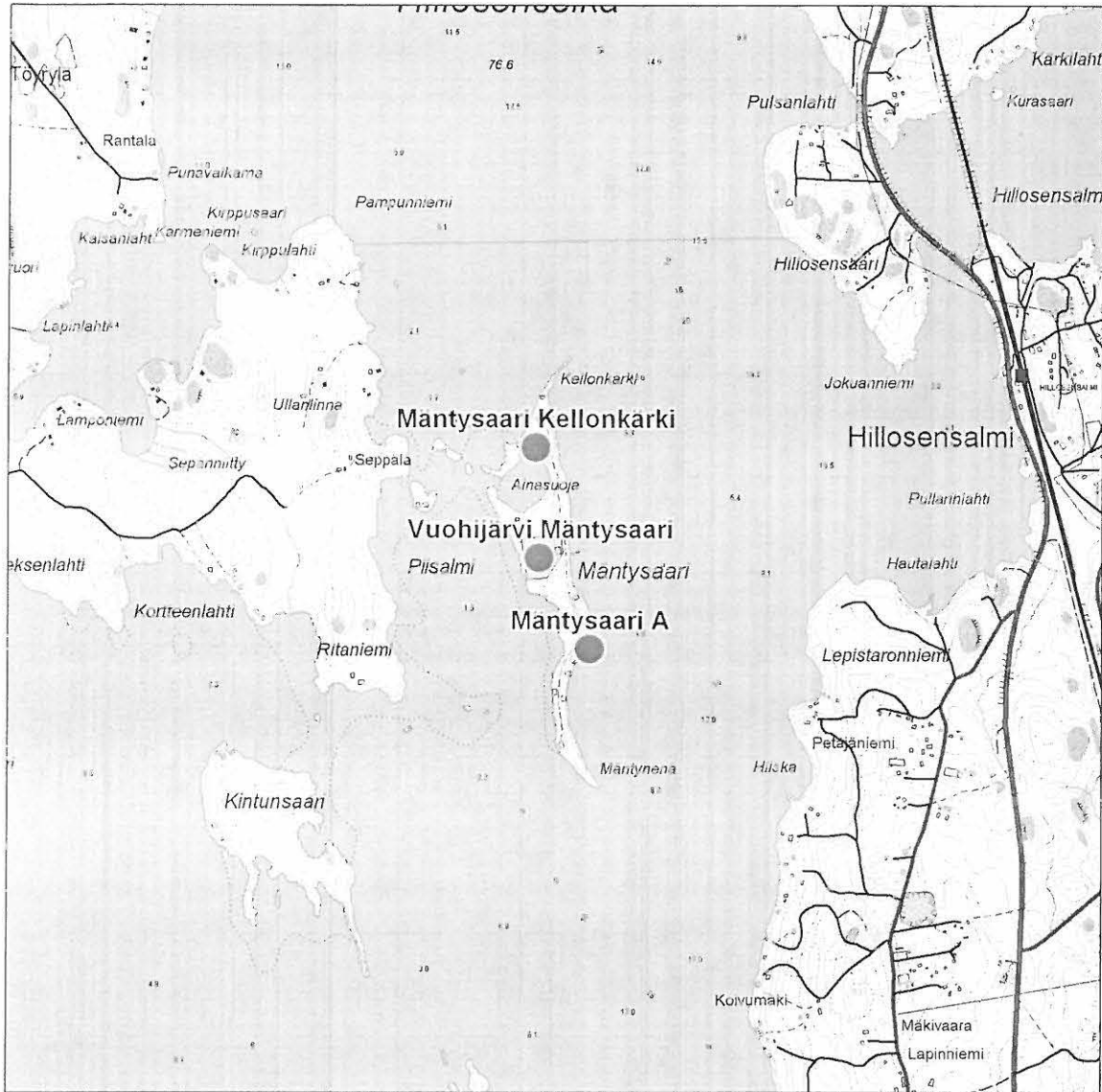
Lähilöydöt: Mäntysaari Kellonkärki n. 300 m N, Mäntysaari A n. 300 m

Kartat: peruskarttaote n:o 39

Kuvat: kuvat 111-112; löytökuvat 28-29

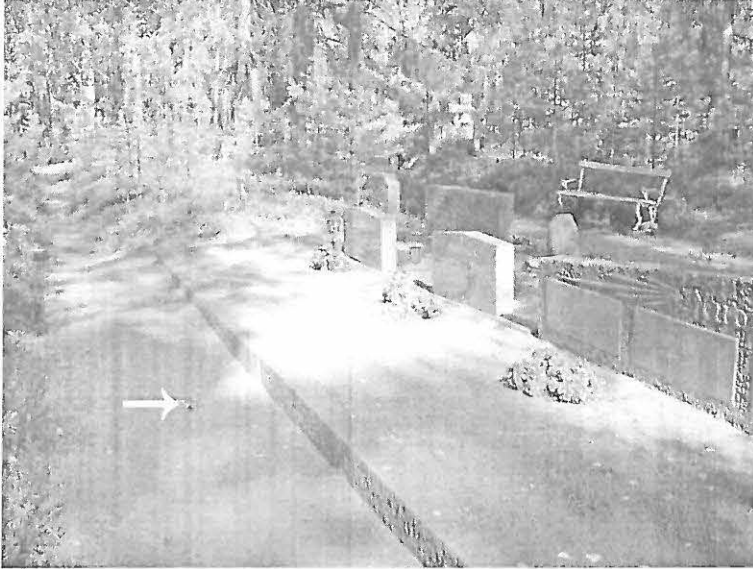
Löytölista (KM 36189:1-2):

1. PII-ISKOS, 1 kpl, 0,2 g
2. PALANUT LUU, 1 kpl. 0,4 g

VALKEALA VUOHIJÄRVI MÄNTYSAARI
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

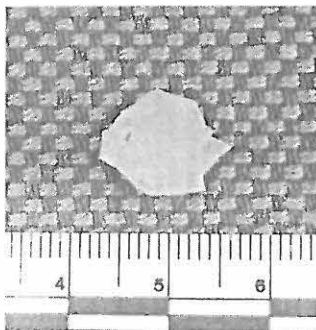
Peruskarttaote n:o 39.

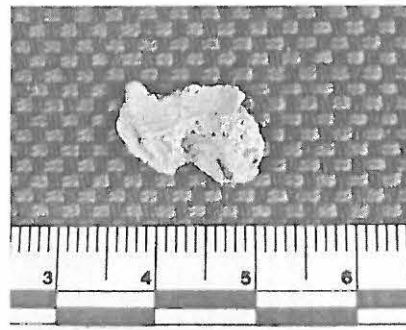
Kuva 111. Vuohijärvi Mäntysaari, vanha hautausmaa ja kivikautinen löytöpaikka. Nuoli osoittaa pii-iskoksen löytöpaikkaa Huovilan sukuhaudan edustalla, hautausmaan länsiosassa. Kaakosta. 23.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

Kuva 112. Vuohijärvi Mäntysaari, historiallisen ajan hautausaari. Keskikokoisista kivistä kasattu "röykkiö", jollaiset Paula Niskalan mukaan ovat saaren vanhimpien hautausten merkkejä. Taustalla Mäntysaaren kappeli. Lännestä 24.08.2006 (Kuva: A. Lahelma)

KM 36189:1

KM 36189:2

Löytökuvat 28-29. KM 36189:1-2; pii-iskos ja palaneen luun pala. (Kuva: K. Nordqvist)

Valkeala Matalajärvi

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat; irtolöytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: ei määritelty
Lukumäärä: 1

Sijainti

Kunta: Valkeala
Peruskartta: 3114 11 Luujärvi
Koordinaatit: x= 678970-90 y= 349520-55 z= n. 115 m mpy
Etäisyystieto: N. 7,0 km NE Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

” KM 31520 kivikirves. Karkeatekoinen kivikirves, jonka autoilija Pauli Helenius on löytänyt kesällä 1991 pintakivenä metsäautotieltä Valkealan Kinansaaren kylästä läheltä Mäntyharjun rajaa Matalajärven pohjoispuolelta.

Matalajärvi sijaitsee Pohjois-Valkealassa Repoveden erämaa-alueella Mäntyharjun rajalla. Arvioitu löytöpaikka x=67897-67899, y=34952-34955, z= n. 115 m mpy. Löytöalue on puolustusvoimien sulkema. Kirves saattaa olla joutunut paikalle soranotossa muualta tuodussa maassa”

Vuonna 2006 paikalla käytiin, mutta mitään asuinpaikkaan viittaavia havaintoja ei tehty. Näin ollen on mahdollista, kuten muinaisjäännösrekisterissä arvellaan, että esine on kulkeutunut paikalle muualta tuodun maa-aineksen mukana, tai kyseessä on hukattu tms. muuten yksin maahan joutunut irtolöytö.

Tutkimukset

Tutkimukset: J. Seppä 2002, inventointi; A. Lahelma & M. Lavento 21.08.2006, inventointi
Löydöt: ei uusia löytöjä; aiemmin KM 31520
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote n:o 40
Kuvat: -

VALKEALA MATALAJÄRVI
PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 40.

Valkeala Löppösenluola

Muinaisjäännöstyyppi: taide, muistomerkit; kalliomaalaukset
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 1
Lukumäärä: 1

Sijainti

Kunta: Valkeala
Peruskartta: 3114 11 Luujärvi
Koordinaatit: x= 6785190 y= 3491460 z= 78-80 m mpy
Etäisyystieto: N. 1,2 km N Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

” Repoveden kaakkoislaidalla olevan Ruskiansalmen itärannalla on Löppösen luolaksi kutsuttu kallion suojainen painauma. Kalliossa onkalon vasemmalla puolella on jäänteitä punavärillä tehdyistä maalauksista, jossa on kuvattu ainakin kämmenen jälki. Lisäksi on esitetty arvelu hirvestä. Kallion antropomorfinen muoto kiinnittää huomiota. Kalliossa on myös myöhäisiä kaiveruksia”

Vuoden 2006 inventoinnissa kohde ja sen lähiympäristö tarkastettiin, mutta uusia havaintoja ei tehty.

Tutkimukset

Tutkimukset: P. Sarvas & J.-P. Taavitsainen 1974, tarkastus; J. Seppä 2002, inventointi;
A. Lahelma & T. Miettinen 22.08.2006, inventointi

Löydöt: -

Lähilöydöt: -

Kartat: peruskarttaote n:o 41

Kuvat: kuva 113

VALKEALA LÖPPÖSENLUOLA
 PERUSKARTTAOTE
 1:20 000

Peruskarttaote n:o 41.

Kuva 113. Löppösenluola, esihistoriallinen kalliomaalaus. Maalattu alue merkitty valkoisella. Lounaasta. 22.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

Valkeala Olhavanvuori

Muinaisjäänöstyyppi:	taide, muistomerkit; kalliomaalaukset
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	1
Lukumäärä:	1

Sijainti

Kunta:	Valkeala
Peruskartta:	3114 11 Luujärvi
Koordinaatit:	x= 6786350 y= 3491450 z= n. 89 m mpy
Etäisyystieto:	N. 2,4 km N Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Muinaisjäänösrekisterin mukaan:

” Kalliomaalaus sijaitsee Olhavanlammen itärannalla, Olhavanvuoren suoraan veteen laskevan kallionseinämän kulmassa. Samassa kalliossa maalauskohdan eteläpuolella on kalliokiipeilyyn käytetty paikka, jonka alapuolella on kallioluoto. Tästä parikymmentä metriä pohjoiseen on kalliossa jyrkkä kulma sisäänpäin. Seinämässä on havaittavissa punaväriäiskä n. kahden metrin korkeudella, joka saattaa olla tuhoutunut vasemman kämmenen kuva.”

Vuoden 2006 inventoinnissa Olhavanvuoren seinämää tutkittiin veneestä käsin. Kalliossa on havaittavissa n. 150 m matkalla kolme vähäistä (noin 20 x 20 cm kokoista) punavärialuetta, joista kahden sijainti on merkitty oheiseen valokuvaan. Kolmas paikantuu näistä hiukan luoteeseen sijaitsevan vesikiven kylkeen. Jäljet saattavat olla peräisin kalliomaalauksista, sillä ne sijaitsevat kallionkohdissa joihin tuskin olisi muodostunut luontaisia rautaoksidivalumia. Ne kaikki ovat kuitenkin pieniä ja epämääräisiä, eikä niissä voitu erottaa esittäviä kuvioita. Vesikivessä olevaa jälkeä on tosin pidetty kämmenenjälkenä (Timo Miettinen), mutta inventointiajankohtana jälki erottui hyvin heikosti. Elokuun kuiva ja aurinkoinen keli oli havaintojen tekemisen kannalta keho.

Kohdetta voidaan pienin varauksin pitää aitona - joskin hyvin vaatimattomana - esihistoriallisena kalliomaalauksena. Lähiympäristön tarkastuksessa ei tehty uusia havaintoja.

Tutkimukset

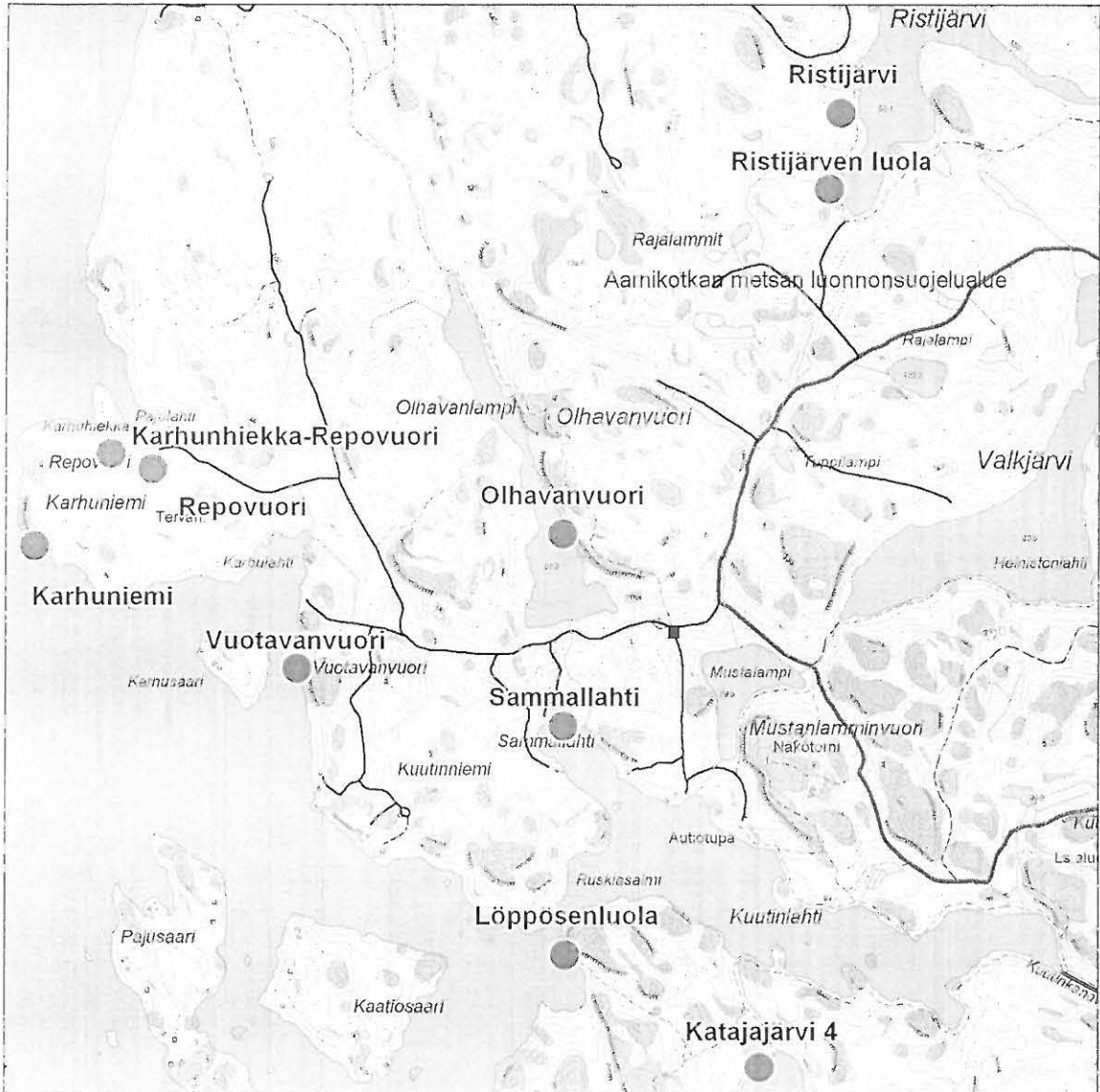
Tutkimukset: T. Miettinen 2001, tarkastus; J. Seppä 2002, inventointi; A. Lahelma & T. Miettinen 23.08.2006, inventointi

Löydöt: -

Lähilöydöt: -

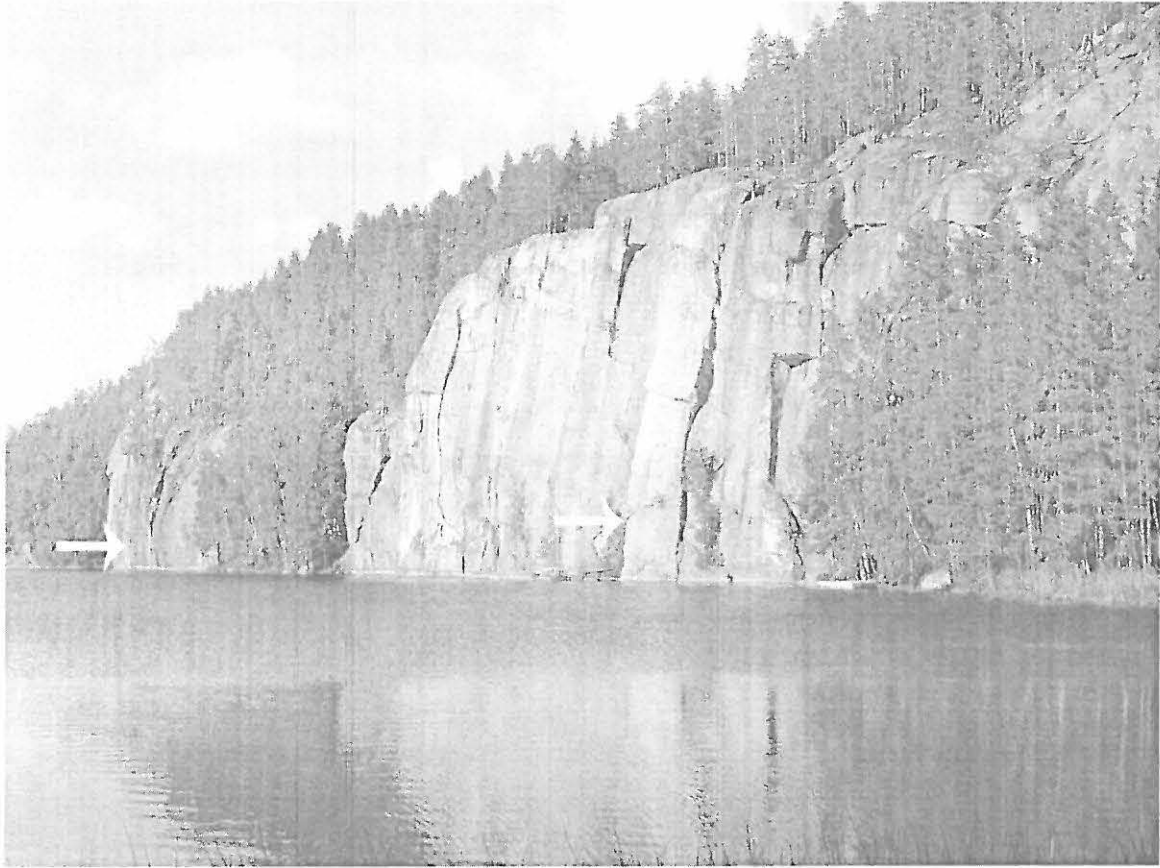
Kartat: peruskarttaote n:o 42

Kuvat: kuva 114

VALKEALA OLHAVANVUORI
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 42.

Kuva 114: Olhavanvuori, esihistoriallinen kalliomaalaus. Nuolet osoittavat mahdollisia maalauskohtia. Etelästä. 23.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

Valkeala Korpisaari

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikka
Ajoitus: rautakautinen
Rauhoitusluokka: ei määritelty
Lukumäärä: 1

Sijainti

Kunta: Valkeala
Peruskartta: 3114 08 Hillosensalmi
Koordinaatit: x= 6788019 y= 3489602 z= n. 85 m mpy
Etäisyystieto: Korpisaari sijaitsee n. 4,2 km NW Lapinsalmen sillasta.

Kuvaus:

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

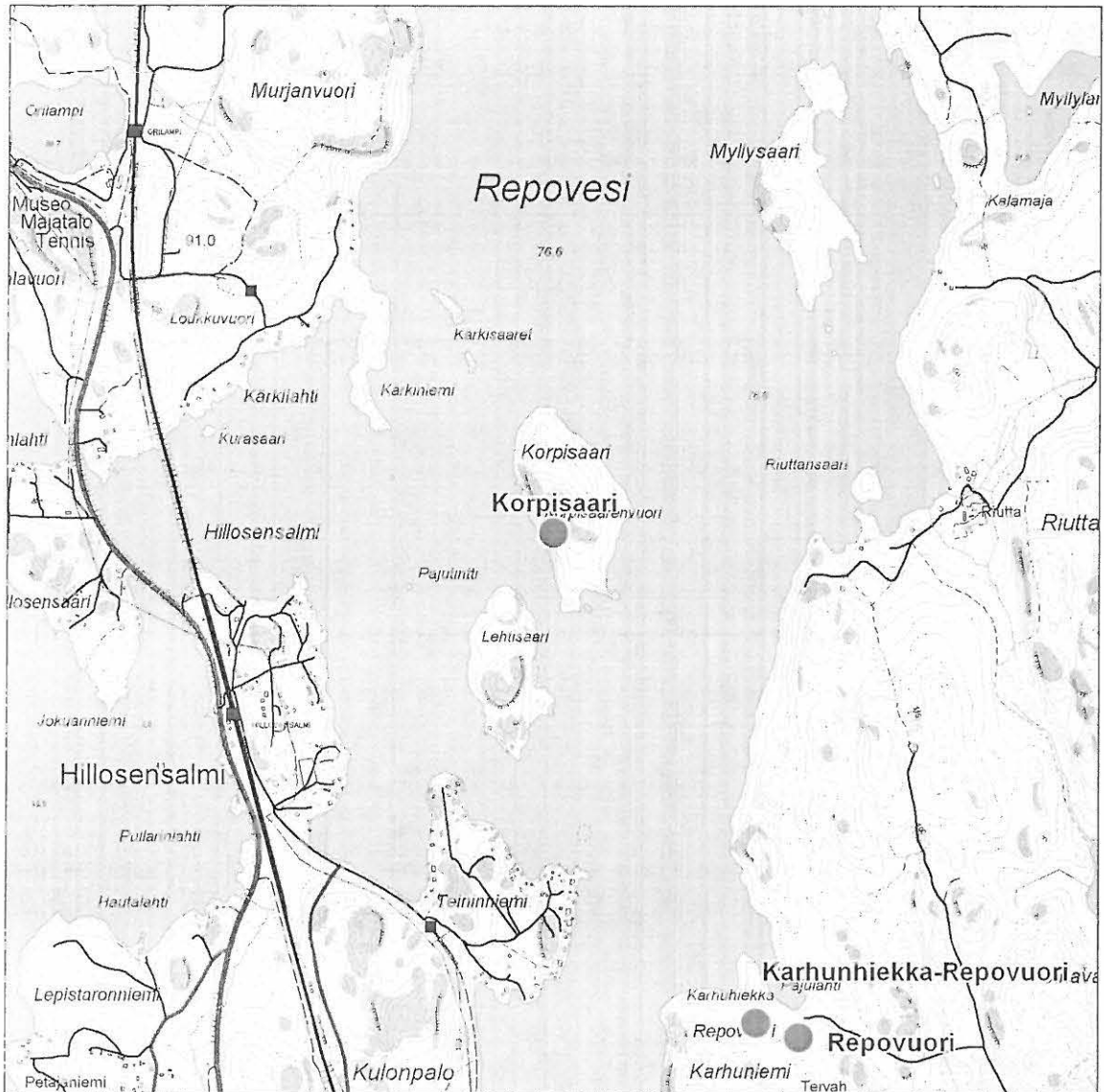
”KM 7316 rautainen nuolenkärki. Nuolenkärki on löydetty erästä vuoren onkalosta Hillosensalmen (rautatie-) pysäkin lähellä olevasta Korpisaaresta.

Korpisaari sijaitsee Repoveden ja Vuohijärven risteyskohdassa Hillosensalmen itäpuolella. Etelä-pohjoissuuntainen pitkä Lapinniemi erottaa järvet toisistaan. Saaren länsirannalla on komea pirunpelto. Löytötiedoissa sanotaan onkalon ”muistuttavan jonkinlaista ihmisasumusta.”

Vuoden 2006 inventoinnissa mahdollinen löytöpaikka tarkastettiin. Korpisaarenvuoren lounaisosan rinteessä sijaitsee lohkaroiden muodostama luolamainen syvennys, joka saattaa olla löytötiedoissa mainittu luola. Paikka tarkastettiin, eikä sieltä tehty mitään löytöjä. Yleisesti luola ja sen edusta ovat liian lohkaraisia minkäänlaista oleskelua tai pitempiäaikaista ihmistoimintaa ajatellen.

Tutkimukset

Tutkimukset: J. Seppä 2002, inventointi; A. Lahelma & T. Miettinen 22.08.2006, inventointi
Löydöt: ei uusia löytöjä, aiemmin KM 7316
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote n:o 43
Kuvat: kuva 115

VALKEALA KORPISAARI
PERUSKARTTAOTE
1:20 000

Peruskarttaote n:o 43.

Kuva 115. Korpisaari, rautakautisen nuolenkärjen todennäköinen löytöpaikka. Lännestä. 22.08.2006. (Kuva: A. Lahelma)

REPOVEDEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2006
Tutkimuksissa löydetyt ja tarkastetut muinaisjäännökset
1:75 000

Luettelo inventoinnissa löydetystä muinaisjäännöksistä (25.08.2006)

LIITE I (2/3)

N:o	Kohde	Tyyppi	Ajoitus	Löydöt (KM)	Löytölaji	x	y	z (m mpy)	
1	Valkeala	Huoltoalue	asuinpaikat	kivikautinen	36182	kvartsia	6784035	3493197	82-84
2	Mäntyharju	Kaljunkoski	asuinpaikat	kivikautinen	36184	kvartsia	6787180	3497847	101-104
3	Valkeala	Lojukoski	löytöpaikat	kivikautinen	36183	kvartsia	6785010	3494386	n.79
4	Valkeala	Katajajärvi 3	löytöpaikat	kivikautinen?	36186	kvartsia	6784654	3492074	78-80
5	Valkeala	Katajajärvi 4	löytöpaikat	kivikautinen?	36187	kvartsia	6784880	3491995	n.80
6	Valkeala	Kuutinniemi 2	löytöpaikat	kivikautinen?	36196	kvartsia	6784313	3493860	79-80
7	Valkeala	Sammallahü	löytöpaikat	kivikautinen?	36195	kvartsia	6785821	3491454	n.80
8	Valkeala	Sikoniemi	asuinpaikat / asuinpaikat; talonpohjat / maarakenteet; kuopat / löytöpaikat	kivikautinen / historiallinen	36185:1-2	kvartsia, liusketta	6782630	3493047	78-84
9	Valkeala	Määkijänniemi 2	asuinpaikat / maarakenteet, kummut, kuopat	kivikautinen / historiallinen	36181:1-2	kvartsia	6783057	3492068	78-79
10	Valkeala	Määkijänniemi 1	kivirakenteet; latomukset / työpaikat; pyyntipaikat	historiallinen			6783001	3492260	n.85
11	Valkeala	Terrilahti	valmistuspaikat; hiilimiilut / maarakenteet, kuopat / röykkiöt, viljelyröykkiöt	historiallinen	36193:1-2	kuonaa, palanutta savea	6783329	3492388	80-81
12	Valkeala	Sulkusalmi	maarakenteet; kuopat	historiallinen			6784614	3494531	n.85
13	Valkeala	Sikoniemenkärki	asuinpaikat; talonpohjat	historiallinen			6782618	3492861	78-79
14	Valkeala	Karjolahti	maarakenteet; kuopat	historiallinen			6787679	3493866	n.110
15	Valkeala	Saarjärvi	röykkiöt, viljelyröykkiöt / kivirakenteet, kiviadat, rakennuksen perustukset	historiallinen			6788127	3493228	112-115
16	Valkeala	Ristijärvi	kivirakenteet; rajamerkit	historiallinen			6787511	3492210	n.105
17	Valkeala	Tervajärvi 1	valmistuspaikat; hiilimiilut / maarakenteet; kuopat	historiallinen			6783887	3493404	n.86
18	Valkeala	Tervajärvi 2	asuinpaikat; talonpohjat	historiallinen			6784065	3493462	83-84
19	Valkeala	Kapiavesi	kivirakenteet; latomukset	historiallinen			6783246	3492782	n.79
20	Valkeala	Katajajärvi 1	työpaikat; tulisijat	historiallinen			6784094	3491919	n.82
21	Valkeala	Katajajärvi 2	maarakenteet; kuopat	historiallinen			6784232	3491890	n.80
22	Valkeala	Vuotavanvuori	kivirakenteet; rajamerkit	historiallinen			6785980	3490718	n.80
23	Valkeala	Rajalampi	maarakenteet; kuopat	historiallinen			6784887	3493653	n.85
24	Valkeala	Kuutinniemi 1	kivirakenteet; latomukset / työpaikat; yöpymispaikat / luonnonmuodostumat; luolat	historiallinen			6784765	3493747	n.80

LIITE I (3/3)

25	Valkeala	Kuutinniemi 3	kivirakenteet; latomukset	historiallinen			6784621	3494118	82-83
26	Valkeala	Haasiakoski	kulkuväylät; uittoväylät	historiallinen			6785782	3495178	79-79,5
27	Valkeala	Karhunhiekkarepovuori	röykkiöt; viljelyröykkiöt	historiallinen			6786572	3490207	80-90
28	Valkeala	Repovuori	kivirakenteet; latomukset työpaikat; yöpymispaikat /	historiallinen			6786531	3490323	n.90
29	Valkeala	Karhuniemi	luonnonmuodostumat; luolat	historiallinen			6786318	3489997	n.80
30	Valkeala	Okanniemi	asuinpaikat	kivikautinen	36194:1-2	kvartsia, luuta	6778181	3487370	81-82
31	Valkeala	Kierinsaari	asuinpaikat	kivikautinen	38191:1-2	kvartsia, luuta	6778264	3486456	76-77
32	Valkeala	Lampisaari	asuinpaikat; asuinpainanteet	kivikautinen		liusketta	6779387	3487088	n.80
33	Valkeala	Mäntysaari	asuinpaikat; asuinpainanteet	kivikautinen	36190:1-3	piitä, kvartsia, luuta	6787225	3487431	77-78
34	Valkeala	Kellonkärki	löytöpaikat	kivikautinen?	36188	kvartsia	6786667	3487581	77-78
35	Valkeala	Mäntysaari A	löytöpaikat	kivikautinen?	36192	kvartsia	6781259	3492486	n.80
36	Valkeala	Tihvetniemi	löytöpaikat	varhaismetallikautinen			6782486	3490541	77-78
37	Valkeala	Pukkisaari	hautapaikat; lapinrauniot	historiallinen			6788724	3492469	110-117
37	Valkeala	Kumpuranta	röykkiöt; viljelyröykkiöt	historiallinen			6788724	3492469	110-117

Luettelo inventoinnissa löydetyistä luonnonkohteista (25.08.2006)

N:o	Kohde	Tyyppi	Ajoitus	Löydöt (KM)	Löytölaji	x	y	z (m mpy)
38	Valkeala	Ristijärven luola	luonnonmuodostumat; luolat			6787302	3492179	n.110

Luettelo inventoinnissa tarkastetuista löytöpaikoista ja muinaisjännöksistä (25.08.2006)

N:o	Kohde	Tyyppi	Ajoitus	Löydöt (KM)	Löytölaji	x	y	z (m mpy)	
39	Valkeala	Vuohijärvi	kivikautinen /						
39	Valkeala	Mäntysaari	asuinpaikat / hautapaikat, hautausmaa	historiallinen	36189:1-2	piitä, luuta	6786920	3487440	78-80
40	Valkeala	Matalajärvi	löytöpaikat; irtolöytöpaikat	kivikautinen			6789800	3495350	n. 115
41	Valkeala	Löppösenluola	taide, muistomerkit; kalliomaalaukset	kivikautinen			6785190	3491460	78-80
42	Valkeala	Olhavanvuori	taide, muistomerkit; kalliomaalaukset	kivikautinen			6786350	3491450	n. 89
43	Valkeala	Korpisaari	löytöpaikat, irtolöytöpaikat	rautakautinen?			6788019	3489602	n. 85

REPOVEDEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2006

Inventoinnissa tarkastetut alueet
1:75 000

- Inventoidut alueet
- Veneellä tarkastetut rannat

LÖYTÖLUETTELO

Reposeden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualan inventointi 2006 - Helsingin yliopisto

KM 36181

Valkeala Määkijänniemi 2

1. BIPOLAARIYTIMEN FRAGMENTTI, 1 kpl, kvartssia, 1,4 g
2. KVARTSI-ISKOKSIA, 9 kpl, 5,3 g

KM 36182

Valkeala Huoltoalue

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 16 kpl, 42,4 g

KM 36183

Valkeala Lojukoski

1. KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, 1,0 g

KM 36184

Mäntyharju Kaljunkoski

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 12 kpl, 100,3 g

KM 36185

Valkeala Sikoniemi A

1. KAAPIMEN FRAGMENTTI, 1 kpl, kvartssia, 2,0 g
2. KVARTSI-ISKOKSIA, 21 kpl, 18,9 g

Valkeala Sikoniemi E

1. LIUSKEEN KAPPALE, 1 kpl, saviliusketta, 81,8 g

KM 36186

Valkeala Katajajärvi 3 A

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 2 kpl, 0,1 g

Valkeala Katajajärvi 3 B

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 9 kpl, 76,3 g

KM 36187

Valkeala Katajajärvi 4

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 0,9 g

KM 36188

Valkeala Mäntysaari A

1. KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, 1,9 g

KM 36189

Valkeala Vuohijärvi Mäntysaari

1. PII-ISKOS, 1 kpl, 0,2 g
2. PALANUT LUU, 1 kpl. 0,4 g

KM 36190

Valkeala Mäntysaari Kellonkärki

1. PII-ISKOKSIA, 2 kpl, 1,9 g
2. KVARTSI-ISKOKSIA, 6 kpl, 7,6 g
3. PALANUT LUU, 1 kpl, >0,1 g

KM 36191

Valkeala Kierinsaari

1. LIUSKEISKOS, 1 kpl, saviliusketta, 2,4 g
2. KVARTSI-ISKOKSIA, 16 kpl, 294,6 g

KM 36192

Valkeala Tihvetniemi

1. KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, 0,3 g

KM 36193

Valkeala Terrilahti

1. KUONA, 4 kpl, 266,7 g
2. PALANUT SAVI, 4 kpl, 2,9 g

KM 36194

Valkeala Okanniemi

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 2 kpl, 0,5 g
2. PALANUT LUU, 3 kpl, 0,3 g

KM 36195

Valkeala Sammallahti

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 4,1 g

KM 36196

Valkeala Kuutinniemi 2

1. KVARTSI-ISKOKSIA, 5 kpl, 38,4 g

INVENTOINNIN 2006 VALOKUVAT - KUVALISTAT

Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelun alueen inventointi 2006 - Helsingin yliopisto

Kohdekuvat

- 1) Valkeala, Huoltoalue, asuinpaikka etelästä (panoraama). 21.08.2006. K. Nordqvist (*Huoltoalue_pano.jpg*)
- 2) Valkeala, Huoltoalue, asuinpaikka pohjoisesta, S. Kivimäki löytöalueella. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Huoltoalue.jpg*)
- 3) Mäntyharju, Kaljunkoski, kivikautinen asuinpaikka. T. Miettinen (keskellä) seisoo tieleikkauksessa kvartsien löytöpaikalla. M. Lavento (vasemmalla) piirtää yleiskarttaa. Puolustusvoimien auton vieressä P. Niskala. Lounaasta. 21.8.2006. A. Lahelma (*Kaljunkoski (1).jpg*)
- 4) Mäntyharju, Kaljunkoski, kivikautinen asuinpaikka. Nuoli osoittaa kvartsien löytöpaikkaa. Vasemmalta oikealle: T. Miettinen, P. Niskala, M. Lavento. Idästä 21.08.2006 A. Lahelma (*Kaljunkoski (2).jpg*)
- 5) Valkeala, Lojukoski, kvartsin löytöpaikka ja sammaloitunut tulisija. Lännestä. 22.08.2006. K. Nordqvist (*Lojukoski.jpg*)
- 6) Valkeala, Lojukoski, löytöpaikka lännestä (panoraama). 22.08.2006. K. Nordqvist (*Lojukoski_pano.jpg*)
- 7) Valkeala, Katajajärvi 3. M. Lavento, A. Tervonen ja P. Niskala ylemmällä löytöalueella. Idästä. 25.08.2006. K. Nordqvist (*Katajajärvi3_pano2.jpg*)
- 8) Valkeala, Katajajärvi 3. Alempi löytöalue kallioiden välissä. Etelästä. 25.08.2006. K. Nordqvist (*Katajajärvi3.jpg*)
- 9) Valkeala, Katajajärvi 3. Panoraama ylemmästä löytöalueesta. Lännestä. 25.08.2006. K. Nordqvist (*Katajajärvi3_pano.jpg*)
- 10) Valkeala, Katajajärvi 3. Näkymä löytöpaikalle Katajajärvi 4:stä – löytöpaikka kuvan vasemmassa osassa. Luoteesta. 25.08.2006. K. Nordqvist (*Katajajärvi3_pano3.jpg*)
- 11) Valkeala, Katajajärvi 4. Panoraama löytöalueesta. Lännestä. 25.08.2006. K. Nordqvist (*Katajajärvi4_pano.jpg*)
- 12) Valkeala, Katajajärvi 4. S. Kivimäki, P. Niskala, A. Tervonen ja M. Lavento löytöpaikalla. Luoteesta. 25.08.2006. K. Nordqvist (*Katajajärvi4 (1).jpg*)
- 13) Valkeala, Katajajärvi 4. Näkymä löytöpaikalle järven toiselta rannalta. Idästä. 25.08.2006. K. Nordqvist (*Katajajärvi4 (2).jpg*)
- 14) Valkeala, Kuutinniemi 2, kvartsien löytöpaikka pohjoisesta. 21.08.2006. O. Seitsonen (*Kuutinniemi2 (1).jpg*)
- 15) Valkeala, Kuutinniemi 2, niemen länsirantaa kaakosta. 21.08.2006. O. Seitsonen (*Kuutinniemi2 (2).jpg*)
- 16) Valkeala, Sammallahti, löytöpaikka kesämökin pihalla. Lännestä. 23.08.2006. O. Seitsonen. (*Sammallahti_pano.jpg*)

LIITE IV (2/9)

- 17) Valkeala, Sikoniemi A, löytöpaikka saunan seinustalla, M. Lavennosta vasempaan. Pohjoisesta. 23.08.2006. K. Nordqvist (*SikoniemiA.jpg*)
- 18) Valkeala, Sikoniemi A, M. Lavento ja S. Kivimäki löytöpaikalla. Panoraama kaakosta. 23.08.2006. K. Nordqvist (*SikoniemiA_pano.jpg*)
- 19) Valkeala, Sikoniemi B, kuopat koillisesta. 23.08.2006. W. Perttola (*SikoniemiB.jpg*)
- 20) Valkeala, Sikoniemi D, sorasta koostuva rakennuksen pohja ja kellarin jäänteet. Idästä. 23.08.2006. W. Perttola (*SikoniemiD (1).jpg*)
- 21) Valkeala, Sikoniemi D, rakennuksen pohja, jossa tiilisen uunin jäänteet. Pohjoisesta. 23.08.2006. W. Perttola (*SikoniemiD (2).jpg*)
- 22) Valkeala, Sikoniemi E, löytöalue niemekkeen päällä kuvan oikeassa laidassa. Panoraama idästä. 23.08.2006. K. Nordqvist (*SikoniemiE_pano2.jpg*)
- 23) Valkeala, Määkijänniemi 2A, panoraama pohjoisesta. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Määkijänniemi2A_pano.jpg*)
- 24) Valkeala, Määkijänniemi 2A, asuinpaikka koillisesta. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Määkijänniemi2A (1).jpg*)
- 25) Valkeala, Määkijänniemi 2A, asuinpaikka-aluetta idästä. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Määkijänniemi2A (2).jpg*)
- 26) Valkeala, Määkijänniemi 2B, kumpu ja kuopat 1-3. Idästä. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Määkijänniemi2B (1).jpg*)
- 27) Valkeala, Määkijänniemi 2B, kumpu ja kuoppa 4. Etelästä. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Määkijänniemi2B (2).jpg*)
- 28) Valkeala, Määkijänniemi 1, suojarakenne koillisesta. 21.08.2006. W. Perttola (*Määkijänniemi1 (1).jpg*)
- 29) Valkeala, Määkijänniemi 1, suojarakenne lännestä. 21.08.2006. W. Perttola (*Määkijänniemi1 (2).jpg*)
- 30) Valkeala, Terrilahti, hiilimiilu idästä. 21.08.2006. W. Perttola (*Terrilahti_miilu (1).jpg*)
- 31) Valkeala, Terrilahti, kuoppa hiilimiilun keskellä. Etelästä. 21.08.2006. W. Perttola (*Terrilahti_miilu (2).jpg*)
- 32) Valkeala, Terrilahti, kuoppa hiilimiilun länsilaidalla. Lounaasta. 21.08.2006. W. Perttola (*Terrilahti_miilu (3).jpg*)
- 33) Valkeala, Terrilahti, panoraama miilun päältä, W. Perttola & S. Kivimäki tutkimassa rakenteen vallia. Idästä. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Terrilahti_pano.jpg*)
- 34) Valkeala, Terrilahti, kuopat 1-3. Idästä. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Terrilahti_kuopat1_3.jpg*)
- 35) Valkeala, Terrilahti, kuopat 2-3. Etelästä. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Terrilahti_kuopat2_3.jpg*)
- 36) Valkeala, Terrilahti, kuoppa 1, hiilimiilu taustalla. Etelästä. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Terrilahti_kuoppa1.jpg*)
- 37) Valkeala, Terrilahti, kuopat 5-6. Lounaasta. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Terrilahti_kuopat5_6.jpg*)

LIITE IV (3/9)

- 38) Valkeala, Terrilahti, raunio A. Kaakosta. 21.08.2006. K. Nordqvist
(*Terrilahti_raunioA.jpg*)
- 39) Valkeala, Terrilahti, raunio B. Etelästä. 21.08.2006. K. Nordqvist
(*Terrilahti_raunioB.jpg*)
- 40) Valkeala, Terrilahti, viljelysraunioita, K. Nordqvist raunion B kohdalla, raunio C oikealla. Idästä. 21.08.2006. W. Perttola (*Terrilahti_rauniotB_C.jpg*)
- 41) Valkeala, Terrilahti, viljelysraunio E. Luoteesta. 21.08.2006. W. Perttola
(*Terrilahti_raunioE.jpg*)
- 42) Valkeala, Sulkusalmi, kuopat heti uran itäpuolella. Lounaasta. 22.08.2006. K. Nordqvist (*Sulkusalmi.jpg*)
- 43) Valkeala, Sulkusalmi, kuopat 1-3. Lounaasta. 22.08.2006. K. Nordqvist
(*Sulkusalmi_kuopat1_3.jpg*)
- 44) Valkeala, Sikoniemenkärki, panoraama rakennuksen pohjasta, tulisija kuvan vasemmassa laidassa. Idästä. 23.08.2006. K. Nordqvist
(*Sikoniemenkärki_pano.jpg*)
- 45) Valkeala, Sikoniemenkärki, rakennuksen pohja, tulisija kuvan oikeassa. Etelästä. 23.08.2006. K. Nordqvist (*Sikoniemenkärki.jpg*)
- 46) Valkeala, Sikoniemenkärki, tulisija. Länneestä. 23.08.2006. K. Nordqvist
(*Sikoniemenkärki_tulisija.jpg*)
- 47) Valkeala, Karjolahti, terassia, jonka päällä kuoppia. Länneestä. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Kariolahti.jpg*)
- 48) Valkeala, Karjolahti, yksi kuopista. Etelästä. 24.08.2006. K. Nordqvist
(*Kariolahti_kuoppa1.jpg*)
- 49) Valkeala, Karjolahti, yksi kuopista. Kaakosta. 24.08.2006. K. Nordqvist
(*Kariolahti_kuoppa2.jpg*)
- 50) Valkeala, Saarijärvi, panoraama alueesta, kiviaitaa ja ehjiä raunioita tien oikealla puolella, tien vasemmalla puolella kivinen alue. Pohjoisesta. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Saarijärvi_pano.jpg*)
- 51) Valkeala, Saarijärvi, kivilatomus aidan eteläpäässä. Pohjoisesta. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Saarijärvi_kivilatomus.jpg*)
- 52) Valkeala, Saarijärvi, kaskiraunio mökkitien länsipuolella. Etelästä. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Saarijärvi_kaskiraunio1.jpg*)
- 53) Valkeala, Saarijärvi, yksi kaskiraunioista tien laidassa. Etelästä. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Saarijärvi_kaskiraunio2.jpg*)
- 54) Valkeala, Saarijärvi, kiviaitaa mökkitien länsipuolella. Lounaasta. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Saarijärvi_kiviaita.jpg*)
- 55) Valkeala, Saarijärvi, umpeen kasvanutta peltoaluetta, taustalla massiivista kiviaitaa. Länneestä. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Saarijärvi_pelto.jpg*)
- 56) Valkeala, Ristijärvi, rajamerkki etelästä. 24.08.2006. W. Perttola (*Ristijärvi.jpg*)
- 57) Valkeala, Ristijärvi, panoraama rajamerkin sijaintipaikasta. Etelästä. 24.08.2006. W. Perttola (*Ristijärvi_pano.jpg*)
- 58) Valkeala, Tervajärvi 1. Panoraama, hiilimiilu idästä. 25.08.2006. K. Nordqvist
(*Tervajärvi_pano.jpg*)

LIITE IV (4/9)

- 59) Valkeala, Tervajärvi 1. Hiilimiilu koillisesta. 25.08.2006. K. Nordqvist
(*Tervajärvi_miilu.jpg*)
- 60) Valkeala, Tervajärvi 1. Kuopat 1 ja 2 lännestä. 25.08.2006. K. Nordqvist
(*Tervajärvi_kuopat1ja2.jpg*)
- 61) Valkeala, Tervajärvi 1. Kuoppa 3 koillisesta. 25.08.2006. K. Nordqvist
(*Tervajärvi_kuoppa3.jpg*)
- 62) Valkeala, Tervajärvi 1. Kuoppa 4 lännestä. 25.08.2006. K. Nordqvist
(*Tervajärvi_kuoppa4.jpg*)
- 63) Valkeala, Tervajärvi 1. Kuoppa 5. Lännestä. 25.08.2006. K. Nordqvist
(*Tervajärvi_kuoppa5.jpg*)
- 64) Valkeala, Kapiavesi, kivilatomus idästä. 22.08.2006. K. Nordqvist
(*Kapiavesi.jpg*)
- 65) Valkeala, Vuotavanvuori, rajamerkki pohjoisesta. 25.08.2006. W. Perttola
(*Vuotavanvuori (1).jpg*)
- 66) Valkeala, Vuotavanvuori, rajamerkki etelästä. 25.08.2006. W. Perttola
(*Vuotavanvuori (2).jpg*)
- 67) Valkeala, Rajalampi, kuopat 1 ja 2 (jälkimmäinen lähempänä kameraa).
Lännestä. 21.08.2006. T. Mökkönen (*Rajalampi_kuopat_1_2.jpg*)
- 68) Valkeala, Rajalampi, kuoppa 3, O.Seitsonen mittaamassa GPS lukemia. Idästä.
21.08.2006. T. Mökkönen (*Rajalampi_kuoppa_3.jpg*)
- 69) Valkeala, Rajalampi, I. Pylkkö tekemässä muistiinpanoja kuopasta 4.
Lounaasta. 21.08.2006. T. Mökkönen (*Rajalampi_kuoppa_4.jpg*)
- 70) Valkeala, Rajalampi, I. Pylkkö kuopassa 5. Kaakosta. 21.08.2006. O. Seitsonen
(*Rajalampi_kuoppa_5.jpg*)
- 71) Valkeala, Kuutinniemi 1, kalliolippa kaakosta. 21.08.2006. O. Seitsonen
(*Kuutinniemi1 (1).jpg*)
- 72) Valkeala, Kuutinniemi 1, kalliolipan alle raivattu makuusija lounaasta.
21.08.2006. O. Seitsonen (*Kuutinniemi1 (2).jpg*)
- 73) Valkeala, Kuutinniemi 3, T. Mökkönen kivilatomuksen äärellä. Kaakosta.
21.08.2006. O. Seitsonen (*Kuutinniemi3.jpg*)
- 74) Valkeala, Haasiakoski, uittolaitteen jäännöksiä Lojulammen suunnasta. Etelästä.
21.08.2006. O. Seitsonen (*Haasiakoski (1).jpg*)
- 75) Valkeala, Haasiakoski, uittolaitteen jäännöksiä Rumppulammen suunnasta.
Pohjoisesta. 21.08.2006. O. Seitsonen (*Haasiakoski (2).jpg*)
- 76) Valkeala, Haasiakoski, uittolaitteen jäännöksiä. Panoraama lounaasta.
21.08.2006. O. Seitsonen (*Haasiakoski_pano.jpg*)
- 77) Valkeala, Haasiakoski, uittolaitteen jäännöksiä. Panoraama luoteesta.
21.08.2006. O. Seitsonen (*Haasiakoski_pano2.jpg*)
- 78) Valkeala, Karhunhiekkarepovuori, rökkiö 1. Lännestä. 22.08.2006. O.
Seitsonen (*Karhunhiekkarepovuori_rökkiö1.jpg*)
- 79) Valkeala, Karhunhiekkarepovuori, rökkiö 2. Lännestä. 22.08.2006. O.
Seitsonen (*Karhunhiekkarepovuori_rökkiö2.jpg*)
- 80) Valkeala, Karhunhiekkarepovuori, rökkiö 3. Lännestä. 22.08.2006. O.
Seitsonen (*Karhunhiekkarepovuori_rökkiö3.jpg*)

LIITE IV (5/9)

- 81) Valkeala, Karhunhiekkarepovuori, rökkiö 4. Länestä. 22.08.2006. O. Seitsonen (*Karhunhiekkarepovuori_rökkiö4.jpg*)
- 82) Valkeala, Karhunhiekkarepovuori, rökkiö 5. Länestä. 22.08.2006. O. Seitsonen (*Karhunhiekkarepovuori_rökkiö5.jpg*)
- 83) Valkeala, Repovuori, O. Seitsonen rökkiön äärellä. Kaakosta. 22.08.2006. T. Mökkönen (*Repovuori (1).jpg*)
- 84) Valkeala, Repovuori, rökkiö. Kaakosta. 22.08.2006. T. Mökkönen (*Repovuori (2).jpg*)
- 85) Valkeala, Repovuori, rökkiö. Panoraama etelästä. 22.08.2006. T. Mökkönen (*Repovuori_pano.jpg*)
- 86) Valkeala, Karhuniemi, I. Pylkkö Repovuoren kalliolipan alla. Panoraama etelästä. 23.08.2006. T. Mökkönen (*Karhuniemi_pano.jpg*)
- 87) Valkeala, Karhuniemi, Repovuoren kalliolippa etelästä. 23.08.2006. O. Seitsonen (*Karhuniemi.jpg*)
- 88) Valkeala, Okanniemi, löytöpaikka muuntajan luona. Idästä. 23.08.2006. O. Seitsonen (*Okanniemi_muuntaja (1).jpg*)
- 89) Valkeala, Okanniemi, T. Mökkönen löytöpaikalla muuntajan luona. Pohjoisesta. 23.08.2006. O. Seitsonen (*Okanniemi_muuntaja (2).jpg*)
- 90) Valkeala, Okanniemi, löytöpaikka terassilla. Länestä. 23.08.2006. O. Seitsonen (*Okanniemi_löytöpaikka2.jpg*)
- 91) Valkeala, Okanniemi, rantatörmää löytöalueella. Idästä. 25.08.2006. T. Mökkönen (*Okanniemi_terassi.jpg*)
- 92) Valkeala, Kierinsaari, löytöalue lounaasta. 25.08.2006. T. Mökkönen. (*Kierinsaari.jpg*)
- 93) Valkeala, Lampisaari, painanne. Panoraama luoteesta. 25.08.2006. T. Mökkönen (*Lampisaari_pano2.jpg*)
- 94) Valkeala, Lampisaari, O. Seitsonen painanteessa. Idästä. 25.08.2006. T. Mökkönen (*Lampisaari (1).jpg*)
- 95) Valkeala, Lampisaari, painanne. Panoraama pohjoisesta-luoteesta. 25.08.2006. T. Mökkönen (*Lampisaari_pano.jpg*)
- 96) Valkeala, Lampisaari, painanne. Panoraama pohjoisesta. 25.08.2006. T. Mökkönen (*Lampisaari_pano3.jpg*)
- 97) Valkeala, Mäntysaari Kellonkärki, kivikautinen asuinpaikka. T. Miettinen seisoo alemman asuinpainanteen keskellä. Oikealla M. Paavilaisen kesähuvi. Lounaasta 22.08.2006. A. Lahelma (*Kellonkärki (1).jpg*)
- 98) Valkeala, Mäntysaari Kellonkärki, kivikautinen asuinpaikka. Taustalla asuinpaikan edustalla sijaitseva suojainen laguuni. Koillisesta. 23.08.2006. A. Lahelma (*Kellonkärki (2).jpg*)
- 99) Valkeala, Mäntysaari Kellonkärki, kivikautinen asuinpaikka. Alemman asuinpainanteen keskelle kaivetun koekuopan profiili. 22.08.2006. A. Lahelma (*Kellonkärki (3).jpg*)
- 100) Valkeala, Mäntysaari A, kvartsilöytöpaikka. Kvartsi-iskos löytyi rannasta noin 10 m pohjoiseen tehdystä koekuopasta. Koillisesta. 23.08.2006. A. Lahelma (*MäntysaariA.jpg*)

LIITE IV (6/9)

- 101) Valkeala, Tihvetniemi. Kaakosta. 22.08.2006. T. Mökkönen (*Tihvetniemi.jpg*)
- 102) Valkeala, Pukkisaari, varhaismetallikautinen lapinraunio. Panoraama Pukkisaaren itäosassa olevasta kapeasta kallioniemestä, jolla röykkiö sijaitsee. Lännestä 25.08.2006. A. Lahelma (*Pukkisaari (1).jpg*)
- 103) Valkeala, Pukkisaari, varhaismetallikautinen lapinraunio. Lännestä 25.08.2006. A. Lahelma (*Pukkisaari (2).jpg*)
- 104) Valkeala, Pukkisaari, varhaismetallikautinen lapinraunio. Taustalla T. Miettinen. Etelästä. 25.08.2006. A. Lahelma (*Pukkisaari (3).jpg*)
- 105) Valkeala, Kumpuranta, suurin röykkiö mäen päällä. Etelästä. 24.08.2006. S. Kivimäki (*Kumpuranta mv (1).jpg*)
- 106) Valkeala, Kumpuranta, suurin röykkiö mäen päällä. Pohjoinen. 24.08.2006. S. Kivimäki (*Kumpuranta mv (2).jpg*)
- 107) Valkeala, Ristijärvenluola, panoraama idästä. 24.08.2006. W. Perttola (*Ristijärvenluola_pano.jpg*)
- 108) Valkeala, Ristijärvenluola, W. Perttola koekuopittaa luolan edustaa. Idästä. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Ristijärvenluola (1).jpg*)
- 109) Valkeala, Ristijärvenluola. Luoteesta. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Ristijärvenluola (2).jpg*)
- 110) Valkeala, Ristijärvenluola, näkymä luolan sisälle. Idästä. Luoteesta. 24.08.2006. K. Nordqvist (*Ristijärvenluola (3).jpg*)
- 111) Valkeala, Vuohijärvi Mäntysaari, vanha hautausmaa ja kivikautinen löytöpaikka. Nuoli osoittaa pii-iskoksen löytöpaikkaa Huovilan sukuhaudan edustalla, hautausmaan länsiosassa. Kaakosta. 23.08.2006. A. Lahelma (*VanhaHautausmaa (1).jpg*)
- 112) Valkeala, Vuohijärvi Mäntysaari, historiallisen ajan hautasaari. Keskkikokoisista kivistä kasattu ”röykkiö”, jollaiset Paula Niskalan mukaan ovat saaren vanhimpien hautausten merkkejä. Taustalla Mäntysaaren kappeli. Lännestä 24.08.2006. A. Lahelma (*VanhaHautausmaa (2).jpg*)
- 113) Valkeala, Löppösenluola, esihistoriallinen kalliomaalaus. Maalattu alue merkitty valkoisella. Lounaasta. 22.08.2006. A. Lahelma (*Löppösenluola.jpg*)
- 114) Valkeala, Olhavanvuori, esihistoriallinen kalliomaalaus. Nuolet osoittavat mahdollisia maalauskohtia. Etelästä. 23.08.2006. A. Lahelma (*Olhavanvuori.jpg*)
- 115) Valkeala, Korpisaari, rautakautisen nuolenkärjen todennäköinen löytöpaikka. Lännestä. 22.08.2006. (Kuva: A. Lahelma) (*Korpisaari.jpg*)

Löytökuvat

- 1) KM 36182; Valkeala, Huoltoalue: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 2) KM 36182; Valkeala, Huoltoalue: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 3) KM 36184; Mäntyharju, Kaljunkoski: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 4) KM 36184; Mäntyharju, Kaljunkoski: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 5) KM 36183; Valkeala, Lojukoski: kvartsi-iskos. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 6) KM 36186; Valkeala, Katajajärvi 3: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 7) KM 36187; Valkeala, Katajajärvi 4: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 8) KM 36196; Valkeala, Kuutinniemi 2: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 9) KM 36195; Valkeala, Sammallahti: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 10) KM 36185:1; Valkeala, Sikoniemi A: kvartsi-iskoksen fragmentti. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 11) KM 36185:2; Valkeala, Sikoniemi A: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 12) KM 36185:3; Valkeala, Sikoniemi E: liuskeen kappale. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 13) KM 36181:1; Valkeala, Määkijänniemi 2A: kvartsinen bipolaarydin. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 14) KM 36181:2; Valkeala, Määkijänniemi 2A: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 15) KM 36193:1; Valkeala, Terrilahti: kuonaa. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 16) KM 36193:2; Valkeala, Terrilahti: palanutta savea. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 17) KM 36194:1; Valkeala, Okanniemi: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 18) KM 36194:2; Valkeala, Okanniemi: palanutta luuta. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 19) KM 36191:1; Valkeala, Kierinsaari: liuskeiskos. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 20) KM 36191:2; Valkeala, Kierinsaari: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 21) KM 36191:2; Valkeala, Kierinsaari: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 22) KM 36191:2; Valkeala, Kierinsaari: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 23) KM 36190:1; Valkeala, Mäntysaari Kellonkärki: pii-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 24) KM 36190:2; Valkeala, Mäntysaari Kellonkärki: kvartsi-iskoksia. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 25) KM 36190:3; Valkeala, Mäntysaari Kellonkärki: luun pala. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 26) KM 36188; Valkeala, Mäntysaari A: kvartsi-iskos. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 27) KM 36192; Valkeala, Tihvetniemi: kvartsi-iskos. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 28) KM 36189:1; Valkeala, Vuohijärvi Mäntysaari: pii-iskos. 30.11.2006. K. Nordqvist
- 29) KM 36189:2; Valkeala, Vuohijärvi Mäntysaari: luun pala. 30.11.2006. K. Nordqvist

Mustavalkokuvat

(Kuvia ei raportissa, lukuun ottamatta kuvia 24 ja 25. Vain osasta kohteista on mustavalkokuvia, koska osa filmeistä tuhoutui kenttätöiden jälkeen)

1. Valkeala, Huoltoalue, asuinpaikka etelästä. 21.08.2006. K. Nordqvist (*Huoltoalue mv.jpg*)
2. Mäntyharju, Kaljunkoski. A. Lahelma, P. Niskala ja T. Miettinen kvartsien löytöpaikalla. Lounaasta. 21.8.2006. M. Lavento (*Kaljunkoski mv (1).jpg*)
3. Mäntyharju, Kaljunkoski. P. Niskala, A. Lahelma ja puolustusvoimien opas kvartsien löytöpaikalla. Lounaasta. 21.8.2006. M. Lavento (*Kaljunkoski mv (2).jpg*)
4. Mäntyharju, Kaljunkoski. P. Niskala ja A. Lahelma tutkivat tieleikkausta kvartsien löytöpaikalla. Idästä. 21.8.2006. M. Lavento (*Kaljunkoski mv (3).jpg*)
5. Mäntyharju, Kaljunkoski. Kvartseja tieleikkauksessa *in situ*. 21.8.2006. M. Lavento (*Kaljunkoski mv (4).jpg*)
6. Valkeala, Katajajärvi 4. Löytöalue. Länneestä. 25.08.2006. S. Kivimäki (*Katajajärvi4 mv (1).jpg*)
7. Valkeala, Katajajärvi 4. Löytöalue. Koillisesta. 25.08.2006. S. Kivimäki (*Katajajärvi4 mv (2).jpg*)
8. Valkeala, Katajajärvi 4. Löytöalue. Lounaasta. 25.08.2006. S. Kivimäki (*Katajajärvi4 mv (3).jpg*)
9. Valkeala, Sikoniemi A, kivikautinen asuinpaikka, M. Lavento tutkimassa koekuoppaa. Pohjoisesta. 23.08.2006. K. Nordqvist (*SikoniemiA mv (1).jpg*)
10. Valkeala, Sikoniemi A, M. Lavento ja S. Kivimäki löytöpaikalla. Kaakosta. 23.08.2006. K. Nordqvist (*SikoniemiA mv (2).jpg*)
11. Valkeala, Sikoniemi A, M. Lavento ja S. Kivimäki löytöpaikalla. Idästä. 23.08.2006. K. Nordqvist (*SikoniemiA mv (3).jpg*)
12. Valkeala, Sikoniemi D, rakennuksen pohja, jossa tiilisen uunin jäänteet. Pohjoisesta. 23.08.2006. W. Perttola (*SikoniemiD mv (1).jpg*)
13. Valkeala, Sikoniemi D, sorasta koostuva rakennuksen pohja ja kellarin jäänteet. Idästä. 23.08.2006. W. Perttola (*SikoniemiD mv (2).jpg*)
14. Valkeala, Terrilahti, yleiskuva alueella, kuopat 1-3 edustalla, hiilimiilu taustalla. Kaakosta. 21.08.2006. W. Perttola.
15. Valkeala, Terrilahti, hiilimiilu. Lounaasta. 21.08.2006. W. Perttola. (*Terrilahti_miilu mv.jpg*)
16. Valkeala, Terrilahti, kuopat 1-3. Idästä. 21.08.2006. W. Perttola. (*Terrilahti_kuopat1_3 mv.jpg*)
17. Valkeala, Terrilahti, kuopat 2-3. Lounaasta. 21.08.2006. W. Perttola. (*Terrilahti_kuopat2_3 mv.jpg*)
18. Valkeala, Terrilahti, kuopat 5-6. Lounaasta. 21.08.2006. W. Perttola (*Terrilahti_kuopat5_6 mv.jpg*)
19. Valkeala, Terrilahti, kuoppa 7. Luoteesta. 21.08.2006. W. Perttola (*Terrilahti_kuoppa7 mv.jpg*)

LIITE IV (9/9)

20. Valkeala, Mäntysaari, Kellonkärki. Alempi asuinpainanne ja sen keskelle tehty koekuoppa. Koillisesta. 22.08.2006. A. Lahelma (*Kellonkärki mv (1).jpg*)
21. Valkeala, Mäntysaari, Kellonkärki. T. Miettinen seisoo alemman asuinpainanteen keskellä. Lounaasta. 22.08.2006. A. Lahelma (*Kellonkärki mv (2).jpg*)
22. Valkeala, Mäntysaari, Kellonkärki. Asuinpainanne M. Paavilaisen kesämökin sivustalla. Pohjoisesta. 22.08.2006. A. Lahelma (*Kellonkärki mv (3).jpg*)
23. Valkeala, Pukkisaari. Pukkisaaren itäosassa sijaitseva kapea niemi. Lapinraunio erottuu kaislikon yläpuolella kuvan vasemmalla puolella. Lännestä. 25.08.2006. A. Lahelma. (*Pukkisaari mv.jpg*)
24. Valkeala, Kumpuranta, suurin röykkiö mäen päällä. Etelästä. 24.08.2006. S. Kivimäki (*Kumpuranta mv (1).jpg*)
25. Valkeala, Kumpuranta, suurin röykkiö mäen päällä. Pohjoisesta. 24.08.2006. S. Kivimäki (*Kumpuranta mv (2).jpg*)
26. Valkeala, Kumpuranta, suurin röykkiö mäen päällä. Pohjois-koillisesta. 24.08.2006. S. Kivimäki (*Kumpuranta mv (3).jpg*)
27. Valkeala, Kumpuranta, suurin röykkiö mäen päällä. Lännestä. 24.08.2006. S. Kivimäki (*Kumpuranta mv (4).jpg*)
28. Valkeala, Vuohijärvi, Mäntysaari. Pii-iskoksen löytöpaikka (huopakynän kohdalla) Mäntysaaren vanhan hautausmaan länsiosassa. Kaakosta. 23.08.2006. A. Lahelma (*VanhaHautausmaa mv (1).jpg*)
29. Valkeala, Vuohijärvi, Mäntysaari. Yleiskuva hautausmaasta. Taustalla Mäntysaaren kappeli. Lännestä. 23.08.2006. A. Lahelma (*VanhaHautausmaa mv (2).jpg*)